

Luk Indesteege (red.)

Voorwoord

Met vele honderden, zoniet duizenden zijn ze: de Limburgers die jaarlijks via hun (of andermans) voortuin ritueel communiceren met burens, voorbijgangers, fietsers en automobilisten tot zelfs tv-kijkers toe ...

Voor sommigen onder hen betreft het een heuse traditie, zoals bijvoorbeeld André P. uit Diepenbeek die elke Kerst huis en tuin tooit met veel licht. Anderen schakelen zich occasioneel in een ritueel in, denk maar aan jonge bouwers die de mei (laten) richten eens de ruwbouw voltooid is. Nog anderen, en dit lijkt vooralsnog de grootste groep, vormen het (al dan niet lijdend) voorwerp van een vriendelijke vorm van 'charivari'. Waar een begrip als 'charivari' in de volkskundige theorievorming en literatuur duidt op 'een rituele sanctie van een gemeenschap van mensen op afwijkend gedrag', zal u als lezer van de in deze bundel opgenomen verhalen merken dat het vaak gaat om eerder milde vormen van 'bestrafing' zoals het afdwingen van een traktatie. Niet het sanctioneren, maar eerder de bevestiging van de *communitas* (of gemeenschap) lijkt bij een eerste, snelle analyse van de verhalen in dit boek de boventoon te voeren.

Wat de casussen met elkaar gemeen hebben is dat de aanwezigheid van een tweede en vaak ook een derde partij noodzakelijk is om de magie van het ritueel te laten plaatsvinden; zonder familie of vrienden zou het geen echt feestmoment zijn, zonder externe toeschouwers daarbovenop maar half de vreugde.

Bovendien blijft de communicatie niet beperkt tot de site en het moment in kwestie, maar vormt ze het onderwerp en de aanleiding van communicatie nog lange tijd daarna elders binnen de straat, het dorp, de gemeente. Onzichtbaar voor het

oog en vooralsnog niet meetbaar met barometers functioneren deze voortuinberichten als maïzena of bindmiddel voor lokale gemeenschappen. De voortuinen op zich verworden voor die groepen mensen die aan het ritueel participeren, tot bakens van vertrouwdeheid en herkenbaarheid, net zo duidelijk en efficiënt als de neon- en andere commerciële boodschappen in het straatbeeld.

Ritueel relaties opbouwen via je eigen of een ander zijn voortuin en via de straat mag in Limburg aan het begin van de 21ste eeuw de gewoonste zaak van de wereld lijken, voor wie er nieuw komt wonen in het bronsgroene eikenhout of er passeert, springen de versieringen en boodschappen alvast in het oog.

Zo vroeg een Oost-Vlaamse (ex-)collega die een tijdje regelmatig in het zuiden van de provincie passeerde, me ooit bezorgd wat al die foto's van jonge mensen op lantaarnpalen, bomen en aan verkeerslichten betekenden. Toen de ware toedracht hem duidelijk werd, viel mij als aanwezige exponent van Limburg en de Limburgse volkscultuur heel wat ongeloof en verbazing te beurt: 'charivari' op zo'n schaal en als 'algemeen' ingeburgerd regulerend mechanisme anno 2011! Hoewel historicus en volkskundige, kon hij er niet meteen bij dat een os in je voortuin of het via de straat (laten) wereldkundig maken hoe oud je bent en wat je relationele status is, geen bewuste herbeleving van praktijken uit een ver en nostalgisch verleden is, maar een actuele uiting van volkscultuur.

Dat die praktijken zich in de naoorlogse periode als een brandend vuurtje of culturele 'meme' verspreid hebben, hoeft niet te verbazen. Niet zelden zie je in straten, buurten en wijken materiële gelijkenissen optreden die voortkomen uit conformistisch

gedrag; 'De buren hebben een nieuwe auto, is de onze niet aan vervanging toe?', dat soort van redeneringen en intermenselijk gedrag is net zo goed toepasbaar op andere voortuinsignalen.

Wie een baby verwacht, gaat dan niet enkel meer op zoek naar kleertjes en een babybedje, maar wikt en weegt net zozeer over de aankleding en de versiering van tuin en huis als over de geboortekaartjes en het suikergoed.

Toch is niet iedereen fan of voorstander. En dat hoeft ook niet. Een *communitas* of gemeenschap bestaat immers bij de gratie van zowel participanten als niet-participanten. Om evidente redenen minder zichtbaar, maar daarom allerminst minder talrijk zijn immers die voortuinen en huizen waar er niet gesierd wordt. Legio zijn de redenen die daaraan ten grondslag kunnen liggen en waar we zonder verder onderzoek slechts oppervlakkige conclusies over kunnen formuleren.

Het ritueel versieren van en communiceren via huis, voortuin en straat is bovendien geen exclusief Limburgse praktijk. Dergelijke mores vinden in heel Vlaanderen en Wallonië plaats, al lijkt het er vooralsnog op dat het fenomeen in Limburg vaker en verspreid over diverse bevolkingslagen voorkomt.

Het is de verdienste van het Limburgs Volkskundige Genootschap (LVG) en met hen een netwerk van vrijwillige respondenten en de provincie Limburg als subsidiënt dat het project en het boek 'Limburg siert en viert' gestalte hebben gekregen. Het LVG is daarmee bovendien niet aan zijn proefstuk toe; in 2004 verscheen al de bonte bundel 'Lapjesproef voor drie zussen. 100 artikelen over volkscultuur in Limburg'. De waarde van deze initiatieven schuilt onder meer in hun bottom-upbenadering:

rituele praktijken worden in kaart gebracht op het moment dat en zoals ze zich voordoen, waarbij de samenstellers een zo ruim mogelijke diversiteit aan feesten en gebruiken nastreven en ook contextuele factoren in kaart brengen. Na deze twee publicaties lijkt de tijd rijp voor een theoretischer onderbouw van en etnologische visievorming over dit soort vieringen en rituele praktijken. Misschien kan ook hier een jong en dynamisch - maar daarom niet minder eerbiedwaardig - genootschap als het LVG een rol van betekenis in spelen.

Hilde Schoefs

conservator Openluchtmuseum Bokrijk

*Het versieren van
voortuintjes in Limburg*

Het versieren van voortuintjes in Limburg

OPZET VAN HET PROJECT, DOELSTELLINGEN, AANPAK

Voortuintjes geven een scherp beeld van de identiteit van de bewoners. Dat geldt zeker voor het landelijke Limburg, waar een sterke 'voortuintjestradiatie' aanwezig is. De voortuintjes zelf vormen reeds een specifiek gepersonaliseerd decor dat het bestuderen meer dan waard is. In dat decor zien we bovendien geregeld versieringen opduiken, naar aanleiding van allerhande gelegenheden:

- seizoensfeesten als Halloween, Kerstmis, Pasen enz.
- feesten uit de levenscyclus zoals geboorte, verjaardagen (nieuwe voordeuren), ossen (30 jaar en ongetrouwd), Abraham of Sara (50j), pensioen.
- speciale prestaties of gebeurtenissen zoals de terugkeer van een verre reis, een sportieve overwinning, een nieuw huis enz.

Verder zien we in voortuintjes ook eerder vaste versieringen die door de eigenaar zijn aangebracht en verwijzen naar beroep of hobby zoals mijnattributen, tuinkabouters, dakpannen... Dit zijn allemaal elementen van volkscultuur: ze illustreren de identiteit van de bewoner(s).

Het versieren van voortuintjes bij diverse gelegenheden lijkt een uitgesproken Limburgs gegeven te zijn, en een goede aanleiding voor deze specifieke studie. Daarom heeft het Limburgs Volkskundig Genootschap (LVG) een project opgezet om allerhande gelegenhedenversieringen, die opduiken in Limburgse voortuintjes, gedurende één jaar te inventariseren en te beschrijven. Zo ontstaat een tijdsbeeld anno 2010 en een overzicht van de diversiteit en de verspreiding van deze vormen van volkscultuur, zowel in stedelijk als in landelijk gebied. Dit is meteen het beeld dat Limburgers van zichzelf (laten) tonen via hun voortuin.

Dit onderzoek over uitingen van volkscultuur in voortuintjes geeft tevens een overzicht van het voorkomen en de verspreiding van enkele gebruiken in verband met de levenscyclus en de jaarkrans in Limburg anno 2010.

Het verzamelen van meldingen verliep in samenwerking met de 'GoedNieuwsKrant' (GNK), een katern dat wekelijks op dinsdag verschijnt in Het Belang van Limburg. Gedurende het ganse jaar 2010 publiceerde de GNK wekelijks de beschrijving van één versierde voortuin. Dat leverde nagenoeg elke week nieuwe meldingen bij het centrale meldpunt van LVG. Vandaar werden de meldingen toevertrouwd aan één van de zes interviewers, die telkens getracht hebben om tijdig een afspraak met de feesteling en/of een versierder te maken voor een interview en foto's. Er zijn meer dan 300 meldingen binnengekomen. Er werden een honderdtal interviews afgenomen; 93 ervan vinden een weerslag in dit boek.

Er waren nauwelijks weigeringen, maar soms was de versiering al verdwenen bij de contactname. Een tiental interviews werden afgenomen door studenten van lerarenopleidingen van de hogescholen XIOS en KHLim, in het kader van het vak erfgoededucatie. Zij hebben ook gewerkt aan didactische pakketten in verband met versierde voortuintjes voor het lager en secundair onderwijs. Deze 'lessen' zijn terug te vinden op www.volkskunde-limburg.be.

SOORTEN AANLEIDINGEN VOOR VERSIERINGEN

We hebben in de meer dan 300 meldingen de volgende aanleidingen om te versieren aangetroffen:

DE JAARCYCLUS

- Kerstmis
- Carnaval (prins, jeugdprins)
- Lente, Pasen
- Processies
- Pinksterfeesten
- Halloween
- Sinterklaas

DE LEVENSCYCLUS

- Geboorte
- 1 jaar
- 18 jaar
- Einde middelbaar onderwijs
- Huwelijk
- Priesterwijding of intrede in klooster
- Os en Koe (30 jaar en ongehuwd)
- Nieuwe voordeuren 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 jaar
- 10 jaar getrouwd
- Zilveren bruiloften (25 jaar getrouwd)
- Pensioen
- Gouden bruiloften (50 jaar getrouwd)
- 60 jaar getrouwd
- 100 jaar

SPECIALE GELEGENHEDEN

- Sport- of andere prestaties
- Supportersvreugde
- Protestacties tegen iets (zwarte vlaggen) en acties voor iets (groene vlaggen)
- Halen van rijbewijs
- Meibomen op de ruwbouw van nieuwe huizen
- Welkom in de buurt (nieuwe burens, verhuizing)
- Terugkeer van een verre reis
- Terugkeer van soldaten van buitenlandse missies

Het is niet gelukt om van al deze versieringen een interview af te nemen en foto's te maken. Priesterwijdingen of intrede in klooster zijn bijvoorbeeld erg zeldzaam geworden

OORSPRONG EN EVOLUTIE

De eerste vermeldingen van versieringen dateren van voor de eerste wereldoorlog. Het betreft het inhalen van een nieuwe pastoor, 100-jarigen en gouden bruiloften. Dit waren vrij zeldzame gebeurtenissen. Wanneer iemand 100 jaar oud werd, wat zeer zeldzaam was, werden er zelfs heuse stoeten georganiseerd waarin het leven van de feesteling werd uitgebeeld.

Ook gouden bruiloften waren zeldzaam omdat de mensen een eeuw geleden veel korter leefden. Aan het einde van de 19de eeuw was de levensverwachting bij geboorte nauwelijks 50 jaar, een eeuw later was dat bijna 80 jaar. Bij gouden bruiloften werden er traditioneel dennetjes geplaatst aan weerszijde van de straat, versierd met papieren rozen, vanaf het huis van de feestelingen tot aan de kerk. De feestelijkheden duurden drie dagen: Op zaterdag voor de familie en op zondag voor de burens. Op maandag werden de vele helpers getrakteerd en de resten opgegeten.

De genoemde versieringen en feesten zijn waarschijnlijk de inspiratiebron voor een hele reeks nieuwe versieringen na de 2de WO. In de jaren '50 en '60 groeide de feestcultuur in parallel met de economie en de positieve vooruitzichten. Het was de ideale context om nieuwe redenen voor feesten te zoeken. De meeste versieringen van voortuinen, die in dit boek beschreven zijn, kennen hun oorsprong in de tweede helft van de 20ste eeuw.

Vanaf de 21ste eeuw krijgen deze feestelijke versieringen van voortuinen een modern verlengstuk op het internet. Deze nieuwe evolutie valt buiten het onderzoeksthema

van dit boek. Het versieren breidt ook uit van voortuinen naar werkomgevingen. De werkplek van feestelingen wordt dan versierd door de collega's, vooral bij ronde verjaardagen en pensioen. Ook dit nieuwe gebruik valt buiten het bestek van dit boek.

SYMBOLIEK EN DE EVOLUTIE IN DE VERSIERINGSMATERIALEN

Bij het versieren van voortuinen viert de creativiteit hoogtij. De versierploeg werkt soms vele avonden in het geheim aan een originele versiering rond een thema dat de identiteit van de feesteling belicht. Vaak is het beroep van de feesteling de inspiratiebron, ofwel een hobby. Vooral bij de nieuwe voordeuren en de gepensioneerden vinden we prachtige voorbeelden van (vaak uitvergroete) symboliek. Een nieuwe voordeur is natuurlijk een symbool op zich: het eerste cijfer van de leeftijd dat verandert. Een speciaal en duidelijk symbool is de os, geplaatst voor het huis van een 30-jarige zonder partner. Ook Abraham en Sara zijn niet mis te verstane symboolfiguren.

De gebruikte versieringsmaterialen evolueren erg snel. Traditioneel werden er rozen gemaakt van crêpepapier. Dit gebeurt in 2010 nog bij gouden bruiloften, er zijn nog oudere dames die de kunst om mooie roosjes te maken beheersen. Bij de andere versieringen zien we vaak ballonnen en slingers van industrieel verpakkingsmateriaal. Bij 'spottende' versieringen zoals voor 18-jarigen en ossen zien we ook meer en meer papiersnippers en zelfs afval opduiken. Het woord 'versieren' krijgt dan een meer cynische betekenis.

De nieuwe technologie deed ook zijn intrede met afdrukken van kleurenfoto's, bedrukte doeken, opblaasbare versieringselementen zoals poppen en cijfers en led-verlichting.

SPREIDING IN PLAATS EN TIJD

De aanmeldingen van versierde voortuinen komen uit heel Limburg. De kaart van Limburg geeft een overzicht van de 93 versieringen die in dit boek zijn opgenomen.

Het is niet mogelijk om op basis van een honderdtal versieringen uitspraken te doen over subregionale verschillen in feestcultuur. We kunnen enkel constateren dat er van de meer dan 300 meldingen opvallend veel afkomstig waren uit de gemeenten Bilzen-Riemst-Lanaken en Meeuwen-As-Opglabbeek

Er waren zeer veel gouden bruiloften in 2010. Dat heeft te maken met de tijdsgeest in 1960: Vertrouwen in de toekomst en zelfs euforie naar aanleiding van expo 58, die ook de aanzet was naar de golden sixties. 1960 was dus een druk trouwjaar. Ook in 1958 en 1959 werd er veel getrouwd, wat aanleiding gegeven heeft tot zeer veel 50-jarigen in 2010.

Zilveren huwelijksverjaardagen komen voor gedurende het ganse jaar, met een piek in de zomer. De piek van de gouden bruiloften ligt echter in april en mei, omdat er ook in 1960 nog veel getrouwd werd na afloop van de kerkelijke vasten, want dat was een periode van onthouding.

TABOES EN CHARIVARI

Een versiering is niet steeds aanleiding tot feesten van harte. Soms zit er een ongemakkelijk randje aan, en niet elke betrokkene vindt het een feest. Bij het afspraken maken voor interviews waren er zeer weinig weigeringen. Enkele contactpersonen hebben geen interview toegestaan wegens ziekte. Verder waren er enkele weigeringen van pas gepensioneerden. Niet iedereen pakt dus graag uit met het einde van zijn beroepsloopbaan, en het is niet duidelijk of de oorzaak van deze terughoudendheid persoonlijk is, of voortkomt uit de maatschappelijke druk om langer te werken.

De versieringen bij 18-jarigen zijn soms die naam niet waardig. Vooral aan de Maas-kant en in Noord-Limburg worden er geregeld enorme hoeveelheden papiersnippers,

kroonkurken en andere rommel aangevoerd en duurt het vele dagen om alle sporen te verwijderen. De jongeren die we hierover bevraagd hebben leggen deze evolutie meestal uit als een escalerend opbod: De jarige bewaart een deel van de rommel om te hergebruiken bij de volgende 18-jarige, samen met nieuw materiaal. Telkens is er de neiging om meer te doen, onder impuls van de vorige gedupeerde.

Een andere verklaring van het fenomeen van de troep bij 18-jarigen gaat nog meer in de richting van charivari of volksgericht: De ouders worden met een knipoog gestraft voor alles wat ze hun kind 18 jaar lang hebben geboden en verboden, en vanaf nu zijn ze hun ouderlijke macht kwijt. Verschillende ouders hebben getuigd dat zij het gebeuren met veel moeite hebben ondergaan. Voorbeelden verder in dit boek tonen waarom.

Een andere vorm van charivari is het plaatsnemen van een os bij een ongehuwde 30-jarige. Wie op die leeftijd nog geen stappen gezet heeft voor de instandhouding van de soort voldoet niet aan de maatschappelijke norm en de gemeenschap neemt het recht om hem (of soms haar) daar duidelijk op te wijzen. De straf is: het blokkeren van de toegang tot zijn huis met een zware os tot na een flinke traktatie. Voor meisjes is deze vorm van terechtwijzing veel zeldzamer.

Er is nog een aspect van versieren dat buiten het normale sociale patroon valt. Sommige bewoners versieren zelf hun voortuin, vooral bij geboorten en bij verjaardagen. Dit lijkt wel een uitnodiging tot contact, een boodschap aan de burens: gebruik deze aanleiding om met ons een praatje te maken.

Luk Indesteege

Limburg Siert en Viert

VOLKSCULTUUR IN VOORTUINTJES

JAARCYCLUS

NIEUWE
VOORDEUR

LEVENSLLOOP

SPECIALE
GELEGENHEID

GEDICHT

FOTOCOLLAGE

DANK AAN

De jaarcyclus

Dat de loop der seizoenen inspireert, mag geen verbazing wekken. Tot diep in de twintigste eeuw was de Limburgse samenleving afhankelijk van kleinschalige landbouw: de opbrengst daarvan was onderworpen aan de macht van de natuurelementen en aan de cyclus van de jaargetijden. Ook het kerkelijk jaar – van Advent tot Allerzielen – vormde een rode draad door het dagelijks leven, en gaf daaraan niet enkel zin en betekenis, maar vooral: feestdagen en rituelen. Wie zijn tuin versiert met Kerstmis, Pasen of carnaval, wie een processie wil eren of de lente wil vieren, verwijst dan ook nog steeds naar deze vaak oeroude tradities. Zelfs in de jaarcyclus vinden echter ook nieuwe gebruiken een plekje, en zo is Halloween – of, voor de romantische zielen: Valentijnsdag – stilaan een vaste waarde.

Kerstsfeer in Diepenbeek

Al vijftien jaar versiert André P. zijn huis in Diepenbeek in de kerstperiode, en elk jaar voegt hij nog wat toe. Het versieren is een hobby, waaraan André moeilijk kan weerstaan: hij doet het tenslotte om de sfeer. Ook halloweenversiering staat op het programma, maar al meteen het weekend na Sinterklaas voelt hij het opnieuw kriebelen. Dan wordt de kerstversiering geplaatst, en ze mag blijven tot het weekend na Driekoningen.

André had stiekem gehoopt dat de buurtbewoners zijn voorbeeld zouden volgen, en dat de hele straat tijdens de kerstperiode zou baden in lichtjes. Dat succes bleef voorlopig beperkt: van de zowat twintig burens zijn er slechts vier die op hun beurt kerstverlichting aanbrengen in hun voortuin, en dan nog lang niet zoveel als André. Toch is men het er over eens dat de versiering van Andrés voortuin mooi en stellig is, en heeft hij heuse fans: sommige chauffeurs stoppen zelfs om foto's te maken! Geen wonder, want voor de hele buurt is het ieder jaar weer een verrassing welke versiering André ditmaal in petto heeft. Bovendien is zijn decoratie werkelijk uniek, en vormt ze een combinatie van zelfgemaakt en gekocht materiaal. Voor dat laatste heeft André een slimme tip: het liefst koopt hij zijn nieuwigheden immers pas na Kerstmis, wanneer er grote kortingen worden aangeboden. De slingers en ledlampjes voor volgend jaar liggen dus al klaar...

Nochtans kijkt André niet op een centje: hij is metaalarbeider en rijdt naar het werk met zijn brommer. Door zo autokosten uit te sparen, houdt hij extra geld over voor zijn hobby. Laat ze maar komen, de knipperlampjes!

De kerstman van Koersel

Kerstdag van het jaar 1971 bracht Jan V. en zijn echtgenote wel een heel bijzonder kerstkindje: die dag werden ook zij kersverse ouders. Dat was een uitstekende reden om het huis onder te dompelen in de kerstsfeer, en na de binnenzijde, volgde later ook de buitenkant. De voorbereidingen beginnen na Allerheiligen: dan worden de dozen van de zolder gehaald. Na Sinterklaas plaatst Jan de gekozen versieringen buiten: ieder jaar is die weer verschillend. Hoe kan het ook anders: Jan maakt een groot deel van de decoratie zelf – vooral dan de huisjes – en jaarlijks worden daarom andere huisjes buiten gezet. Wel een constante zijn de lampjes: die monteerte Jan achtendertig jaar geleden boven aan de dakgoot, en die blijven daar hangen. Ze hangen te hoog om weer weg te halen, en dus branden de lampjes al achtendertig jaar! De kerstversiering van Jan trekt jaarlijks heel wat bezoekers: die komen kijken en schrijven of tekenen soms ook iets in het gastenboek. Ooit waren er niet minder dan negenhonderd bezoekers op één dag! Nogal logisch, want Jans publiek wordt verwend: wie komt kijken, krijgt snoepjes en rond etenstijd zelfs een tas soep. Geen wonder dat Jan in 2000 zelfs op de nationale tv kwam met zijn kerstversiering, en dat in het programma Afrit 9 een heel item aan hem werd gewijd. Alsof dat nog niet genoeg is, gaat ex-mijnwerker Jan ook rond als ‘de kerstman van Koersel’ in een zelfgemaakt rood pak, en als er sneeuw ligt: per slee. Hij bezoekt de ouderen en zieken in de wijk, en geeft hen allemaal een kerstpakketje. Die betaalt hij met de vrije bijdrage van de bezoekers en met giften van bedrijven.

Alle huisjes die daar staan, en die kapel zijn zelf gemaakt. Dat is mijn museum. De steentjes en de pannen bakte ik zelf. Dat is allemaal begonnen toen Louis, mijn kameraad de cafébaas, vijfenzeventig werd. Jefke Kumpen had Louis laten schilderen met een schotel vol bier. Ik wou ook iets doen, en toen heb ik het huisje van Louis in het klein nagemaakt. Die woonde in een echt lemen huisje, dat nog van zijn ouders was geweest. Zo is de bal aan het rollen gegaan. Louis had in bijna alles huisjes van Koersel Kapelleke gewoond, en hij kende ze van

binnen en vanbuiten. Hij heeft mij verteld hoe die huisjes eruit zagen. Daarna ben ik ook nog bij de families langsgegaan, om het precieze uitzicht van die huisjes te achterhalen. Die zijn toch allemaal verschillend, dus het maakt wel uit of je een venstertje hier zet, of daar... Het moest juist zijn, want de mensen die er in gewoond hebben, die leefden toen nog. En als zo'n huisje af was, dan ging ik daarmee naar die mensen, en dan waren ze fier! Toen is Louis ziek geworden, en heb ik hem gevraagd of ik het huisje terug naar hier mocht halen voor de kerstperiode. Na zijn dood is alles hier gebleven. Gelukkig maar, want anders was ik de huisjes kwijt geweest. Al die huisjes blijven hier staan, en ieder jaar verandert dat pakket weer! Ik heb al een tentoonstelling gehad in Dendermonde. Daarvoor heb ik toen een heel dorp gemaakt, met alle huisjes op de grond. Zo heb ik ze hier ook nog gehad, maar uiteindelijk moest ik dat afbreken, want ik had meer huisjes dan plaats! In dat dorp stonden alleen de oude huisjes, waarvan de meeste in het echt niet meer bestaan: je kan ze enkel nog terugzien op postkaarten of schilderijen. Zo heb ik dat zelf ook allemaal opgezocht... Die huisjes zien er niet alleen uit zoals de echte, ik bouw ze ook met dezelfde materialen: met hout, leem en stro. Daar worden allemaal latjes tussen gezet, en dan worden ze gevitst, zoals in Bokrijk. In de kelder staat een kapel, die heb ik gemaakt met kalkmortel, zoals ze dat vroeger deden. Nochtans mag die kapel niet naar buiten: dan gaat de kalk waarschijnlijk wat oplossen en gaat ze stuk. Maar de kerk die je buiten ziet, die heb ik gemetst met echte cement. Zoals ze daar staat, weegt ze wel driehonderd kilo.

Creatief bij de taalgrens

Raoul H. en zijn echtgenote werken in de fruitsector. Hoewel ze afkomstig zijn uit Luik, wonen ze al zeventien jaar in Heers. Daar decoreren ze hun voortuin met Pasen, Halloween en Kerstmis. Met hun uitgebreide versiering wensen zij de voorbijgangers al zeven jaar een zalig kerstfeest. De decoratie blijft staan tot enkele dagen na Driekoningen: dan gaat alles de juiste dozen in tot de volgende kerstperiode. Zo doen ze dapper verder, ook al werden hun halloweenattributen al een keer gestolen. Dat was des te erger omdat heel wat van Raouls versiering zelfgemaakt is: de ladder van de kerstman bestaat bijvoorbeeld uit vertimmerde kinderbedjes! Raoul en zijn vrouw schuimen bovendien het hele jaar de winkels af op zoek naar geschikt materiaal, en ook de familie draagt haar steentje bij: iedereen weet intussen wel waarmee hij Raoul een plezier kan doen! Het versieren zelf wordt trouwens gretig opgepikt door de kinderen en de burens: ook zij beginnen langzaam maar zeker hun tuinen te decoreren. Overigens vindt Raoul het niet erg als iemand één van zijn versierings-ideeën overneemt: dat stimuleert hem alleen maar om weer iets nieuws te vinden.

De carnavalsprins van Rekem

Freddy S. (35) is gekozen tot zesenvestigste carnavalprins van Rekem. De carnavalsvereniging KV De Pechvogels en de mannen van de voetbalsupportersclub TET hebben samen met familie en burens de voortuin van Freddy versierd met een plakkaat, stoffen banden met de carnavalskleuren, een aangekleed beeldje van Prins Carnaval, een grote foto, (kerst)verlichting, en een naambord. Er waren maar liefst dertig mensen nodig om te helpen!

Freddy was thuis wegge lokt met een smoes: de hofdames van zijn carnavalswagen wilden hem zagezegd bedanken omdat hij hen had uitverkozen. 'Toevallig' waren ze echter iets vergeten, en moesten ze terug naar zijn huis. Daar kwamen ze precies op tijd aan: de versiering was klaar, en Freddy's moeder haalde er hapjes en drankjes bij. Freddy was blij, trots en zelfs een tikkeltje ontroerd toen hij die bende vrienden zag staan bij al die versiering. De nieuwe Prins Carnaval beloofde dan ook om de decoratie minstens twee weken te laten staan. Eigenlijk hoopt hij zelfs dat de versiering kan blijven staan tot na de laatste carnavalsstoet in de buurt: die van Kotem, vijf weken na Rekem.

Zoals het hoort, had ik mijn kandidatuur per brief gesteld aan de drie wijzen, en zij hebben mij in geheime stemming verkozen. Wie en of er andere kandidaten zijn mag niemand weten. Het zit natuurlijk in de familie: een van mijn broers was vroeger jeugdprins, en een andere broer werd zeven jaar geleden Prins Carnaval. Ook een nonkel droeg de kroon al eens. De burens vinden het allemaal geweldig, en ze hebben geholpen bij het sieren. De straat werd zelfs herdoopt tot 'Prinsenhof', compleet met een nieuw straatnaambord. Ik ben namelijk niet de eerste prins hier, ginds woont er nog een. Zijn vroeger kostuum maakt zelfs deel uit van de versiering: het beeldje van Prins Carnaval draagt nu zijn oude prinsenkleren!

Op het werk waren ze ook al enthousiast: ten slotte worden maar weinig foremans ooit carnavalsprins! Het heeft er op de infoschermen gestaan en ik kreeg zonder problemen verlof. De eigenlijke carnavalsstoet is dan doorgegaan op maandag, ondanks het slechte weer. Prins Carnaval heeft de laatste wagen, en hoort heel wat strooigoed uit te delen. Snoepjes rapen ze zelfs niet meer op: tegenwoordig moet het speelgoed zijn. Als prins moet je ook de wijzen vergezellen op alle carnavalsbals, dus jawel: prins zijn kost je wel wat. Gelukkig zijn er ook inkomsten: daarvoor organiseren we sponsorevenementen, kaartavonden en een prinsenbal. Je blijft één jaar prins, tot aan de verkiezing van de volgende.

Gedacht in de hoop door de heer,
De gemeenteraad deed haar werk.
Officieel is het nu een feit,
De naam 'Prinsenhof' zijn we krijgt.
Prins er 3 werd er gekoncrend,
Zou Freddy tot prins gekoncrend
De omwonenden vinden het wel tof,
Kortaan het het nu 'het Prinsenhof'!
Freddy is de tweede prins in dit huis,
Is het een regen of een feest?
Ja Freddy is knistof prinselijk?
Dan zijn Gina en Diamals onder koninklijk
Popielat Freddy, met je aanstelling.
Maar kom je leven in een steenvermilling
Gedwongen ten huze, optredens klaar,
Maar meer met lieve dan kannaar.
Als prins ben je gederen,
Ge wilt het daarom wel overleven
Je doet het goed, wy zijn gerust,
Want je zit vol levenslust.
Dan en spring je er doorheen,
Ook vol je het in je elieke tien !!

Versieren voor de jeugdprins

In Lanaken is de twaalfjarige Jarne M. verkozen tot Jeugdprins Carnaval 2011. De leden van zijn carnavalsgroep 'De Porijkes' hebben dan ook met de hulp van Jarnes ouders, vrienden en burens de voortuin versierd met ballonnen, slingers, een spandoek en drie pamfletten met tekst. Natuurlijk moesten ze daarvoor wachten tot Jarne niet thuis was. Toen is er een groot spandoek opgehangen, en werd er heel wat versiering aangebracht. De carnavalskleuren rood, geel en groen waren letterlijk overal! Toen Jarne thuis kwam, wist hij niet wat hij zag!

Jarne is de negentiende jeugdprins van Lanaken, maar het gebruik om de voortuin van een nieuwbakken Prins Carnaval te versieren, bestaat al veel langer: in Lanaken gaat het maar liefst achtendertig jaar terug. Toen werd de Raad van Elf opgericht: sindsdien is het traditie dat de kersverse prins door de leden van zijn carnavalsgroep, zijn vrienden en zijn burens wordt getraakteerd op een versierde tuin. De burens doen ook zelf mee: enkele dagen voor de carnavalsstoet decoreren ook zij hun huizen met

ballonnen en foto's van de verkozen jeugdprins. Bovendien worden de straten waar de stoet langskomt opgevrolijkt met ballonnen en prijkt op het gemeentehuis een spandoek in de kleuren van Carnaval. Wie dat nog niet genoeg vindt, kan in het gemeentehuis nog vlaggen kopen in de bewuste kleuren.

De dag na de verkiezing volgde nog een receptie ter ere van Jarne, zijn volwassen collega-prins, en de prinses. Daar kwamen de leden van de Porijkes, de vrienden en de burens het glas heffen, en zich tegoed doen aan de borrelhapjes, de frisdrank en het bier. Samen met een deejay zorgde de blaaskapel van de Porijkes zelf voor muziek!

Een zwaar carnaval

Johnny C., een arbeider uit Gellik, vertelt:

Op 7 januari 2011 werd ik Prins Carnaval van Gellik. Al meteen de dag erna is mijn huis versierd met ballonnen en doeken in rood, geel en groen. Ook mijn naam staat erbij, in houten letters met de kleuren van carnaval, en verder is er nog het bord van 'De Doorbieters', mijn carnavalsvereniging. Zij wensen mij proficiat, omdat ik eindelijk prins ben geworden. Een lid van de Doorbieters nam het initiatief, en alle anderen hielpen mee. Normaal versieren de 'Gelliker Galliaren' – dat is zowel een carnavalsvereniging als de Raad van Elf – maar in Gellik versiert de vereniging waarvan je lid bent het huis van de prins. Zo laten ze aan de buurt zien dat ik de prins ben, en dat ze fier zijn om een prins in de vereniging te hebben. Het is een traditie: ik ben de tweëëndertigste prins van Gellik, maar er werd al versierd vanaf de eerste prins. Toen zette de Raad nog maar gewoon een dennenboom met een tekstbord in de tuin van de prins. Elf jaar geleden was dat ook nog zo, maar daarna is er geleidelijk steeds meer versierd. Zondagmorgen waren de Doorbieters allemaal hier: veel te vroeg naar mijn zin, want het was pas half zes toen ik thuis kwam van de prinsverkiezing. Ook mijn buurman, die nachtdienst had gehad, werd wakker door de carnavalsmuziek die draaide tijdens het versieren. Gelukkig zorgden de Doorbieters voor een mooie versiering, en maakten ze er geen boeltje van. Dat toont toch dat ze het echt fijn vinden dat ik tot prins ben verkozen! De houten letters, het bord met de tekst en de grote vlag zijn zelf gemaakt. De ballonnen en de stof voor de grote vlag hadden ze gekocht. Mijn vereniging betaalt de kosten, denk ik: volgens mij heeft iedereen samengelegd.

Ik heb zelf ook al vaak mee versierd, want ik heb daar veel inspiratie voor. Wij van de Doorbieters versieren graag. Dat doen we niet alleen met Carnaval, maar ook wanneer er iets bijzonders gebeurt: de vijftigste verjaardag van een lid is bijvoorbeeld een prima excuus om te gaan sieren!

De kinderen vinden alle ambiance natuurlijk superfijn. In september krijg je te horen of je prins wordt, en toen had ik dat direct verteld aan de kinderen. Ze vonden het wel moeilijk om het stil te houden tot aan de verkiezing. Vrijdagavond kwam de tweede zoon hier binnen en die zei: 'Ah, ik word gek! De tijd gaat niet vooruit!' Zo gaat dat als je een geheim moet bewaren!

Mijn buurman heeft spontaan de vlag van carnaval uitgehangen, omdat hij het geweldig vond dat hij naast de prins woont. Mijn andere buurman is lid van de Gelliker Galliaren en hij zei: 'Ooh, nu ga ik een zwaar carnaval tegemoet!' De hele straat is fier, denk ik.

Lentekriebels in Spalbeek

Rudi V., een stukadoor uit Spalbeek, heeft artistieke aanleg, en ook de rest van het gezin houdt duidelijk van schoonheid. Echtgenote Greta (43) versiert al zowat tien jaar een hoekje bij haar voordeur rond thema's als zomer, Kerstmis (dit jaar met zelfgemaakte ijsberen!), en valentijn (uiteraard met rode harten). Nochtans is het haar paasversiering die de meeste aandacht krijgt: alles is wit en geel, met linten en bloemen. Er zijn ganzen en eieren, en ieder jaar komt er iets bij. Zo knutselde Rudi voor 2010 vier konijntjes uit kippengaas en Knauf: eerst maakte hij de basisvorm van gaas. Die werd vervolgens bestreken met enkele lagen Knauf. net zolang tot ze de juiste vorm hadden. Enkel het snoetje en de ogen zijn geschilderd. Daar was

Rudi toch al gauw tussen de vijf en de tien uren mee bezig! Eigenlijk kochten Rudi en Greta dergelijke konijntjes in een tuinhandel, maar handige Rudi dacht dat hij ze minstens zo goed zelf kon maken. En wat is er mooier om naar Pasen te verwijzen dan konijntjes en hazen?

De decoratie blijft een maand staan, tot na Pasen. Ook dochter Elke vindt de versiering heel sfeervol, en droomt er al van om later zelf aan de slag te gaan met haar eigen tuin. Van traditie gesproken: niet alleen worden de leden van het gezin geïnspireerd door eeuwenoude thema's, ook geven ze hun eigen creativiteit door aan de volgende generatie.

Een eeuwenoud altaar voor Sint-Genoveva

Op de laatste zondag van mei trekt in Zepperen de Sint-Genovevaprocessie door de straten. Reden genoeg voor professor emeritus doctor Guy F. (68) om samen met zijn kinderen een wel heel bijzondere versiering buiten te zetten. Ze plaatsen een heus negentiende-eeuws houten altaar, gemaakt door Hoeken en Jansen uit Sint-Truiden. Waarschijnlijk diende het ooit als zijaltaar, mogelijk in het Truiense seminarie. Nu is het al generaties lang in de familie: het wordt doorgegeven van vader op zoon. De familie draagt traditie dan ook hoog in het vaandel: het buiten zetten van het altaar wordt beschouwd als een belangrijke culturele en historische aangelegenheid. De kleinkinderen zijn op hun beurt betrokken bij het ritueel: zij stappen met in de processie, en kunnen Bompa's altaar al helemaal naar waarde schatten.

Hoewel het altaar zelf al sinds jaar en dag naar buiten wordt gehaald voor de processie, is de optocht zelf niet meer wat hij is geweest: vroeger trok de stoet het veld in, tot bij de Sint-Genovevakapel, maar dit gebruik is intussen afgeschaft. Ook was het de gewoonte dat de lokale politici mee opstapten in de processie: zij liepen toen achter het Sacrament. Omdat ze echter voortdurend over politiek liepen te praten in plaats van vroom mee te bidden, werden ze uit de stoet gebannen. Gelukkig bleven andere gebruiken wel bewaard: zo vertrekt de processie vanaf half tien nog steeds trouw door de straten van het dorp. De vertegenwoordigers van het kerkfabriek dragen nog steeds het baldakijn: bij mooi weer lopen ze aan de buitenzijde daarvan, bij slecht weer mogen ze schuilen onder de draaghemel. Na afloop volgt dan een traktatie voor de groep van Onze-Lieve-Vrouw van Loreto, voor de Trudogezellen en voor de fanfare van Brustem, die de processiemuziek verzorgt.

Het altaar van Guy bestaat uit een tafel met twee vleugels, waarop een tekst staat. Het wordt bekroond door een tabernakel, dat wordt geflankeerd door etagères voor kaarsen. Oorspronkelijk kon er ook nog een heiligenbeeld worden geplaatst in de top van het tabernakel, maar de top wordt buiten niet geïnstalleerd, net zomin als de bij het altaar horende trede. Wel wordt het altaar rijklijk voorzien van bloemen

en planten, die worden verzameld door mevrouw F. en de burens. Zij zorgen er ook voor dat het kostbare stuk na afloop van de processie weer netjes naar binnen wordt gehaald: klaar voor volgend jaar.

Nog meer over de Sint-Genovevaprocessie in Zepperen

In Zepperen-Dorp bouwen Jef B., Geert C. en Jean V. bouwen ieder jaar een processealtaar voor één dag – en niet zomaar een altaar. Hun werkstuk is meer dan drie meter hoog, en wordt geconstrueerd rond een trapvormige structuur. Die voorzien ze van een tabernakel en een fluwelen achtergrond. Bovenaan prijkt een plaasteren beeld van het Heilig Hart, en het geheel wordt versierd met een tapijt en met bloemen, die met zorg worden aangeleverd door Jenny en Marie-Louise.

Het monumentale altaar zou oorspronkelijk zijn bedacht door Armand Schoofs, ofte: 'den ramaker': Armand was karrenwielmaker en schrijnwerker, maar verwerkte ook reeds bestaande voorwerpen in zijn altaar. Zo wordt het voorpaneel gevormd door een zeventiende-eeuws antependium, wellicht afkomstig uit de Zepperse kerk. Dat antependium toont de heiligen Nicolaas en Catharina in een stralenkrans, en daarom vermoedt men dat het oorspronkelijk deel uitmaakte van een aan deze heiligen gewijd altaar. Een dergelijk waardevol stuk wordt uiteraard met veel zorg behandeld, net zoals de rest van het processiealtaar. Het is Jenny die de witte doeken op het altaar wast en onderhoudt, terwijl de inwoners van Zepperen betalen voor de bloemen en planten. De hele gemeenschap is dan ook betrokken bij de processie: de kinderen lopen mee in de optocht, de omwonenden zijn trots, en iedereen hoopt dat er dit jaar weer veel volk komt kijken. Bij de voorbereiding krijgen de opbouwers traktaties, en na afloop wordt er druk geholpen bij de afbraak.

De Zepperse processie gaat al zowat een eeuw uit in het dorp op de laatste zondag van mei: ze geldt ook als sacramentsprocessie. Langs het Kerkveld, D'Oye en Klein Dekken trekt de stoet naar de Eyne- en de Wellensestraat, naar het Yzeren Kruis, de Kogelstraat en Zepperen-Dorp, om zo terug te eindigen bij de kerk. Alles samen zijn er liefst driehonderd processiegangers: van schoolkinderen die Bijbelverhalen uitbeelden, over eerste communicantjes, vormelingen en de biddende kerkgemeenschap, tot groepen met zingende maagden, bisschoppen, de fanfare, vendelzwaaiers, paarden en de notabelen van het dorp. Allemaal smelten ze samen tot een bonte

stoet. Dat Zepperen intussen niet langer een pastoor heeft, maakt geen verschil: de traditie wordt trots in ere gehouden.

Spalbeek halloweendorp

Reeds enkele jaren doen Eddy K.(39) en zijn schoonbroer Ronny J. mee aan het plaatselijke halloweengebeuren in Spalbeek. Tijdens één van de laatste oktoberweekends dompelen ze dan samen Eddy's voortuin onder in de halloweensfeer: (vooral zelfgemaakte) galgen, spoken, een bad met bloedige ledematen, doodskisten, heksen, pompoenen, reuzenspinnen, grafstenen, soepketels en allerhande rare of nare figuren – allemaal zijn ze op het appel! Daarmee gooit Eddy hoge ogen in Spalbeek, dat tijdens het bewuste weekend wordt omgetoverd tot halloweendorp. Hoewel dat initiatief ontstond in de dorpsschool, is het nu overgenomen door een heus buurcomité met zowat dertig vrijwilligers. De voorbereidingen starten al meteen in januari (!), wanneer er een bal wordt georganiseerd om geld in het laatje te krijgen: het hele dorpsgebeuren moet immers gratis blijven. Geen wonder dat de kinderen hier gek op zijn: Spalbeek is een geestig dorp.

Bloedsoep en heksendrank

Voor Stijn V. (24) volstond een gewone voortuin niet voor zijn halloweendecoraties: vóór zijn huis maakte hij een heel maïsveld vol heksen, pompoenen en spinnen-draden. De garage is omgetoverd tot crematorium en funerarium, en er hoort ook aangepaste muziek bij. De opbouw alleen al neemt een volle dag in beslag. Op 31 oktober wordt Halloween gevierd, maar de dag erna wordt alles weer netjes afgebroken, en verdwijnen de heksen en spinnen weer in een doos – tot volgend jaar!

Stijns versieringen passen binnen een groter project van de gemeente. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de halloweenviering geld in het laatje zou brengen voor een mooie kerstversiering in het dorp. Enkele jaren na de eerste editie is het feest echter gratis: samen griezelen blijkt immers vooral goed voor het aanwakkeren van het saamenhorigheidsgevoel in het dorp. Plezier maken staat dus voorop: er is kinderanimatie en de kleinsten krijgen speelgoed, terwijl zieken, ouderen of gehandicapten bij het vieren en sieren kunnen rekenen op hulp van het inrichtend comité. De gemeente helpt om de aanvragen in orde te brengen en zorgt voor de verkeersveiligheid, maar geeft geen sponsoring. Iedereen betaalt voor zijn eigen versiering. Gezinnen die hebben meegedaan, krijgen met Kerstmis wel een kerstboom met lichtjes cadeau van het inrichtend comité. Ook de andere tuintjes worden passend versierd, en zo volgt knusse gezelligheid de griezeldagen op. Dan baadt Vrolingen in de kerstsfeer, compleet met een kerstman die in een koets door het dorp trekt!

Maar eerst is het tijd voor Halloween: in 2010 ging het feest door in de Zangstraat, de Kortessemstraat, de Merellaan, de Mollekesstraat en de Vinkenlaan. Daar kwamen zowat drieduizend mensen meedoen, met of zonder kinderen. Er was alvast lekkers genoeg voor iedereen: behalve drie frituren, een ijssalon, en een pastakraam – waar toepasselijk pasta met duivelsaus werd geserveerd – werden ook bloedsoep en heksensoep verkocht. Kwestie van de tomaten- en pompoensoep een beetje

enger te maken... In de cafés vloeide het bier, de jenever en de cava rijkelijk, al was de blauwe 'heksendrank' het populairste: deze jenever dankt zijn blauwe kleur aan de viooltjes waarmee hij wordt gemaakt. Als dat maar goed afloopt!

Een tunnel naar het dodenrijk

Ann A. (41) bouwde bij haar huis in Vrolingen een heuse tunnel naar het dodenrijk: overall hangen spoken en monsters. In een kooi zit zelfs een levende (!) weerwolf, en aan de zijkant van het huis is een kerkhof waar zwarte raven wonen. Natuurlijk kunnen ook de duivels en de heksen niet ontbreken. Logisch dat Ann in 2009 de eerste prijs won met haar halloweenversiering!

De kinderen vinden het allemaal geweldig, wat soms leidt tot ontroerende taferelen. Zo was er vorig jaar een autistisch kindje van acht, dat de weerwolf toelachte en hem zonder angst recht in de ogen keek. Het kind wilde de weerwolf zelfs strelen! En welk monster kan daaraan weerstaan? De weerwolf kwam uit zijn kooi en werd prompt beloond met een dikke knuffel! Ook de burens doen volop mee met sieren en kijken uit naar het gebeuren. Nochtans vloeit er ook al eens een traan: zo werd Fausto Wellen in 2010 heel erg gemist. De meesterkapper uit Kortesseem had altijd enthousiast meegewerkt aan het opbouwen van Halloween in Vrolingen: hij bracht veel materiaal en inspiratie aan, en vooral heel veel vriendschap. Fausto was amper vijftig toen hij van de trappen viel en bezweek aan zijn val. Het initiatief voor versieringen zoals deze van Ann ligt bij het wijkcomité, en ieder die dat wil, versiert zijn of haar tuin. De opbouwers maken veel lawaai en hebben dolle pret, precies zoals men dat in Vrolingen graag ziet. De bedoeling van het halloweengebeuren bestaat dan ook vooral in het gezellig samen zijn, plezier maken met de burens, en aan de voorbijgangers en toeschouwers duidelijk maken: 'Als Vrolingen iets doet, doet het dat goed!'

De Sinterklaas van Bilzen

Toen brandweerman Luc E. (55) uit Bilzen in 1997 invalide werd, gooide hij het leven over een andere boeg. Voortaan wil hij sfeer scheppen, en vooral jong en oud bewust maken van de jaarfeesten en hun echte betekenis. Daarom versiert hij het hele jaar door de gordijnloze venster van zijn woonkamer, ofte: zijn 'etalage'. Eerst zijn er Kerstmis en Carnaval, dan de lente en Pasen, gevolgd door thema's als 'kleine kermis', de vakantie, terug naar school, 'grote kermis', Halloween en het sinterklaasfeest. Dat laatste mag rustig gelden als Lucs belangrijkste thema: tenslotte woont hij tegenover een lagere school. De kinderen smullen ervan: wanneer de school uit is, troepen ze samen voor Lucs vensterraam en geven ze hun ogen de kost. De nonnetjes komen een kijkje nemen met de kleuters, en iedereen is enthousiast. De nieuwsgierigheid van de kinderen – en van de volwassenen! – wordt gestimuleerd, en allemaal leren ze heel wat bij. Op een dag kwam een van de leerkrachten Luc zelfs extra uitleg vragen over Sinterklaas: op een oude sinterklaasafbeelding zag hij drie kinderen in een vat zitten, of Luc soms wist wat dat betekende? Uiteraard!

Luc is dan ook een echte expert: hij bezoekt zowat tweehonderdvijftig rommelmarkten per jaar, en koopt daar veel van zijn materiaal. Soms leent hij ook voorwerpen van vrienden, en knutselt hij zelf versieringen in elkaar: tenslotte betaalt hij alles van zijn kleine uitkering. Dat houdt hem echter niet tegen: jaarlijks maakt hij foto's van zijn decoraties, zodat hij het volgend jaar weer anders kan doen. Alsof dat nog niet genoeg is, speelt Luc zelf ook Sinterklaas: zijn telefoonnummer hangt op de venster – veilig op de hoogte van volwassen ogen. Als Sint bezoekt hij de markt in Tongeren, zijn vroegere middelbare school in Munsterbilzen, en heel wat gezinnen met kinderen, die de goedheilig man maar wat graag over de vloer krijgen!

Luc houdt erg van zijn gordijnloze vensters: het leven heeft immers licht en lucht nodig! Bovendien wil hij zich niet afsluiten, en vindt hij het fijn dat iedereen hem in zijn woonkamer ziet zitten. Voor Luc is de versiering een middel tot contact met de mensen. Velen spreken hem erover aan, en dat maakt Luc genereus: zo beloofde

hij een van de speelgoed-torenkranen aan een geïnteresseerde schooljongen en zijn mama. Natuurlijk moeten ze nog even wachten, tot de sinterklaasversiering op 7 december weer wordt weggehaald. Dan verdwijnt alles weer in Lucs kleine kelder, om plaats te maken voor de kerstsfeer. Die kelder is overigens een ware schatkamer: hij staat vol met bananendozen, waarin alles netjes wordt gerangschikt.

Geen wonder dat Luc uitgroeide tot een echte BB – een Bekende Bilzenaar!

Lichtgevende ijsberen

Luc S. (51) uit Stevoort vertelt over de transformatie van zijn tuin tot een heuse kersttuin in 2010:

Mijn vader en ik begonnen een drietal jaren geleden met het versieren van de tuin. Het idee ontstond tijdens een winterbarbecue van vrienden. Dit jaar is het wel de eerste keer dat ik mijn tuin zo grondig versier. Je kan er van alles zien: meer dan eenendertigduizend vijfhonderd (!) klassieke lampjes en ledlichtjes zorgen voor een heel aparte kerstsfeer en geven uitstraling aan de vele kerstfiguren in de voor- en achtertuin. Het resultaat mag nu echt gezien worden!

Vanaf september beginnen mijn vader en ik na te denken over het ontwerp. Daags na Sinterklaas wordt de versiering dan geplaatst, en ze blijft staan tot na het weekend van Driekoningen. Elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag is de tuin van 18 tot 21u gratis te bezoeken – enkel op 24 en 31 december kan dat niet. Voor de bezoekers hebben we ook een tentje geplaatst in de tuin, waar ze kunnen genieten van een kerstdrankje of een warme kop soep. Daar kunnen ze ook wat bijpraten. Eigenlijk draait de versiering vooral om gezelligheid: ik hecht veel belang aan de contacten tussen de bewoners in de straat.

De vele lichtjes geven een feestelijke sfeer aan het geheel, en ik moet zeggen: het elektriciteitsverbruik valt erg mee. De rest van de versiering is gedeeltelijk zelf gemaakt, en gedeeltelijk gekocht. In Zuid-Duitsland kon ik een echte arrenslee op de kop tikken, en op het internet vond ik twee rendieren die licht geven. Ik kocht ook een levensgrote kerstman, maar het liefst maak ik toch zelf kerststukken. Met mijn diploma van elektricien heb ik een basis en ik probeer zoveel mogelijk uit. De grote ijsgrot met lichtgevende ijsberen maakte ik zelf van elektriciteitsbuizen en kippengaas. In de vijf meter hoge kerstboom hangen duizend zeshonderd lampjes. Er is heel wat bewegend lichtspektakel en geprojecteerde kersttaferelen. Sinds het begin van dit jaar is het een echte winterhobby geworden!

Reclame heb ik niet echt gemaakt, maar in Stevoort is er verder weinig kerstversiering. Het is dus allemaal spontaan een beetje een eigen leven gaan leiden. Het is ongelooflijk

hoe snel dat gaat! Op Radio 2 was er een live interview vanuit de tuin in Ochtendpost. TV Limburg nam contact met ons op, en er verschenen artikels in Het Laatste Nieuws, Het Nieuwsblad en De Weekkrant. Er kwamen al bezoekers uit Tongeren, Diepenbeek, Lummen, Bilzen, Herk-de-Stad, Alken, Sint-Truiden en Hasselt.

Nieuwe voordeuren

De meeste versierde voortuinen staan in het teken van de 'nieuwe voordeur'. Dat staat voor een verjaardag met een rond getal, waarbij dus het eerste cijfer verandert. Traditioneel zijn de vieringen van honderdjarigen: toen werd vroeger soms een heel dorp versierd, en trok er vaak ook een praalstoet rond. Nu zijn honderdjarigen minder uitzonderlijk, en de vieringen evenredig beperkter. Bovendien kwamen er nieuwe feestmomenten bij: sinds de jaren zestig is er een uitgebreide feestcultuur ontstaan rond de nieuwe voordeuren vanaf dertig. Die kende een sterke groei in de jaren negentig, toen de babyboomgeneratie massaal de kaap van veertig begon te ronden. De versieringen voor nieuwe veertigers zijn vaak geïnspireerd door het beroep of de hobby van de feesteling. Mannen die dertig zijn geworden en nog geen partner hebben, krijgen meestal geen nieuwe voordeur maar een os in de voortuin. Voor de leeftijd van vijftig wordt vaak verwezen naar Abraham en Sara, twee Bijbelfiguren die bekend staan om hun hoge leeftijd. Nochtans voelen de vijftigers uit de eenentwintigste eeuw zich nog helemaal niet oud! Vreemd genoeg wordt er voor tien- en twintigjarigen niet gesierd. Bij de kinderen is het natuurlijk feest bij elke verjaardag. De twintigste verjaardag verdwijnt uit de aandacht omwille van de vaak heftige viering van de meerderjarigheid op achttien – of, tot 1990: eenentwintig – jaar. Het is maar bij het passeren van 'tram 3' dat ze het gevoel krijgen dat er een echte kaap wordt gerond.

Dirk is os!

De dertigste verjaardag van Dirk P. ging in Kuringen niet onopgemerkt voorbij. Overal hingen plakkaats 'Dirk is os!' en de plakactie was zelfs te zien op YouTube. In zijn tuin kreeg Dirk drie voordeuren, maar het meest opvallende was ongetwijfeld de gigantische opblaasbare os. Daarvoor hadden Dirks zussen en Chirovrienden samen de nodige fondsen verzameld. De elektriciteit voor de luchtpomp werd gewoon afgetakt in Dirks slaapkamer! Dirk zelf was weggelokt met een smoes, maar toen hij thuis kwam, betrapte hij de versierders... Maar geen nood: hij nodigde met plezier zijn familie en vele vrienden uit op zijn ossenfeest. Dan zal het gezelschap niet enkel Dirks verjaardag vieren, maar ook die van een van zijn nichten. Zij heeft echter al een lief, dus bij het feest blijft de os op stal. Bovendien bestaat er geen vrouwelijke tegenhanger voor de os. Mannen moeten daarentegen niet eens proberen om eraan te ontsnappen: wie op minder dan zes maanden voor zijn dertigste verjaardag een lief verovert, ontkomt toch niet aan het ossenfeest!

Dat feest betekent vooral veel plezier: Dirk verwacht een honderdtal aanwezigen. Zij worden getraakteerd op een deejay, hapjes, koffie voor de tantes, en natuurlijk wordt er niet op een vat bier gekeken. Dirk betaalt zijn vrijheid dus duur. En dan weet hij nog niet eens wat zijn vrienden voor die nacht nog meer in petto hebben...

Sven is geen os!

Toen Sven O. uit Tongeren 's avonds laat thuiskwam na zijn shift bij brouwerij Alken, stond er een verrassing in de voortuin. Zijn vriendin Nadia had samen met haar zus een vier meter grote '30' in de voortuin geplaatst! Die opblaasbare versiering blijft vijf dagen: dan moet ze terug naar de verhuurder in Hoeselt. De boodschap aan de voorbijgangers is: Sven is géén os!

Nadia kent iets van feestversiering: tenslotte zorgt ze op haar werk ook altijd voor de feestjes en hun inkleding. Nochtans was het Sven die Nadia bij haar veertigste verjaardag op zijn beurt had weten te verrassen met een versiering. De decoratie die Nadia nu voor Sven aanbracht, gold dus ook een beetje als revanche. Poets wederom poets!

De volgende zaterdag volgde een feest waar wel honderdvijftig gasten waren: Svens familie, zijn badmintonvrienden en de collega's van brouwerij Alken. Uiteraard dronken ze de eigen Christal! Er werd gedanst en Svens vrienden voerden sketches op, die de jarige met gemengde gevoelens onderging. Tja, het leven van een dertigjarige is niet gemakkelijk...

Dertig deuren voor Kris

Toen Kris S. in de late namiddag thuis kwam bij zijn ouders in Vlijtingen, voelde hij een rilling over zijn rug lopen. En wat bleek? Zijn voorgevoel was terecht: heel het huis was door zijn vrienden van de KLJ versierd met dertig voordeuren, veel foto's van Kris, slingers, ballonnen en een plakkaat, want 's anderendaags werd Kris dertig.

Ik had een klein vermoeden dat ze zouden sieren, want dat doet de KLJ hier bij elke dertigjarige. Ik had dus een paar bakken bier gehaald. Op zaterdag 13 maart, de dag voor mijn verjaardag, had mijn petekindje mij gevraagd om naar een schoolvoorstelling te komen. Dat was natuurlijk afgesproken. Toen hebben ze toegeslagen.

Ik voelde mij superblij toen ik in de straat de bocht nam en de versiering al van ver zag. Ik was wel wat nerveus, maar toen ik het zag liep er een rilling over mijn rug. Ik ben gelukkig dat ik vele goede vrienden heb. De deuren blijken van een zestigjarige te komen: ze hadden dus maar de helft nodig. Die deuren zullen allicht nog dienen, want binnenkort wordt mijn vriend hier in de straat ook dertig.

Vreemd genoeg staat er geen os voor de deur, want ik woon nog thuis. Er was ook geen speciale boodschap voor de meisjes. Mijn vader gebruikte de gelegenheid wel om suggesties te doen in de trant van: 'Nu wordt het zeker tijd om er een te vinden...' Na het versieren op zaterdag kwamen de vrienden bovendien met een open vrachtwagentje aangereden, met daarop een drumstel. Ik werd in een ossenpak gehesen, en ik mocht solo drummen. Zo zijn we het dorp rondgereden. Het was de langste drumsolo van mijn leven. We zijn samen gaan eten bij de chinees. Daarna was er nog een kroegentocht: met een vijftientigtal vrienden gingen we langs in drie van de vier kroegen die Vlijtingen rijk is. 's Anderendaags was er de carnavalsstoet in Val-Meer. Overal langs het parcours hingen er uitgeprinte kleurenfoto's van mij. Mijn naam stond er niet op: dat is niet nodig, want ze kennen mij hier overal. Het eigenlijke feest zal in mei plaats vinden, samen met mijn buurjongen en vriend die dan dertig wordt. Het zal doorgaan in de voetbalkantine voor allicht meer dan honderd man: familie, buren,

vrienden, enzovoort. Ik ben ook muzikant: ik drum in twee groepen, en die mannen komen natuurlijk ook. Er zullen hapjes zijn en veel tonnen, want zuipen, dat kunnen ze hier!

Ik voel mij nog altijd jong: ze schatten mij onlangs nog vierentwintig! Ik ben nu het laatste jaar leider bij de KLJ, maar verder betekent dertig jaar weinig. Misschien minder snel recuperen na een feestje...

Een appartement versieren

Buren en sportvrienden van Patrick D. uit Diepenbeek decoreerden zijn huis met een kartonnen 'voor deur', versierd met papier, slingers en stoppen. Die hingen ze tegen de voorruit, want aan Patricks rijhuis is nu eenmaal geen voortuintje! Aan de voordeur van zijn appartement op de benedenverdieping hingen ze ook de nodige teksten. Toen ze klaar waren met sieren, zijn ze naar binnen gegaan: van al dat harde werk hadden ze immers dorst gekregen. Dat bleek ook al uit de versiering... Patrick was blij en vereerd, en de decoratie bleef dan ook tot na zijn verjaardagsfeesten. Feesten, jawel, want Patrick vierde niet een-, maar liefst tweemaal! Op een eerste feest nodigde hij zijn familie uit, een tweede was voor de vrienden. Beide feesten gingen door in Dennenhof Bokrijk, maar over de kosten hoefde Patrick zich geen zorgen te maken. Het familiefeest werd immers gesponsord door zijn ouders. Voor het vriendenfeest betaalde Patrick zelf, maar de vele geschenken die hij kreeg, compenseerden de kostprijs ruimschoots!

Dromen in Sint-Truiden

Na zijn nachtdienst kwam spoedarts Tom S. op de ochtend van zijn veertigste verjaardag thuis in Sint-Truiden. Zelfs met zijn kleine oogjes zag hij meteen dat er iets aan de hand was: zijn huis was versierd met een gelegenheidsgedicht, ballonnen, slingers, en een rood-witte veiligheidsband zoals ook de politie die gebruikt. De totaal verraste Tom dacht: "t Is toch niet waar, zeker?!" Maar dat was het wel degelijk!

Het initiatief kwam van Toms grote schoonfamilie, die bestaat uit maar liefst acht broers en zussen. Ook zijn vrouw zat mee in het complot: er bestaan dus wel degelijk vrouwen die kunnen zwijgen! Toms schoonfamilie komt uit Kortesseem, en ze versieren bij elke ronde verjaardag. Zo breiden tradities zich uit van de ene familie naar de andere, en van het landelijke Viermaalroot naar de stad Sint-Truiden.

Als het van de kinderen afhangt, blijft de versiering – en dan vooral de politieband – zo lang mogelijk hangen. Tom vindt een week wel genoeg. Hij begrijpt de versiering toch ook vooral als een subtiële hint: er wordt duidelijk een feest verwacht! Daarop zullen Toms vrienden, collega's en familieleden echter nog even moeten wachten. Wellicht wordt er immers pas in de zomer gevierd: 'Dan kunnen we er tegelijk een babyborrel van maken, want onze vierde is op komst!' Intussen heeft hij nog heel wat tijd om te zoeken naar een geschikte plek voor het feest: tenslotte wil hij wel honderdvijftig mensen uitnodigen. Die moeten allemaal worden voorzien van drank en hapjes, en dat vereist nu eenmaal flink wat voorbereidingen.

Waar de versierders zich niet van bewust waren, is dat hun voortuinversiering een oude droom van Tom laat opflakkeren. Hij hoopt immers vroeg of laat een Alfa Romeo te vinden uit zijn eigen bouwjaar, 1970. Die wil hij dan gaan restaureren. Heel wat dromen en plannen dus, die zijn ontstaan naar aanleiding van de versiering. En dat, dat is precies waar zo'n versiering voor dient.

Feestcultuur in Kleine Spouwen

Met achttien waren ze, de versierders die het huis van Liesbeth L. in Kleine Spouwen onder handen namen: haar ouders, kinderen, stiefkinderen, vriendinnen, man en zus. Enkele dagen voor haar veertigste verjaardag kwamen ze in april 2010 aanzetten met deuren, foto's en ballonnen. Bejaardenhelpster Liesbeth was echt verrast: tenslotte hadden ze de zondag voordien al gevierd met een golfkarretjestocht naar Alden Biesen en Genoelselderen. Maar het feesten was nog niet gedaan:

Mijn dochter lag abnormaal te niksen in huis, en ineens hoorde ik een ballon knappen. Ik was blij en ik dacht: 'YES!!!' Mijn dochter had al de hele tijd komedie gespeeld, en ik voelde dat er iets niet juist was. Ik ben achterom bij mijn ouders rondgegaan, en zo heb ik ze op straat betrapt. Mijn man zat in het complot, en die had voldoende drank voorzien, bier, limo en koffie. Hij heeft ook getrakteerd met friet, vide en ijs. Zondagavond werd ik dan nog geblinddoekt in een auto rondgereden tot bij vrienden: ik herkende het geluid van hun deur. Daar stond een kaas- en vleeschotel klaar.

Ik ben niet echt een feestvarken, maar toch kon ik er niet omheen. Ik heb zelf trouwens ook al dikwijls mee gesierd, bij mijn zus en bij vriendinnen die veertig werden, en ook reeds bij trouwfeesten, ma zestig, pa zestig en pa op pensioen. Hij werkte in Maastricht bij de Sfinx, en toen hebben ze zestig wc-potten voor zijn deur gezet!

Josiane is 'still sexy'!

Toen Josiane B. uit Godsheide-Hasselt naar haar salsales vertrok op 15 april, wist ze niet dat twintig paar verdekt opgestelde ogen haar zagen wegstijgen. Onmiddellijk nadien begonnen de vrienden, burens en familieleden met het versieren van haar voortuin. Het werd een fototentoonstelling 'retrospectieve veertig jaar Josiane'. Daar werden ook zeldzame exemplaren getoond, die Josiane zelf niet kende, maar die de versierders vonden bij haar moeder. Bovendien waren er vlaggen die 'geleend waren' bij de stadsdiensten, en een heleboel cadeautjes. Josiane, 'still sexy' volgens de bende, werd getrakteerd op een symfonie van geuren: ze kreeg allerhande heerlijk geurende verzorgingsproducten. Alsof dat nog niet genoeg was, was er ook nog een Vivabox-massageapparaat.

Josiane ontdekte de versiering toen ze thuiskwam na de danses. Ze was maar wat blij en vereerd met zoveel aandacht! Haar hele huis zat vol, en de feestvierders dansten en dronken tot in de vroege uurtjes van de 16e april: toen was Josianes verjaardag ook officieel begonnen! Josiane nam een vliegende start met haar nieuwe voordeur, want na een korte nacht en drukke dag ging ze alweer fuiven. Later kwam er bovendien nog een groot feest. Een honderdtal vrienden, familieleden en burens werd er getrakteerd op een fuif met hapjes en drankjes, en muziek van een bevriende deejay.

Josianes verjaardagsversiering bleef twee weken staan. De jarige genoot van de aandacht en de gelukwensen van de burens. Het was echter niet de eerste keer dat Josianes huis onder handen werd genomen: Godsheide kent een heuse traditie op dat vlak. Ook toen Josiane en haar man drie jaar geleden in het dorp kwamen wonen, werden ze getrakteerd op versieringen, en de Godsheidenaars sieren eveneens bij geboorten, verjaardagen, zilveren en gouden bruiloften en kloosterjubilea.

Beha's in Bree

Dat er zou worden gesierd bij de veertigste verjaardag van Sonja A. uit Bree stond vast. De verrassing zat hem dus vooral in hoe dat zou gebeuren. Een feestcomité van buren, vrienden en de leden van de carnavalsvereniging koos voor een voordeur met tekst, verkeerssignalisatie en verkeersborden met '40' erop. Bovenal was er echter een waslijn met beha's en geknutselde knopen tegen de haag. Daarmee verwezen de versierders naar het beroep van de jarige: Sonja baat immers een mercerie uit. Vooral de beha's spreken tot de verbeelding van de voorbijgangers: heel wat vrouwen vroegen al of hun maat er misschien nog tussen hing...

De versiering blijft een tiental dagen staan: daarna wordt ze door de versierders zelf opgeruimd, en deels bewaard voor het volgende 'slachtoffer'. Intussen is de jarige maar wat blij met de decoratie: het is fijn erbij te horen en erkenning te krijgen! Ook Sonja's zoon vindt het geweldig, en de buren feliciteren haar, en herinneren haar aan de gevraagde traktatie. Die traktatie komt er uiteraard! Er is al veel drank voorzien voor het feest, en de buren hebben allerlei optredens en reportages voorbereid. Een deel van wat er gaat gebeuren, is voor de jarige nog een geheim. Muziek zal er zeker zijn, net als hapjes. De start van een nieuw decennium is tenslotte belangrijk genoeg om eens goed te vieren! Een van de gebruiken bij een verjaardag van een dame, zeker als er al enkele decennia zijn bijgekomen, is het versieren met oude dozen.

In het dialect van Bree heeft men het over 'een ouw duus', wanneer het gaat over een dame die niet langer piepjong is. Sonja had echter gemeld dat ze geen dozen wilde: ze voelt zich immers nog lang geen 'ouw duus'!

Stem Alex!

Alex L. uit Lommel werd flink bij de neus genomen door zijn collega's: in de hele straat hingen ze borden op in de vorm van mensen, die de slogan 'Stem Alex. Lijst 40' bij zich droegen. Zo dachten de voorbijgangers dat Alex opkwam voor de verkiezingen!

Alex was totaal verrast: hij had stiekem wel gedacht dat er zou worden gesierd, maar hij had nooit durven hopen dat de decoratie zo speciaal zou zijn. Bovendien wist hij natuurlijk niet wanneer er zou worden toegeslagen. Dat hadden de collega's dan weer slim aangepakt: Alex' echtgenote zat mee in het complot, en lokte manlief weg van huis. Onder het mom van een etentje met Alex' moeder, bleef de jarige veilig weg, en konden de versierders hun plannen uitvoeren. En Alex, die had niets door! De versiering blijft anderhalve week, tot na verkiezingszondag. Nochtans zijn de verkiezingen niet het enige thema: veel aandacht ging ook naar Alex' hobby, wielrennen. Als 'coureur' legt hij jaarlijks flink wat kilometers af: hij rijdt de Ronde van Vlaanderen en doet mee aan de toertocht Diekirch-Valkenswaard. Bovenal echter droomt Alex ervan een keer naar Frankrijk te gaan om daar met de fiets beklimmingen te doen. Daarom wordt in de versieringen ook verwezen naar het wielrennen, en is er een grote pop in papier-maché. Nogal logisch dat Alex heel blij was met zijn decoratie! Bovendien wisten de versierders alles heel netjes te houden: er waren enkel wat papiersnippers en houtkrullen.

In de parochiezaal verderop gaf de jarige dus maar wat graag een fuif. Vrienden, collega's, burens en familie vierden er tot in de vroege uurtjes: toen de laatste feest-

vierder vertrok, was het al zes uur 's ochtends! Alex had dan ook voor alles gezorgd: er waren boterhammen, snacks en veel drank, terwijl een deejay voor de muziek zorgde. Alex zelf ging in de schijnwerpers staan, en trad op als Firmin de bokser: typetjes van Chris Van den Durpel spelen is tenslotte zijn hobby. Nochtans werd de jarige ook zelf getrakteerd op enkele verrassingen: er was een vriend uit Alex' legertijd, die hij al sinds zijn afzwaai tweeëntwintig jaar geleden niet meer had gezien. Er werden nogal wat herinneringen opgehaald aan wat er destijds allemaal was gebeurd, en vooral: aan wat de twee kompanen toen zoal hadden uitgespookt. Het allermooiste moment brak echter pas aan toen Alex' dochter samen met een vriendinnetje een zelfgeschreven liedje zong. De jarige papa was behoorlijk verrast, en vooral: apetrots!

Oh, wat een vreselijke tijd!

Heidi D. en haar tweelingzus Caroline werden samen veertig. Vrienden plaatsten daarom zesendertig deuren met het getal 40 erop rondom het huis van de zussen in Halmaal, bij Sint-Truiden. Natuurlijk wilden de versierders eigenlijk veertig deuren, maar dat was niet gelukt. Ze rekenden er dan maar op dat ze niet zouden worden nageteld... maar helaas! Op de dag van het verjaardagsfeest arriveerden de versierders bij het huis. Iedereen had erop gerekend dat Heidi nu wel zou zijn vertrokken om de feestzaal klaar te maken voor 's avonds, maar nee, hoor: ze was er nog. Met een smoesje is de hele bende dan maar weer weggereden en alvast een glaasje gaan drinken, tot de nietsvermoedende Heidi eindelijk de deur uit was. Toen de kust veilig was, keerden ze terug naar Halmaal-Dorp, plaatsten ze hun deuren en hingen ze slingers op. De burens kwamen prompt helpen, terwijl de moeder – ook een buurvrouw van de jarigen – de dorstigen laafde. Het slechte weer zorgde ervoor dat de deuren na afloop tegen de grond moesten worden gelegd: slechts één deur kon nog de hele week blijven staan. Daarna kwamen de vrienden terug, om samen met de twee jarigen alles weer op te ruimen. Eerst was er echter tijd voor een goed feestje! Dat ging door in de gemeentelijke feestzaal van Aalst bij Sint-Truiden. Er waren liefst driehonderd vrienden, want Heidi en Caroline vierden samen met tien andere veertigjarigen. Er waren scampi's in sausjes, belegde broodjes, ajuinsoep en boterhammen met spek, en natuurlijk was er meer dan genoeg te drinken. Voor de muziek was er een discobar: zo werd het een echte fuif. Alle jarigen waren gekleed in discostijl en ook de versiering van de zaal was aangepast.

Op het plakkaat voor Heidi en Caroline stond het volgende:

*Met 40 zijn de rimpels géén lachrimpels meer
dit is niet leuk dit doet zeer
de potjes dagcrème kosten meer geld
want voor jouw uiterlijk wordt nu meer geld neergeteld*

*de haarkleur vertoont steeds meer grijs
bij een man staat dat eigenwijs
maar och arm wij vrouwen
beginnen dan al langzaam te rouwen
aan haarverf kopen wij ons dan scheel
van rood, zwart of blondgeel
de minirok wordt 10 centimeter uitgelaten
want showen met je benen mag dan ook niet meer baten
nu denk je 'oh wat een vreselijk tijd'
maar luister naar mij lieve meid
met veertig breekt de mooiste tijd van je leven aan
en zullen de vijfenveertigplussers in rijen voor je deur staan
deze heren der schepping zijn de moeite waard
want die houden wel van een knusse huis en haard
uitzonderingen bevestigen de regels
maar DAT zijn lelijke vlegels
de mannen die nu op je gaan vallen
zullen je leven verblijden en niet vergallen
je hoeft je nu ook niet meer om tien uur naar bed te gaan
je kunt nu rustig een uurtje of twee overslaan
voor veertigplussers begint de lol rond middernacht
met een schemerlampje aan dat de rimpels verzacht
dus wij vrienden zullen nu in spanning wachten
welke CHIPPENDALES nu jouw leeftijd zullen verzachten
je leven wordt nu echt te gek neem dat van me aan
vanaf vandaag zal er een heel andere wereld voor jou opengaan!!!
Van harte proficiat aan beiden!!!!*

Dertig plus tien in Wijer

Toen Sabine J. uit Wijer na haar middagdienst als verpleegster haar straatje inreed, wist ze niet wat ze zag: er stonden veertig (lege) flessen, er hing een plakkaat aan de achterdeur, en bovendien waren over haar dak zomaar eventjes linten gespannen! Sabine had meteen een verdachtenlijstje met mogelijke 'daders', maar het duurde nog twee hele dagen alvorens haar vriend bekende. Samen met zijn moeder had hij een tennisballetje waaraan een dunne koord vastzat over het huis gegooid. Daarna hadden ze dat koordje met een rood-wit lint overtrokken. De lege flessen kwamen gewoon uit het containerpark. Hun boodschap was meteen duidelijk: 'Wij hebben dorst!!'

Die boodschap werd maar al te goed gehoord: samen met vier andere nieuwe veertigers uit het oudercomité van de lagere school plant Sabine een groot feest. De driehonderd genodigden wordt gevraagd zich te verkleden in Hollywoodstijl, en er zullen zelfs heuse Oscars worden uitgedeeld. Een rijdende frituur zorgt voor de hongerigen, en voor de dorstigen zijn er wijn, cava, bier, en frisdranken. Uiteraard verzorgt een deejay de dansmuziek.

Nochtans keek Sabine niet echt uit naar haar veertigste verjaardag: ze had het al een beetje moeilijk bij dertig, voelt zich helemaal geen veertig, en is stiekem bang voor de vijftig. Om de pijn te verzachten, wenste iemand haar dan ook proficiat met haar 'dertigste verjaardag plus tien'. Anderen benadrukten dat ze haar eerder dertig schatten dan veertig, al klonk het soms ook droogweg: 'Welkom in de club van veertig!' Nochtans is iedereen het er over eens dat je boven de veertig ook nog jong en sexy kan zijn!

Sabine was vereerd en blij met haar versieringen. Ze is nochtans een echte experte: zelf werkte ze immers ook al vaak mee aan versieringen. Omdat ze graag schildert, zien versierders haar natuurlijk graag komen! Zo deed ze mee toen haar neef vijftig werd: hij werkte bij Radio Noordzee, en het logo werd door Sabine meteen gebruikt als aankondiging. Toen haar broer veertig kaarsjes uitblies, koos ze voor het embleem

van voetbalclub Anderlecht. Soms haalt ze haar inspiratie ook in meer exotische oorden: vrienden die terugkwamen van verre reizen, werden toepasselijk getraceerd op schilderijen met de Egyptische piramiden of het Amerikaanse Vrijheidsbeeld!

Maaskant feestland

Erik J. uit Smeermaas (Lanaken) was niet thuis toen zijn vrienden een enorm plakkaat kwamen plaatsen en heel veel kroonkurken uitstrooiden voor zijn huis. Erik pochte altijd: 'Als ik veertig word, ruil ik de vrouw in voor twee van twintig!' en dat inspireerde de vrienden. 'Je oogst wat je zelf zaait,' zei een van hen. 'De jeugd is voorbij, en Erik is nu een oude bok!' De jarige liet het echter niet aan zijn hart komen: twee weken later organiseerde hij voor zijn kameraden een kroegentocht in Maastricht. Kwestie van nog wat meer kroonkurken bij elkaar te sparen!

De versiering zelf blijft een week staan. Daarna wordt ze opgeborgen voor een volgende verjaardag in de vriendenkring, al komt er natuurlijk iedere keer iets bij.

Een creatieve duizendpoot

Op de avond dat buschauffeur Pierre H. uit Wijchmaal bij Peer vijftig werd, is er dubbel gesierd. Vóór het huis plaatsten de buren een voordeur met een gedicht, een autobusstoel met pop, vijftig kaarsen, slingers, en een lichtlint dat het getal 50 vormt. Achter het huis droegen Pierres vrienden van de halloweenvereniging nog een extra steentje bij: zij haalden de halloweenversiering van de zolder, inclusief rookmachine! Die halloweendecoratie dankt Pierre natuurlijk aan het feit dat hij voorzitter is van het Wijchmaalse halloweencomité. Dat organiseert ieder jaar een steeds groter wordende halloweenwandeling op de laatste zaterdag van oktober: bij het vijftienjarig jubileum in 2009 waren er liefst tweeduizend achthonderd wandelaars. Samen volgden ze een bosroute met vierentwintig 'afschrikkers'. De wandeling is intussen zo populair dat Pierre al is geïnterviewd door TVL en Ketnet.

Alsof dat nog niet genoeg is, is Pierre ook de oprichter en voorzitter van het buurtcomité. Toen de Genkenaar Pierre dertig jaar geleden trouwde met een meisje uit Wijchmaal, volgde hij zijn bruid naar haar dorp. Daar merkte hij meteen de gemoeidelijke sfeer in de 'Hubertusbuurt'. Ieder jaar wordt daar tijdens het eerste weekend van november het Hubertusfeest georganiseerd, met een kaartavond op zaterdag en een dierenwijding op zondag. Dan is er ook een hondenwandeling, een veemarkt, en shows van paarden en roofvogels. Als ex-Chiroleider zat Pierre al snel mee in het feestcomité, en daar leerde hij de tradities van het sieren. Toen er in Pierres straat meer huizen kwamen, werd het feestcomité gevolgd door een buurtcomité. De leden ervan sieren bij geboortes, ronde verjaardagen, huwelijken en zilveren huwelijksverjaardagen. De jongeren versieren ook al eens bij de achttiende verjaardag, al kijkt Pierre daarbij een beetje bedenkelijk: 'Zij maken er gewoon een puinhoop van.'

Onder leiding van Pierre plant het buurtcomité ieder jaar op 30 april een versierde meiboom bij alle nieuwe straatbewoners. In ruil moeten de nieuwkomers trakteren: daarom verspreidt Pierre heel slim het gerucht dat wie dat niet doet, zich kan verwachten aan zwarte vlaggen in de tuin! Dat zou hij echter nooit doen: daarvoor

houdt Pierre veel teveel van gezelligheid. Wat hem betreft, is het belangrijkste van de versieringen dan ook dat de buren gezellig samen komen.

Pierre was natuurlijk niet echt verrast dat de versierploeg ook zijn tuin onder handen kwam nemen. Sterker nog: de grote partytent en de drank stonden klaar, en Pierre had de dag nadien bij voorbaat verlof genomen. Tenslotte moet hij normaal om vier uur uit de veren voor de ochtendritten, en dat kon nu natuurlijk niet! Die avond was er een feestje voor zowat veertig buren, vrienden en collega's. Samen knabbelden ze chips, kaasblokjes, nootjes en andere hapjes, en dronken ze wijn en bier. Om middernacht was er bovendien champagne. Pierres zoon zorgde voor de achtergrondmuziek, maar gedanst werd er niet. Dat wordt wellicht anders op het grote feest, dat Pierre plant wanneer ook zijn vrouw vijftig wordt. Dan huren ze een zaal en nodigen ze wel honderdvijftig mensen uit.

Ondanks zijn vijftig lentes denkt Pierre er niet aan om het nu wat kalmer aan doen. Zijn job maakt dat hij overdag weliswaar wat extra tijd heeft, maar die kan deze creatieve duizendpoot goed gebruiken voor al zijn hobby's. Geen sprake dus van stilzitten: Pierre voelt zich nog lang geen Abraham!

Vijftig verjaardagsbaby's voor Marijke

Enkele maanden na haar echtgenoot blies ook Marijke C. uit Wijchmaal vijftig kaarsjes uit. De avond voordien gaf ze een feestje, en merkwaardig genoeg kwamen enkele burens flink te laat opdagen. Wat zouden zij toch al die tijd aan het doen geweest zijn?

Terwijl Marijke veilig het huis uit was, zagen de buurtbewoners hun kans natuurlijk schoon om haar tuin een beetje op te fleuren – en hoe! Marijke werkt bij Kind & Gezin, en ze heeft in de loop van haar carrière al vele baby's gewogen. De burens hadden er dus niets anders op gevonden dan in haar voortuin vijftig babypoppen op te hangen, mooi in een weegdoekje, elk met zijn gezond gewicht. Die poppen waren echt overal ingezameld: in scholen, bij vrienden, en bij kinderen uit de buurt. Na een weekje moest de versiering dan ook dringend worden weggehaald: de kinderen wilden hun poppen terug!

Op het feest – waarop tegelijk de verjaardag van Marijkes man werd gevierd – waren wel honderd familieleden, vrienden en burens. Een deejay draaide muziek 'van vroeger', en om middernacht begon Marijkes verjaardag met een grote ijstaart. Toch werd ook tijdens het feest haar werk met baby's al in de verf gezet. Zo was er een gelegenheidslied op de wijze van 'Jezuke is geboren halleluia, hallo...' – en dan wist de jarige nog niet eens dat er nog vijftig baby's in haar voortuin lagen... Toen ze die zag, was ze verrast en blij, en voelde ze zich vereerd!

Van het feit dat ze nu vijftig is, ligt Marijke niet wakker: ze voelt zich nog jong en gezond, en dat is tenslotte wat telt.

Een ouw' doos?!

De Jessa-verpleegsters van neurochirurgie begonnen tien jaar geleden met het versieren van voortuintjes. Dat doen ze telkens wanneer een van hen een nieuwe voordeur krijgt. An T. was dan ook niet verbaasd toen ze aan de vooravond van haar vijftigste verjaardag opeens collega's bezig hoorde rond haar huis in Kermt. Ze had zelfs eten en drinken voorzien. Stiekem was ze dus nogal ontgoocheld toen de versierploeg zonder een woord weer vertrok. Daar zat An mooi met haar chips en 'negerinnen-tetten'... Gelukkig kwamen de versierders terug en kon het feest beginnen! De cava vloaide nog rijkelijker toen na negen uur 's avonds ook de collega's van de middagploeg arriveerden.

De echte verjaardag begon natuurlijk pas om middernacht, op 1 april: toen werd An 'Sara'. Daar houdt de jarige echter niet van: ze blijft gewoon An! Een collega plaagde haar wel een beetje met haar nieuwe voordeur: 'Een ouw' doos kan best nog stevig zijn!' zei ze. Daarmee bedoelde ze natuurlijk dat An voortaan die 'ouw' doos' is. Niets van!

Er is maar een 'ouw' doos' in huis, en die staat dan nog in Ans voortuin, samen met heel wat ballonnen, plastic bloemen, een voordeur en slingers van verpakkingsmateriaal uit het ziekenhuis. Bij An thuis zijn de meningen daarover trouwens verdeeld: man Herman wil de rommel weg, dochter Karen vindt het allemaal geweldig.

Intussen danst An van het ene feest naar het andere: ze is al enkele jaren een fervente volksdanseres, die zelfs tot in Gent rijdt voor het boombal daar. De verjaardags-apotheose komt er dus op het folkbal in Herk-de-Stad, waar An naartoe trekt met haar vele volksdansvrienden. Zo lang blijft de versiering zeker staan, wat Herman ook zegt! Daarna zal een deel ervan worden gerecycleerd voor de volgende nieuwe voordeur: de verpleegsters hebben de smaak nu eenmaal te pakken. Elke keer krijgen ze meer inspiratie, dus de volgende is alvast gewaarschuwd!

Marie-Rose is een heks!

Marie-Rose L. uit Opgrimbie is vijftig geworden, en dat ging niet onopgemerkt voorbij. Haar schoonfamilie heeft tenslotte een traditie in ere te houden. Met de hulp van een buurvrouw werd de voortuin flink versierd met poetsspullen, fluorescerende dweilen en handschoenen, slingers en een gelegenheidstekst. Marie-Rose is tenslotte poetsvrouw!

Tijdens de hele versieractie werd Marie-Rose zelf vakkundig opgesloten in haar huis, terwijl zoon Pieter filmde. Van zodra alles klaar was, mocht de jarige eindelijk naar buiten. Toen zag ze Sara, letterlijk! Er was immers een Sara-pop in de vorm van een heks! Die stond er omdat Marie-Rose en haar schoonzus in de familie lachend 'heksen' worden genoemd. Dat begon ooit met een grapje, en nu zijn ze al jaren de vrolijke heksen. Marie-Roses man Maurice zegt daarover: 'Ik heb een sprookjeshuwelijk: ik ben getrouwd met een heks!'

Maurice zelf wordt in de zomer vijftig: dan zullen Abraham en zijn heksenvrouw samen een barbecue aanbieden aan familie en vrienden, dat is beloofd. Intussen blijft de versiering twee weken staan. Alleen jammer dat er zo weinig volk voorbijkomt: het huis staat nu eenmaal achteraan in een pijpenkop...

Chiroverjaardag in Dilsen

Marèse D. uit Dilsen is vijftig jaar geworden. Hoewel ze vermoedde dat haar collega's van de vroegere Chiroleiding zouden komen sieren, wist ze niet wanneer. Ze was dan ook best wel emotioneel toen ze aan de vooravond van haar verjaardag haar straat in reed: behalve slingers, ballonnen en een gelegenheidsgedicht, zag ze daar hoe een heleboel brandende theelichtjes samen het getal 50 vormden. Marèses kompanen uit de Chiroleiding van pakweg dertig jaar geleden, haar burens en de vrienden van de netbalclub: allemaal hadden ze hun steentje bijgedragen! Marèse zelf weet ook wel wat sieren is: ze deed het al bij vrienden die vijftig werden. Vroeger werd ook de achttiende verjaardag uitgebreid gevierd – dat gebeurt nog steeds, maar vroeger was het veel netter. Tegenwoordig is het immers nogal een beesterij, zo vindt Marèse. Ook het materiaal dat voor haar eigen verjaardag werd gebruikt, zal worden gerecycleerd: er komen tenslotte nog vijftigers bij in de oud-Chiroleiding!

Marèses feest was al gepland: het ging later door in de school waar de jarige leerlingen begeleidt. Een honderdtal vrienden, collega's en burens verschenen allemaal in wit en zwart, en ook de feestzaal stond helemaal in het teken van 'black & white'. Eten en drinken hadden echter andere kleuren, want op het menu stonden kaas en wijn.

Van 'Sara' was er tijdens het hele gebeuren geen sprake: Marèse voelt zich tenslotte nog piep. Ze leeft en werkt tussen jongeren en collega's die haar dochters konden zijn: die houden haar jong!

Sieren voor Marcske-het-varkske

Marc B. is niet enkel onderhoudstechnicus bij Ford: hij onderhoudt ook zijn fiets, en vooral zijn vriendschap met zijn fietsmakkers. Samen hebben ze al vele bergen beklommen. Marcs fietsvrienden zijn echter ook feestvarkens die bij elke belangrijke verjaardag sieren. Zo schilderde de weduwe van een overleden fietsmakker alle bergen die Marc al heeft beklommen. Ze prijken wekenlang voor zijn huis in Opglabbeek!

Marc had de bui zien hangen: aan de vooravond van zijn verjaardag had hij speciaal een halve dag vrijaf genomen. Toen hij omstreeks half zeven thuis kwam, waren zijn fietsvrienden al klaar met hun versiering. Onmiddellijk nodigde Marc hen uit om binnen te komen, waar stevige traktaties op hen stonden te wachten. De kameraden raadden 'Marcske-het-varkske' aan om het nu maar wat kalmer aan te doen en de vlakke weg naar Weert te nemen. Maar daar heeft Marc geen oren naar: hij gaat uitdagingen niet uit de weg – en feesten ook niet!

'In Opglabbeek zijn alle redenen om te sieren en te feesten goed, zelfs een konijn dat gejongd heeft!' lacht Marc. Zo had men in Louwel op een keer een prachtige os geknutseld in een kelder. Probleem: toen het beest klaar was, kregen ze het niet door de deur naar buiten!

Marcs feest volgde een maand later, bij zijn zilveren bruiloft. In een zaal werd een brunch geserveerd voor wel zesenzeventig genodigden. In het begin was er sap en koffie, maar later werden de familieleden, vrienden en collega's getrakteerd op frisdrank, bier en wijn. Dat maakt de tongen los: het gezelschap wilde dan ook liever gezellig kunnen praten in plaats van te moeten dansen op harde muziek.

Abraham klusjesman

Op de avond vóór de vijftigste verjaardag van Jos V., een magazijnier uit Zutendaal, versierden een twaalfstal familieleden zijn voortuin. Ze brachten twee voordeuren mee, net als een Abrahampop met reparatiemateriaal, twee plakkasten, papieren bloemen en ballonnen. Ook waren er foto's: op eentje was zelfs te zien hoe Jos kussen kreeg van twee dames!

Op het plakkaat prijkte dan weer de volgende tekst:

Abraham staat voor de deur

Als je ouder wordt, is het één en al gezeur

Een pijntje hier, een ongemakje daar

Maar dat is niet zo raar

Er komen rimpels en wat vellen

Als de jaartjes gaan tellen

Maar je blijft actief in huis en daarbuiten

Je inzet (in wasmachines + droogkasten) is haast niet te stuiten

Mag je toekomst nog vele jaren gedijen

En geniet intens van al je liefhebberijen

Jos had wel verwacht dat er zou worden gesierd: tenslotte doet zijn familie dat altijd bij belangrijke verjaardagen. Hij stond dus op de loer, en had vlaai en drank voorzien. De handige klusser is niet echt een feestvarken, maar hij is er toch graag bij. In het weekend volgde dan ook een tuinfeest voor zowat dertig familieleden. Daar werd gebarbecued, en Jos' zus zorgde voor de muziek. Een deel van de familie bleef bovendien kamperen in de tuin van Jos' schoonouders, die naast hem wonen. Zondagmorgen was zo meteen ook campingochtend!

Jos mag nu dan wel vijftig zijn, eigenlijk verandert er voor hem niets: het leven is in zijn plooi gevallen, en het gaat gewoon door.

Een halve eeuw in Sint-Truiden

Omdat Marc C., een ambtenaar uit Sint-Truiden, vijftig werd, plaatste zijn schoon-familie een deur in zijn voortuin. Daarop hing een foto van de jarige toen hij drie jaar was. Ook waren er verkeersbordjes met '50' erop, en een proces-verbaal.

Als oudste van de familie, is Marc de eerste om de kaap van vijftig te ronden. Versieren doen de leden van Marcs (schoon)familie echter al veel langer: het gebruik bestaat er al ruim tien jaar. Marcs beide zonen vinden het tof dat de familie deze versiering zo goed wist te organiseren. Ook de burens waren van de partij, en kwamen de jarige feliciteren.

De volgende zaterdag was er een tuinfeest, waarbij werd gebarbecued voor vierentwintig familieleden. Als dessert verscheen er ten slotte een taart, met daarop een foto van Marc.

Hartjes, hartjes, hartjes

Marina P. uit As vertelt over haar vijftigste verjaardag:

Met nog zes koppels vormen we een vaste vriendenkring. Elke keer als er iemand verjaart of als er een gelegenheid is, versieren we. Mijn vrienden hebben dan ook het initiatief genomen om te versieren voor mijn vijftigste verjaardag met een tekst, hartjes, slingers en een bord waarop '50 jaar' stond. Ik moest die avond binnen blijven van mijn man. Natuurlijk hoorde ik ze lachen en gibberen.

Ik was superblij. Als je verjaardag nadert, hoop je dat ze gaan versieren en dat ze je niet vergeten. En als ze dan sieren, dan voel je de waardering van de vriendenkring en de familie. Mijn zoon heeft ook meegeholpen: hij moest de oude foto's voor mijn vrienden verzamelen. De versiering is twee weken blijven staan. Ik vond het zo mooi en leuk. Ik ben in februari geboren, dicht bij valentijn. Ik heb altijd hartjes verzameld. Nu waren er overal in mijn tuin hartjes. De gordijntjes die aan mijn deur hingen, waren volledig met hartjes versierd. De slingers waren hartjes, en de foto's hadden ze ook op hartjes gemaakt. Nadien hebben we de hartjes gebruikt op het feest dat ik dan gegeven heb. Daar was er een kleine sketch waarin de hartjes voorkwamen.

Er zijn veel foto's gemaakt bij het versieren van mijn huis. Daarmee is er een fotoboek gemaakt als herinnering.

Iedere keer als we gaan versieren bij iemand, maken we de decoratie zelf. Ik ben nu een versiering aan het maken om in het weekend te plaatsen bij één van de vriendinnen die dan verjaart. De gordijntjes die bij mij aan de deur hingen, ben ik nu aan het veranderen. Ik vervang de hartjes door portoflessen, want mijn vriendin drinkt graag porto. Dat is het thema voor haar verjaardag.

Fietsend vijftig

Dat Vera V. graag fietst, zullen ze geweten hebben in Diepenbeek: toen ze vijftig werd, stond haar hele voortuin vol fietsen! Fietsen doet Vera samen met haar man Eddy: vroeger met gewone fietsen aan 20 kilometer per uur, maar tegenwoordig op heuse racefietsen, aan 30 per uur. Op zo'n fiets probeerden Vera en Eddy de Mont Ventoux al een keer te beklimmen. Ze waren er bijna, toen bleek dat de Franse politie de weg had afgesloten vanwege slecht weer... De week voor Vera's verjaardag was er alweer pech: haar man en zonen moesten hun zoektocht naar vijftig fietsen stopzetten bij 'slechts' zevenendertig stuks. Ditmaal was tijdsgebrek de boosdoener: de decoratie moest tenslotte klaar zijn wanneer Vera omstreeks zes uur zou thuiskomen van haar werk als verkoopster. Eddy en zijn zonen hadden nochtans met succes een zoekertje geplaatst in het Belang van Limburg, in de hoop zo genoeg fietsen te kunnen verzamelen. Al goed dat Vera daarvan niets had gemerkt!

Toen Vera de versiering zag kreeg ze 'vliegjes in de ogen'. Het feit dat er ook kinderfietsjes en driewielertjes stonden opgesteld, liet haar bovendien hopen dat haar zoon misschien nog iets moest aankondigen. Dat was echter loos alarm. Een verrassing per keer, Vera!

Na afloop gingen sommige fietsen naar het containerpark, andere kregen een nieuw leven als studentenfiets. Maar zover was het nog lang niet: dezelfde avond nog was er een tuinfeest voor de familie en enkele goede vrienden. Alles samen waren er tweeënvijftig aanwezigen en het weer was prachtig. Dat er ook nog een versiering bij hoorde, maakte het extra mooi.

Vijftig worden is een belangrijke mijlpaal, maar Vera noemt het slechts 'halverwege'. Ze heeft dus samen met Eddy nog heel veel kilometers te fietsen!

Het leven begint bij vijftig!

Toen ze vijftig werd, kreeg Suzy D. aan haar voordeur een tekst en foto's, verkeersborden, slingers van verpakkingsmateriaal en een Sara-pop. Hier volgt haar verhaal:

Het was een verrassing. Ik stond onder de douche. Toen ik uit de badkamer kwam zag ik bekende auto's van mijn schoonfamilie staan en ik dacht: 'Oeioeioei...'

Er is veel werk gekropen in het maken van die verkeersborden. Als het gaat regenen, bergen we ze daarom op bij de schoonouders, want ze moeten nog dienen voor de volgende. Sieren doen we voor iedereen die in de familie vijftig wordt. Ik was blij toen ik zag dat het ook bij mij was gebeurd. Het toont toch dat ze aan mij denken.

Versieren gebeurt veel, hier in Houthalen, veel meer dan in Beringen-Mijn, waar ik ben opgegroeid, of dan in Stokkem, waar mijn man vandaan komt. Het gebeurt bij achttien jaar, maar dat is smerig, met confetti en drankcapsules, en dan bij eenentwintig, vijfentwintig, vijftig, en bij vijfentwintig en vijftig jaar getrouwd. Het is toch wel speciaal. Voorbijgangers kijken wel, en sommigen claxonneren als ze mij zien.

Ik heb er geen probleem mee om vijftig te worden: het leven begint bij vijftig, zeggen ze toch? Ik kreeg een kaart van mijn kinderen: 'Welkom bij de bejaardenclub!' Bij het opendoen klinkt de vogeltjesdans!

Het feest was in een zaal, en dat was voor mijn man en mij samen: hij werd drie maanden geleden ook vijftig. Daarom dacht ik dat ze voor mij niet meer zouden sieren! Op het feest waren toen wel zeventig familieleden en vrienden, voor een barbecue en een dessertenbuffet. We hadden een deejay, en het feest duurde wel tot half drie 's nachts. Als geschenk kregen we toen ook een ballonvlucht!

Mooier dan de afbeelding...

Jeanine T. uit Neerharen is interieurverzorgster. Bij haar vijftigste verjaardag werd echter het exterieur van haar eigen huis verzorgd! Het feestcomité van de familie haalde het versieringsmateriaal uit de kast, en zorgde voor de gelegenheid ook voor een reusachtige opblaas-Sara en een mooi uitvergrote foto van Jeanine. Zelfs de verlichting voor 's avonds was tot in de puntjes afgewerkt. Jeanine vermoedde wel dat er zou gesierd worden: toen ze aan de vooravond van haar halve eeuwfeest met haar man de deur uitging, had ze de champagne alvast koud gezet. Na een sms'je mocht ze terug naar huis om de flessen te openen voor de versierploeg. Toen zei één van de versierders tegen haar: 'Jij bent veel mooier dan de afbeelding!' Of hij het daarbij had over Jeanines foto of over de opblaaspop was niet helemaal duidelijk...

Jeanine vertelt:

Ik wist dat er iets ging gebeuren, want we doen dat al lang in de familie. Ik wist alleen niet wat ze zouden doen. Ik was niet thuis. Ik moest weg met mijn man, en na een telefoontje mochten we terugkeren, toen ze klaar waren met sieren. Ik vond het fantastisch. Veel van de versiering had ik vroeger al gezien, want wij hergebruiken, maar de grote foto was nieuw. Ik laat alles één week staan, behalve de opblaaspop, want die moet donderdag al terug naar het verhuurbedrijf. Nu word ik oud, zeker? Ik ben nu bij de club van vijftig plus. Ik ben nochtans de jongste van veertien in onze familie. We hebben de eerste keer gesierd toen ik veertig werd, tien jaar geleden dus. In de gemeente wordt wel meer gesierd, maar de versieringen van onze familie zijn meestal veel uitgebreider dan de andere. Binnen onze familie sieren we bij veertig, vijftig en zestig. Er is een comité, maar de feesteling en zijn partner worden daar buiten gehouden. Deze keer was mijn man natuurlijk wel medeplichtig aan het leveren van de foto's. De avond zelf heb ik getrakteerd met champagne. Zaterdag vieren we feest in een zaal met honderddertig burens, vrienden en familieleden. We krijgen eten van de frietbus en er is een discobar.

Rudi is half antiek

Op de dag van zijn vijftigste verjaardag kwam Rudi V. doodmoe aan bij zijn huis in Bokrijk. Hij was net terug uit New York, waar hij samen met tienduizenden anderen de beroemde marathon had gelopen. Thuis hadden zijn vrouw Sonja en zijn dochters geprofiteerd van Rudi's afwezigheid om de voortuin fraai te versieren met slingers, ballonnen en teksten. De schoonzoon voegde daar nog een voordeur aan toe. In grote letters hing daar bovendien de slagzin: 'Paniek, paniek!!! Rudi is half antiek!!!' Al goed dat Rudi te moe was om dat af te lezen!

Nochtans kan belastingsambtenaar Rudi tegen een stootje: hij controleert de financiën van de Limburgse gemeenten en is dan ook een taai volhouder... Rudi's feest ging door in zaal Lorka. Er waren dertig familieleden voor het eten, en 's avonds dansten negentig gasten op de muziek van deejay Ricky, een Hasseltse politieagent. In het residentiële Bokrijk wordt voor het overige weinig gesierd. Rudi's gezin laat dat echter niet aan het hart komen. Ook toen Sonja vijftig werd, werd ze immers verrast: toen was de hele voorgevel van het huis letterlijk in de bloemetjes gezet.

Echte burenliefde in Meeuwen

De buren en vrienden van Marc L. uit Meeuwen sierden samen naar aanleiding van Marcs vijftigste verjaardag. Over die verjaardag praatte Marc al maandenlang: het moest een groot feest worden, met een maaltijd van liefst zeven gangen! Buurvrouw Lut V. vertelt:

We willen gewoon tonen dat Marc een heel toffe man is, hij verdient dat. Je moet weten: hij is homo en hij woont alleen, dus een huwelijk of huwelijksverjaardagen kan hij al niet vieren... Hij heeft alleen een hondje, en dat is daar echt het troetelkind, dat slaapt aan zijn bed. Enfin, zijn verjaardag moest zijn moment worden. Gisteren gaf hij al een apart feestje voor het verplegend personeel, want hij heeft diabetes. Daarom moet hij dagelijks verzorging krijgen, en voor die mensen wou hij dan toch nog iets extra's doen.

Het is hier de gewoonte in de wijk dat er bij bepaalde gelegenheden voortuintjes versierd worden, maar het gekke is dat het alleen aan één kant van de straat gebeurt. Aan de andere kant van de straat wordt er niet gesierd. Aan deze kant zijn we dus nog betere buren!

Abraham rijdt door As

De familie van Danny S., een vrachtwagenchauffeur uit As, versierde het huis van de jarige met foto's uit de oude doos, een voordeur, vlaggetjes, ballonnen, en een cartoon en een verkeersbord met verwijzing naar Abraham.

Dat was een totale verrassing voor Danny, want die heeft zelf weinig voeling met dit soort activiteiten. Toch was hij blij en vereerd.

Op de dag van de verjaardag was er thuis ook nog een feestje. Daarop waren zo-wat vijftientig familieleden aanwezig: zij werden getraakteerd op een koud buffet, aperitief, frisdrank, wijn, bier en koffie.

Taart in Maasmechelen

De buren van Annie G., een arbeidster uit Maasmechelen, verrasten haar met slingers, ballonnen en een lint met het opschrift 'Sara 50 jaar'. Annie vertelt:

Het is een soort van traditie in de straat om te sieren bij een verjaardag of jubileum, maar toch had ik dit niet bij mezelf verwacht. Er is helemaal geen lawaai gemaakt. Zelfs de hond heeft hen niet gehoord! Nochtans bestaat dit gebruik bij ons al vele jaren – een exact jaartal kan ik er niet op plakken. Ik kan me wel herinneren dat er vroeger meer en vaker versierd werd bij huwelijksjubileums dan nu. Nu versiert men meer bij ronde verjaardagen zoals veertig of vijftig.

Het toont toch dat er een goede verstandhouding is met de buren. Ze laten op zulke momenten weten dat ze aan je denken. Het materiaal is gekocht, de kosten zijn gedeeld. Iedereen brengt iets mee. De kinderen vonden het sjiek en leuk dat het gedaan wordt, en zelf vond ik het ook heel mooi. Ik was blij en vond het fijn.

Het feest was thuis, de dag zelf. Met de familie aten we een stukje taart en koekjes, en er was ook frisdrank, koffie of bier.

Vaders plagen

Toen Jaak G. uit Meeuwen vijftig werd, kreeg hij een grote, opblaasbare '50' in zijn voortuin. Die was goed zichtbaar vanop afstand! Nochtans wist Jaak van niets: de versiering was dan ook een totale verrassing, die helemaal was voorbereid door zijn kinderen. Die slaagden erin de tuin zo rustig te versieren, dat de jarige – die nochtans thuis was – daar niets van had gemerkt.

Jaaks zonen wilden de hele buurt tonen dat hun vader al een behoorlijke leeftijd heeft: iedereen moest weten dat ze een heuse Abraham in huis hebben. Gelukkig weten ze dat hun vader best wel tegen een plagerijtje kan. Daarom schuimden ze het internet af, deden er ideetjes op, en kozen tenslotte samen met hun moeder voor de opblaasbare 50. Zo verrasten ze hun vader compleet: hij kon zijn ogen niet geloven!

Ook de burens vonden het geweldig en kwamen spontaan kijken en een kopje koffie drinken. Dezelfde dag werd er thuis bovendien nog meer gevierd: er was een feestje voor de nabije familieleden, die er werden getrakteerd op hapjes, gebak, koffie, frisdrank, bier en wijn. Intussen gaf men Jaak schouderklopjes: 'Op naar de volgende vijftig jaar,' zo klonk het. Of: 'Eindelijk hebben ze je kunnen plagen!' en 'Zo weet je pas hoe oud je wordt!'

De versiering bleef twee dagen. Daarna ruimden Jaak, zijn vrouw, en hun beide zonen samen alles netjes op.

Straffe werken!

Kesselt is een kerkdorp in Lanaken, waarover je doorgaans weinig hoort. Maar soms, soms pakken de inwoners stevig uit! Toen Cor S., een loonwerker in de landbouw, zestig kaarsjes uitblies, werd het feest immers grootser dan de jarige had verwacht. Op zaterdagavond, drie dagen voor zijn verjaardag, gaf Cor een feestje voor zowat tachtig familieleden en vrienden. Er was breugeliaans eten en drank in overvloed. Cor betaalde de rekening, maar als cadeau kreeg hij heel wat enveloppen met geld, en ook veel drankkorven. Er was een deejay, en Cors kleindochters – die op dat ogenblik al naar bed waren – hoorden achteraf wilde verhalen over de kuskedans... Zondagmorgen om zes uur waggelden de laatste feestgangers naar huis, maar toen was het nog niet gedaan...

De hele nacht repte geen van de versierders over hun plannen voor de volgende dag. Maandagochtend versleepten twaalf vrienden van Cor bij nacht en ontij een oude maaidorser van Veldwezelt naar Kesselt. Dat was niet eenvoudig: ze moesten de maaidorser met een tractor duwen! De dorser was precies even oud als Cor, maar minder goed in orde: hij had een defecte versnellingsbak. De bestuurder moest dus gedurende de hele rit het koppelingspedaal ingedrukt houden – tot hij kramp kreeg en moest worden afgelost! Eenmaal ter plaatse werd alles ingekleed met een rokende pop die Cor voorstelde, een plakkaat, ballonnen, voordeuren en speelkaarten. Ongehoorlijk dat ze dat zo goed stil hadden kunnen houden. Cors vrouw, die mee in het complot zat, zei: 'Ik durfde zelfs niet meer naar het dorp te gaan, uit schrik dat ik mijn mond voorbij zou praten!' Toen alles klaar was, lieten de versierders zich horen. Cor zelf wist nog steeds van niets, maar toen merkten zijn kleindochters alles op, en werd de jarige naar buiten gehaald. Hij was maar wát fier op het spektakel en genoot! Vervolgens moest hij uiteraard nog eens trakteren – dat komt er nu eenmaal van, als je niet kan wachten met je verjaardagsfeestje! Cor vond het echter helemaal niet erg. Zijn leuze is: 'Niks zo gezellig als een goed feest!'

Cor vindt zestig worden helemaal niet erg. Integendeel: hij is tevreden dat hij die

mooie leeftijd heeft gehaald – sommigen van zijn vrienden deden dat immers niet... Wat Cor daarentegen wél een probleem vond: 'Hoe geraak ik van die oude pikdorsers af?!'

Mond-op-mondbeademing?!

De voortuin van Liliane B. in Sint-Joris Alken zag er, ondanks de sneeuw, een hele week feestelijk uit. Liliane werd zestig, en gaat bovendien bij het einde van dit jaar op pensioen. Om die vijfenveertig jaar properheid en de nieuwe voordeur te vieren, dekte de onderhoudsploeg van het Virga Jesse ziekenhuis alvast de tafel voor een groot feest! Lilianes kinderen wilden ook sieren, maar omdat de voortuin al ingenomen was, namen zij de ramen voor hun rekening: ze hingen er foto's en een tekst op. Liliane vertelt:

Ze zijn gekomen aan de vooravond van mijn verjaardag, zo omstreeks zeven uur 's avonds. Ik heb de rolluiken dicht gedaan en niet gekeken tot ze klaar waren, maar ik wist dat ze bezig waren. Toen heb ik iedereen binnen gelaten en getrakteerd op koffie, taart en wijn. De versierders zijn ondanks het winterweer gebleven tot half twaalf, terwijl we 's anderendaags toch om kwart voor zes 's ochtends paraat moesten staan op het werk! De versiering was mooi, eigenlijk mooier dan ik verwacht had. Er was nogal wat materiaal uit het ziekenhuis gebruikt, zoals de poetsemers en de kleding van de pop. Ik was blij dat ze aan mij gedacht hebben. Als ze niet gesierd hadden zou ik dat toch erg hebben gevonden. Nu voel ik mij deel van de ploeg.

De poetsploeg versiert bij elke collega die vijftig of zestig wordt. Liliane was in 2010 al de derde. Er zit natuurlijk ook altijd een randje aan een dergelijk feest. Zo telefoonde een van Lilianes collega's met de vraag: 'Ben ik in de Oude Wijvenstraat?!' De politiman die verderop woont, was milder. Hij wees naar de pop in de felle kou en raadde echtgenoot Cyrille aan om bij 'die vrouw' alvast te beginnen met mond-op-mondbeademing... Om het feestje af te sluiten, zal de zeskoppige poetsploeg zich nog uitgebreid laten verwennen: Liliane en haar collega's gaan lekker op restaurant – zonder de mannen!

De postbode van Eigenbilzen

Postbode Jean-Pierre M. kreeg voor zijn zestigste verjaardag een wel heel uitbundige versiering, met een 'facteursfiets', een oud postautootje, bomen, de nodige naaktfoto's (!) en slingers. Dat was het werk van zijn neven uit Mopertingen, die zich samen met een bevriende loonwerker flink uitleefden.

Jean-Pierre vertelt:

Wij waren hier niet toen ze kwamen. Ze hadden mij van twee kanten weggestuurd! Mijn broers en zussen stuurden mij naar mijn zus in Kesselt, zogezegd om mij daar te vieren. Mijn makkers wilden mij meenemen om ergens een machine te gaan halen. Uiteindelijk heeft mijn schoonbroer gebeld met de boodschap: 'Het gaat vandaag niet door, die man ligt in het ziekenhuis.' Toen kon ik dan toch naar de familie gaan. Mijn moeder was blij dat het voorbij was, want ze moest de hele tijd maar uitvluchten zoeken om mij in Kesselt te krijgen.

Ze hebben ergens een stuk of vijf, zes bomen omgezaagd. Twee maanden geleden zijn ze daarvoor samengekomen in een cafeetje in de buurt, en daar hebben ze dat besproken en gepland: ze hadden een heel lange ladder nodig, en een jeep met aanhangwagen voor dat postautootje, een Renault R4'tje. Eigenlijk mag men geen auto op de stoep zetten, maar de politie heeft nog niks gezegd. Vandaag stond hier wel een auto van de gemeente met een flikkerlamp, en ik vroeg: 'Komt ge ook iets zetten?!'

Het doet mij goed dat ze gesierd hebben. Ik ben er anders ook altijd bij als er bij de mannen iets moet 'geflikt' worden, dus ik vind dat plezant. Da's toch veel fijner dan wanneer ze niet aan u zouden denken, hé?

Het grote feest is pas in september. Maar voor de familie en voor mij was er dus dinsdag al een verrassingsfeest, en dat was heel goed.

Arbeidsbemiddeling in de tuin

Terwijl Jos M. uit Opglabbeek op vakantie was, werd in zijn voortuin een magazijn met bureel nagebootst. De weg naar zijn huis werd bewegwijzerd, en enkele tekstplaten vervulldigden de versiering. Die was bijna helemaal zelfgemaakt, al werden enkele onderdelen geleend van het werk. De werkplek en de job van het feestvarken waren dan ook de belangrijkste inspiratiebronnen. Logisch, want het waren Jos' collega's van de VDAB die, samen met Jos' dochter, het brein waren achter de versiering. Bij hen is het nu eenmaal de gewoonte om te gaan sieren wanneer iemand een 'ronde' verjaardag viert. Afstand speelt daarbij geen rol: zelfs bij een collega uit Diest werd versierd!

Het versieren op zich was dus geen verrassing, maar wel de uitgebreidheid van de decoratie. De boodschap was dubbel: 'Jos is jarig, en wij willen een traktatie!' Dat was natuurlijk geen probleem: er volgden maar liefst twee feestelijke barbecues. Eentje was bedoeld voor de burens, familie en vrienden, terwijl op de andere de collega's werden uitgenodigd. Die ging door op de laatste werkdag vóór de zomer: dat was dus meteen dubbel feest!

Iedereen was het erover eens dat de versiering heel leuk was, en Jos kreeg vele felicitaties. De decoratie bleef twee weken op haar plaats. Daarna heeft de jarige haar zelf opgeruimd. Dat vond hij niet erg: Jos was blij en vereerd omdat er was gesierd. De collega's kwamen daarvoor overigens zo talrijk opdagen, dat de burens dachten dat er een ongeval was gebeurd: zoveel auto's stonden er aan Jos' huis! Later dachten ze dat hij misschien op pensioen ging. Niets van! Jos blijft gewoon werken, en voelt zich nu nog extra gewaardeerd.

Een bestelwagen voor Willy

De zestigste verjaardag van Willy G. uit Hasselt was er beslist een om te onthouden. Zijn voortuin werd versierd met vlaggen, wc-papier, rood-wit lint en ballonnen. Aan de gevel van het huis hing een bord met 'Proficiat Willy 60 en 3x toeteren'. Op dit bord stonden ook persoonlijke boodschappen en tekeningen van de versierders. Binnen werd het huis versierd met ballonnen, en alsof dat nog niet genoeg was, stond de bestelwagen van de jarige in de achtertuin... ingepakt in roodwit lint, alsof het een geschenk was!

Dat was allemaal het werk van Willy's schoondochter en haar echtgenoot, de kleinkinderen en enkele vrienden van de jarige. Zijn vrouw zat mee in het complot: zij gaf de versierders haar huissleutel, en ze loodste Willy subtiel het huis uit. Toen ze omstreeks negen uur 's avonds terug thuis kwamen, was Willy even sprakeloos bij het zien van de decoratie. Op dat moment stonden de versierders aan de overzijde van de straat te wachten. 'Happy Birthday' zingend staken ze de straat over om Willy te feliciteren. De jarige was heel gelukkig met zijn versiering. Vooral het opgehangen plakkaat aan de gevel en de versierde bestelwagen lieten hem niet onberoerd. Hij wil het versiermateriaal zelfs op zolder bewaren, als herinnering!

Na een week kwamen de sierders zelf opruimen. Toen hadden echter al talloze voorbijgangers gezien dat Willy nu een zestiger is. Alleen de bakker feliciteerde hem niet: uit protest ging Willy zijn verjaardagstaarten dan maar elders kopen. Hehe!

In Willy's familie is versieren normaal, en Willy zelf is er altijd als eerste bij om ergens te gaan helpen. Zo maakte hij zelfs al een ooievaar voor een geboorte, en twee poppen voor een pasgetrouwd koppel.

Op Willy's verjaardag was er de hele dag feest: al meteen in de voormiddag kwamen de kinderen en de kleinkinderen. 's Avonds volgde een barbecue voor de versierders, met taart en drank naar believen. Op de achtergrond klonk een zacht muziekje: zo konden de mensen rustig praten.

Zingende kleinkinderen

Lucien T. uit Vlijtingen is een bruggepensioneerde onderhoudsarbeider van Ford, en een handige helper bij de bouwwerken van zijn zonen. Voor zijn zestigste verjaardag versierden Luciens drie zonen en zijn schoondochters het huis dan ook met ballonnen, stickers en vlaggetjes, papieren bloemen, twee plakkasten, en de onvermijdelijke voordeur.

Eigenlijk was het een verrassing: ik kwam met een van de kleinkinderen van voetbaltraining, en toen waren ze al klaar. De kinderen hadden mij wel al enkele dagen van hun huis weggehouden met allerlei redenen zoals: 'Het past niet, we hebben bezoek.' Eigenlijk waren ze toen gewoon de versiering aan het klaarmaken.

Ik vind zestig een verjaardag als een andere: je kan dat niet tegenhouden, hé. Ik heb daar geen probleem mee, want ik voel mij goed. Het babysitten op de kleinkinderen en het schoolvervoer houden mij jong. Ik heb dus eigenlijk geen tijd om na te denken over oud worden! Nochtans vond ik de versiering wel heel fijn: ik voelde de dankbaarheid van mijn kinderen. Ze appreciëren wat ik doe voor hen.

Ik heb zelf ook al veel gesierd, bij mijn ouders en mijn zeven broers en zussen. Wij zijn thuis met acht: ik ben de jongste. Versieren doen we bij verjaardagen of pensioenen. Ook voor de geboorte van kindjes sieren we. Sinds het pensioen van Hubert, onze oudste, in 1996, is het versieren een echte familietraditie geworden.

Op de avond van het sieren, bestelde Lucien pizza's. Zijn zeven kleinkinderen zongen een liedje voor hun boma, dat ze op school geleerd hebben:

Happy birthday to you

In de wei staat een koe

En die koe zegt I love you

Happy birthday to you

Eigenlijk wilde de jarige nog zijn hele nageslacht uitnodigen in een restaurant – maar dat was buiten zijn kinderen gerekend! Die hadden immers al een groot verrassingsfeest georganiseerd in het Paenhuis in Riemst. Daar waren wel meer dan honderd genodigden!

Ook wie tachtig wordt, ontsnapt niet!

Naar aanleiding van haar tachtigste verjaardag, versierden de burens van Louise W. uit Opglabbeek haar voordeur met tekst en ballonnen. Louise had het wel verwacht: in de buurt is het immers de gewoonte om te sieren bij een nieuwe voordeur, om zo een traktatie los te weken. Met succes: de jarige bood op zondagochtend een brunch aan voor de burens en de familieleden. Die laatsten waren al haast net zo blij met de versiering als Marie-Louise zelf!

Voor de versiering spannen vier families uit de buurt samen, en ze betrekken ook de nieuwkomers daarbij. Overigens wordt er niet enkel gevierd bij verjaardagen: jaarlijks is er ook een barbecue.

Inbrekers in Sint-Truiden?!

Eugène M. uit Sint-Truiden heeft een fijne familie. Toen hij tachtig werd, versierden zijn kinderen en kleinkinderen in alle stilte het huis van hun vader en grootvader: hij kreeg een voordeur waarop niet een- maar tweemaal '80' stond. Een keer was die uitgevoerd in fraai gekleurd papier. De tweede 80 was door de kleinzoon op school gemaakt in smeedijzer. Daarnaast was er nog een bord met een tekst over de nieuwe tachtiger.

Eugène was verrast en blij, en hij heeft dan ook flink getrakteerd. Bovendien riep de versiering herinneringen in hem op: vele jaren geleden sierde hij immers zelf in Glabbeek, voor het dertigjarige huwelijksfeest van vrienden. Die avond was de man niet thuis, maar de vrouw wel. Zij hoorde buiten vreemde geluiden en dacht meteen

aan inbrekers. Onmiddellijk belde ze de rijkswacht, legde ze het geweer klaar, en gooide ze met een emmer water naar een man die in de voortuin zat – tenminste, dat dacht ze... Eigenlijk was het een pop, die de versierders daar op een bank hadden geïnstalleerd! Toen de rijkswachters arriveerden, troffen die daar echter enkel de versierders... Het verhaal liep dus goed af, maar haalde wél de krant!

Een eeuwelinge

Een eeuwelinge is een zeldzaamheid, maar bij Trinette L. uit Vliermaal zit honderd jaar worden in de familie. Ook haar tante Pauline haalde het, en haar nicht is bijna zo ver. Trinettes vele burens hielden zich dan ook klaar, en enkele dagen vóór Valentijnsdag – 'Trienekes' verjaardag – sloegen ze hun slag: ze kozen voor een gouden versiering met praalbogen en bloemen. Goud is eigenlijk voor een vijftigjarig jubileum, maar honderd worden is goed voor tweemaal goud!

Trinettes familieboerderij staat langs de drukke Tongersesteenweg: daar hebben duizenden passanten eventjes geremd om te kijken naar die mooie versiering. Trinette zelf is intussen te oud om buiten in de kou te poseren voor de foto, maar haar inwonende achterkleinzonen van dertien namen die taak graag op zich. Ze maakten gretig gebruik van de gelegenheid om dan maar meteen duchtig mee te feesten. Zaterdag werden de burens immers getrakteerd, en Trinette kwam meedoen tot elf uur 's avonds. Ook de burgemeester en de schepenen waren van de partij. Zij brachten een oorkonde, een boek, en een cadeaubon mee, net als een foto van het koningspaar. Die bevatte zomaar even een handgeschreven opdracht van koning Albert en koningin Paola, speciaal gericht aan de kersverse eeuwelinge!

Zondagnamiddag was vervolgens de familie aan de beurt. Enige dochter Mariette (68) zei toen: 'We zijn blij dat we met vier generaties kunnen samenwonen in de ouderlijke boerderij, en dat ons ma nog relatief goed is.' Voldoende redenen om stevig te feesten.

Belangrijke momenten in de levensloop

De nieuwe voordeuren vormen slechts een deel van de levenscyclus, die loopt van geboorte tot dood. Tot in de jaren zeventig stierven mensen meestal thuis, en werden ze ook thuis opgebaard. De begrafenisondernemers bekleedden het sterfhuis met zwarte doeken op de dag van de begrafenis. Dit gebruik is verdwenen, maar dat geldt niet voor heel wat andere – vaak vrolijker – momenten in het leven. Zo vormt een geboorte al eens de aanleiding tot versieren: soms gebeurt dat door de trotse vader, soms door familie of vrienden. Vaak is het een bedekte uitnodiging voor de burens om te komen ‘kindje kijken’. Wie achttien wordt, of het middelbaar onderwijs afrondt, kan ook rekenen op versiering, net als wie met pensioen gaat, of wie een zilveren of gouden bruiloft viert. Gouden bruiloften vormen dan ook een van de meest populaire siermomenten, al is het fenomeen nog relatief recent. Vóór de ‘golden sixties’ waren er immers niet zoveel gouden bruiloften: vanwege de slabakkende economie stapten mensen vroeger pas in het huwelijksbootje toen de dertig al in zicht kwam. Omdat ook het bereiken van een hoge leeftijd eerder uitzonderlijk was, vierden slechts weinig koppels hun vijftigste huwelijksverjaardag. Destijds was een gouden bruiloft dus reden tot een heus dorpsfeest, dat verscheidene dagen kon duren. Zaterdag was voor de familie, zondag voor het dorp, en maandag werden de vele helpers in de bloemetjes gezet. Versierd werd met praalbogen en dennen langs de weg, vol met kunstig gemaakte papieren roosjes. Vandaag zijn gouden bruiloften erg gewoon, maar de verwachting is dat ze weer zeldzamer zullen worden: heel wat huwelijke houden immers niet meer zo lang stand. Opmerkelijk genoeg wordt bij ‘gewone’ bruiloften niet versierd, tenzij dan in de Marokkaanse en de Turkse gemeenschap. Ook communiefeesten worden niet gevierd met decoratie, maar pensioenen vaak wel. Nochtans worden ze bij de gepensioneerde niet steeds onthaald op gejuicht: de huidige sociaal-economische toestand eist tenslotte dat de mensen langer blijven werken. Jong gepensioneerden pakken dus liever niet uit met de schijnbare voorkeursbehandeling die ze genieten, al ontsnappen ze niet altijd aan het enthousiasme van burens en vrienden...

Een nieuw Nieuwerkerkenaatje

Op 27 februari 2010 werd Laure D. geboren. Het nieuwe Nieuwerkerkenaatje is het dochtertje van Peter en Annick. Amper twee dagen na Laures geboorte kwamen enkele vrienden op bezoek in het moederhuis – even maar, want ‘ze hadden nog iets te doen’. Drie keer raden wat dat was: in het donker gingen ze Laures nieuwe thuis decoreren...

En of het donker was! De straatlamp was stuk, en de versierders moesten zelfs bijlichten met de auto. Bij het licht van de koplampen installeerden ze een opblaasbare ooievaar, maar ook daar hadden ze pech: hun eerste ooievaar bleek immers lek... Zo ontdekten de burens dat er iets gaande was: de dag nadien verwittigden ze zelfs de gemeente om te melden dat de straatlamp stuk was. Toen had iedereen de fraaie, roze meisjesversiering echter al van ver gezien.

Annick en kleine Laure ontdekten al het moois slechts enkele dagen later: ‘Dat doet je wel iets, als je ziet dat je echte vrienden hebt. Als je dan weet dat die vrienden zelf in behandeling zijn om zwanger te kunnen worden, dan is deze versiering voor onze baby wel extra!’ Het is erg uitzonderlijk dat er gesierd wordt voor een baby. Wanneer dat wel gebeurt, zijn het vaak de ouders zelf die de tuin sierlijk aankleden. Annick en Peter hadden weliswaar een ooievaar, maar zelf versieren vonden ze toch niet helemaal juist: het is natuurlijk veel leuker om te worden verrast!

Hoewel Peter en Annick hebben beslist om geen babyborrel te organiseren, verwelkomen ze de vele bezoekers met open armen. Het is immers veel gezelliger om iedereen apart te ontvangen!

Blauwe euh... roze vlagjes!

Sven J., een kersverse vader van negenentwintig, had aan zijn huis in Koersel trots een ooievaar opgehangen, zodat iedereen wist dat baby Fran was geboren. Dat volstond echter niet voor zijn kameraden van de carnavalsvereniging: zij voegden slingers, een plakkaat en een tweede ooievaar toe.

Liesbeth, de trotse moeder, vertelt over de versiering bij de geboorte van haar eersteling:

Het was een verrassing: Sven wist wel dat er nog iets zou gebeuren, maar niet wanneer. Ze zijn gekomen toen we in het ziekenhuis waren. Ik vond het al meteen leuk en ik was heel benieuwd om de versiering te zien. Zo tonen we ook aan de buurt dat we een baby hebben. We wonen hier nog maar acht maanden, maar de reacties zijn heel fijn!

De versiering is grotendeels zelfgemaakt en ze mag een maand blijven. Het plakkaat kan daarna nog worden hergebruikt. Zelf hadden we eigenlijk ook materiaal gekocht om te versieren, maar dat zit dus nog in de kast. Alleen de ooievaar hangt aan de venster. Ons materiaal zullen we later nog wel eens kunnen gebruiken, als vrienden een kind krijgen. We hebben ook nog blauwe vlaggetjes in voorraad: iedereen dacht dat we een jongen zouden krijgen, dus de versierders hadden blauwe vlaggetjes gekozen. Maar het was een meisje, en toen zijn ze nog snel roze vlaggetjes gaan kopen!

Zelf heb ik al eens meegewerkt aan de versiering voor een kameraad die os werd. Maar hij was er niet mee gediend, en twee uur later was de versiering weg! Wij zijn eigenlijk afkomstig uit Leopoldsburg Strooiendorp, en daar wordt er regelmatig gesierd: bij ons trouwfeest is het ook gebeurd. Hier in Koersel zien we ook wel eens een versiering, maar toch minder. Nochtans is er ook gesierd toen wij in dit huis kwamen wonen. Zo nemen we de traditie mee.

Geboren in As

Toen Ben K. papa werd van Marie, was dat voor zijn neven en nichten een prima reden om te gaan sieren. Maries ouders wisten helemaal nergens van, maar ze hadden het wel verwacht. Tenslotte hebben zij ook al geholpen bij het versieren voor geboortes, vooral dan in Bens familie. Ben en zijn vrouw waren heel blij: ze lieten de versiering een maand staan, zodat iedereen kon zien wat in hun huis is gebeurd. Twee maanden na Maries geboorte volgde een doopfeest, waarop natuurlijk de hele familie was uitgenodigd.

Een opblaasbaby in Genk

Feest in Genk! De peter en meter van de pasgeboren Jessica L. hebben het geboortehuis versierd met babykleertjes, slingers, ballonnen en een ooievaar. Vrienden voegden daar nog een enorme opblaasbare baby aan toe.

De fiere mama vertelt:

Wij hebben lang moeten wachten tot we een baby kregen. Onze vrienden zeiden daarom altijd: 'Wanneer jullie ouders worden, mag dat door iedereen worden gezien!' Daar hebben ze

wel voor gezorgd met die grote opblaasbaby. Die hebben ze gehuurd via vrienden: het geld hebben ze zelf samengelegd. Het was een totale verrassing, en wij waren er heel blij mee. We vinden het een heel mooi gebaar! Het is toch een teken dat de mensen je graag hebben. De versiering is hier zeker twee weken blijven staan. Daarna heeft de papa alles mogen opruimen.

Italiaanse volkscultuur

Miranda P., een trotse grootmoeder, vertelt over de Italiaanse volkscultuur in Genk:

De versiering hoort bij de geboorte van ons kleinzontje. Het was een verrassing, voor wanneer de mama terug naar huis kwam. We wilden haar graag tonen dat we aan haar gedacht hebben! Op de dag dat ze terug thuis zou komen, hebben we een ooievaar geplaatst: een hele grote, met een kindje op de rug. Die hebben we gehuurd voor drie dagen. De verhuurwinkel heeft de ooievaar geplaatst, en nadien terug opgehaald. Het initiatief kwam van mij, maar de papa wist ervan en hij ging akkoord. De mama en de kleine wisten uiteraard van niks. Dus voor hen was het echt boef! We hebben de versiering geplaatst om te laten zien dat hier een jongetje is geboren. De moeder is van Maasmechelen, dus niet iedereen kent haar hier, maar de vader kent iedereen. Dus: hiep hiep hoera voor de vader, hé, die is van Genk! De mensen wisten wel dat er een kindje op komst was, maar niet wanneer het zou komen: eigenlijk was het voor eind september, maar de moeder was al tien dagen over tijd... Dus toen vroeg iedereen zich af: 'Is het nu al geboren of nog niet?' Met een symbool voor de deur maak je eigenlijk duidelijk: 'Eindelijk! Het is geboren!'

Wij hebben na het doopsel thuis iets gedaan, omdat de meeste mensen toen toch al samen waren bij ons. Wij Italianen kennen eigenlijk geen babyborrel: iedereen doet uit zichzelf wat hij of zij wil. Er zijn misschien wel mensen die in een appartement wonen, en die dan beslissen om een zaaltje te huren, dat kan best. Onze zoon en zijn vrouw hebben iedere dag bezoek gehad. En dat is goed meegevallen. Kijk maar naar de suikerbonen: er is er nog maar een beetje overgebleven.

Doopsel is in Italië zoals een bruiloft. Een doopsel is voor ons een heilig sacrament, hé. Dat is een van de belangrijkste momenten in het leven, dan doe je iets voor je kleine dochter of zoon. Het is daar echt overdreven feesten, hoor. Dan geven ze warm eten en avondeten. De bezoekers schenken echt dikke cadeaus zoals espressomachines! En de ouders geven dan iets symbolisch', zoals een wiegje met een baby daarin, en ook een grote versiering met suikerbonen, tule en strikjes. De traditie wil: bij de geboorte suikerbonen met chocolade,

en bij een bruiloft is dat met amandeltjes. Als ik naar het werk rijd, dan zie ik toch veel versieringen voor geboortes, overal. Daar een baby, ginder een kleine ooievaar met de naam van de baby erop, dat blijft mij toch bij. Ik denk dat het al zo'n vier, vijf jaar aan de gang is. Mijn kleindochtertje, dat nu tweeën-half is, woont in een appartement, en daar heb ik dus niet kunnen versieren. Daar had de decoratie op de parking moeten staan, en dat zou misschien gestoord hebben. Dus daar heb ik het niet gedaan, en dat vond ik toch wel spijtig.

De ooievaar landt in Sint-Truiden

Tom S. is ingenieur en de trotse papa van een eerste zoon. Vrienden plaatsten daarom een indrukwekkende ooievaar in de voortuin: heel groot en fraai gemaakt! De fiere ouders vonden dat een heel toffe geste van hun vrienden, en ze konden hun reuzenooievaar dan ook erg waarderen. Hij mocht wel een maand in de tuin blijven staan. De burens reageerden eveneens positief: de ooievaar was mooi! Bovendien vonden ze het maar logisch dat het goeie nieuws van een kersvers Truienaartje werd bekend gemaakt. Natuurlijk maakten de mensen ook grapjes. Zo zei Jos L., een buurtbewoner die emoës heeft: 'Ik heb een vergunning voor mijn vogels! En jij? Hebt jij die ook voor dat beest?!'

De ooievaar was in het verleden al een keer gebruikt om een boreling te vieren. Ook nu is hij zorgvuldig terug opgeborgen, zodat hij een volgende keer weer in een andere voortuin kan worden geplant. Intussen organiseerden Tom en zijn vrouw een babyborrel voor een vijftiental vrienden en familieleden. Zij kregen hapjes en taartjes, pintjes en cola, en uiteraard werd er ook een fles champagne gekraakt!

Volwassen worden in Diepenbeek

Anouk D. had wel gedacht dat haar vrienden voor haar verjaardag zouden komen versieren... Alleen vermoedde ze dat dat op zondagavond zou gebeuren, maar haar vijf schoolvriendinnen waren al present op zaterdag! De mooie Franse voortuin werd flink aangepakt: er hingen ballonnen, in papiersnippers stond op het raam 'Anouk 18', er waren koorden, lege drankflessen, en vooral blauw kunststofschuim. Dat vond Anouk zo interessant, dat ze het bijhield voor een volgende versiering.

De bonte decoratie bleef liggen tot dinsdag: toen hadden Anouk en haar vriendinnen wel een halve dag nodig voor de opruimactie. Pas de volgende zaterdag werden de versierders, samen met zowat twintig andere vrienden en vriendinnen, beloond met een feest. In de tot feestzaal omgebouwde garage werden bier, kriel, fruitjenever en spumante gedronken. Een van Anouks vriendinnen had vooraf cd's samengesteld, en er werd dan ook uitbundig gedanst.

De ouders betaalden het gelag: hun dochter wordt tenslotte maar een keer achttien. Volgens haar moeder is Anouk nu volwassen, en dat betekent toch wat: 'Vanaf nu mag ze veel, maar moet ze ook op haar eigen benen leren staan. Om te beginnen moet ze leren autorijden!'

Het was niet de eerste keer dat het huis van het gezin onder handen werd genomen: er werd ook al gesierd toen haar broer twaalf werd, en veel eerder, bij zijn geboorte in 1984. Anouks vader, die postbode is, ziet heel wat versieringen. Toch zijn de decoraties voor de achttiende verjaardag volgens hem nog een recent fenomeen: ze komen in de buurt pas voor sinds het midden van de jaren negentig.

Liefde en ballonnen

Stephanie D. uit Kleine Spouwen is achttien geworden, en dat zou de buurt geweten hebben! Reeds ver vóór haar huis zagen de voorbijgangers aankondigingen hangen. Daarvoor zorgden Stephanies vriend Dave en zijn makkers, naar eigen zeggen 'uit pure liefde!' En dat de liefde inspireert, mag duidelijk zijn: op zondag, toen het buiten stormde, werd ook de traphal van Stephanies huis versierd. Die werd helemaal opgevuld met ballonnen. Maar dat volstond nog lang niet voor Dave: toen Stephanie op maandag – haar eigenlijke verjaardag – na schooltijd thuis kwam, was immers het hele huis prachtig versierd.

De sierders hadden dus een tweede keer toegeslagen! De moeder en de zus van de jarige zaten mee in het complot, en stuurden zo een beetje bij. Zo stelde Stephanies moeder de voorwaarde dat de versierders maar beter geen rotzooi konden maken: dan moesten ze alles zelf opruimen. Bovendien had de familie een afspraak met de overburen, die dezelfde traphal gebruiken: wie als eerste een van de talloze ballonnen kapot zou trappen, moest de boel schoonmaken. Alleen: drie dagen later was er nog steeds geen enkele ballon stuk! Toen werden de ballonnen dan maar buiten gehangen, bij de rest van de versiering.

Natuurlijk hoort er bij een achttiende verjaardag ook een feest. Daar kwam doodleuk de frietbus aangereden – en dat terwijl Stephanie eigenlijk aan de hotelschool studeert. Achttien worden betekent voor de jarige echter vooral 'niet meer naar school moeten'... In de plaats daarvan wil ze graag gaan werken in het restaurant waar ze stage liep. Ook beseft ze dat ze nu volwassen is, en dat dat gepaard gaat met meer verantwoordelijkheid.

Stephanie en haar ouders hadden geluk: wanneer de 'geiten' van Kleine Spouwen of de 'kalveren' van Grote Spouwen uitrukken voor een achttiende verjaardag, lijkt dat immers vaak op een strafexpeditie. Bij Stephanie bleef alles vooral heel grappig, leuk en tof. Sieren is dan ook niets nieuws in de buurt: Stephanies moeder herinnert zich

dat ook dertig jaar geleden al werd versierd bij achttiende verjaardagen, al was dat toen nog veel minder uitbundig.

Voetbal en verjaardagen

Toen Steve L. uit Rotem achttien werd, konden de kameraden dat niet zomaar laten 'passeren'. Die voetbalterm is op zijn plaats, want Steve is een fervent supporter van KRC Genk. Toen die club in 2008 kampioen speelde, werd er ook al gesierd. Reden temeer om dat bij Steves verjaardag nog een keer over te doen!

Steve kreeg een voordeur in zijn voortuin, een plakkaat en ballonnen, en de grond lag vol met papiersnippers. Steve zelf had niets gemerkt, maar zijn moeder kon niet meer wachten, en riep haar zoon toen de sierders nog maar halverwege waren. Meteen toen ze klaar waren, nam de jarige zijn vrienden mee naar de tuin om er te kaarten, te pesten en Amerikaans joker te spelen. Vervolgens werd afgesproken dat wie een kaartenhuisje van vijf verdiepingen kon bouwen, een bak bier zou krijgen. Daar is echter niemand in geslaagd – zagezgd omdat het te hard waaide. Wellicht had het feit dat ze al behoorlijk wat bier hadden verzet, er meer mee te maken! In ieder geval was het een slimme zet van de trakterende moeder om zo het bierverbruik een beetje af te remmen. Steves moeder is overigens apetrots op haar twee kinderen, en kijkt dan ook niet op een centje: 'Ze worden maar een keer achttien, en dan mag het wat kosten!' Dat meende ze, want ze betaalde zonder blikken of blozen voor de drank, voor een fuif voor de jongeren, en voor een barbecue voor de familie.

In ruil hebben Steve en zijn makkers de uitgestrooide papiersnippers opgeruimd: die waaiden immers weg naar de burens. Het leek hen daarom beter het boeltje maar weer op te bergen: tenslotte gaat de papiervoorraad van de ene achttienjarige naar de volgende. De rest van de versiering mocht wel blijven: die werd bewaard tot na het familiefest, anderhalve week later.

Steve vertelt:

Zaterdagavond was er een fuif voor een veertigtal vrienden in de voetbalkantine vlakbij. Er waren bier en partysnacks. Mama stond aan de dubbele frietketel, en we dronken bier en frisdrank. We hebben de stoelendans gedaan en de polonaise op carnavalsmuziek. Volgende

zaterdag is er nog een feest, dan is er een barbecue voor de familie. Achttien jaar betekent: eindelijk volwassen zijn, en in alle vrijheid genieten van het lief en van de voetbal. Eigenlijk is er ook wel een nadeel aan achttien zijn, want dan kost een voetbalabonnement meer!

Wie op zijn dertigste niet getrouwd is, is een os. Wie wel getrouwd is, is een ezel. Nu hoop ik dat ik vóór mijn dertigste getrouwd ben, anders moet ik weer versierrommel opruimen.

Moeder-dochtersurprise

Op de dag dat Yasmine uit Rotem achttien kaarsjes uitblies, waren al haar vrienden op vakantie. Ze had dus helemaal geen versiering verwacht, maar dat was buiten mammi Khadija gerekend! Die had een gedrukt plakkaat in de voortuin gezet en de voorruit beschilderd. Toen Yasmine haar oma naar huis wilde brengen, zag ze de versiering.

De burens reageerden heel positief, al kwam dat misschien ook omdat ze met zijn allen werden uitgenodigd op een groot feest in Rotem. Daar waren wel zestig genodigden, die zich tegoed konden doen aan frietjes of ijs, terwijl ze bier, wijn, limonade of cava slurpten. De muziek werd verzorgd door de enige echte Niek. Yasmine zelf weet ook wel wat van versieren: ze hielp al mee bij de decoratie voor de achttiende verjaardag van haar vriendinnen Sarah en Melissa. Er gaat echter niets boven zelf verrast worden!

Zagemeel en muziek in Neerpelt

Het verhaal van Femke B. uit Neerpelt:

Het versieren vond plaats aan de vooravond van mijn verjaardag. Ik had mijn vriendengroep wel verwacht, want ik ga ook altijd bij hen sieren. Maar dat er zo'n twintig man zou zijn, had ik toch niet gedacht! Er stond een auto van een vriend op de oprit, en daaruit kwam basmuziek. Daarbij was er ook het lawaai van onszelf, want het was goed weer, dus we zaten gezellig buiten.

Er was veel zagemeel gebruikt bij de versiering, en daarom moest een deel de dag nadien al worden opgeruimd. De decoratie in de bomen en struiken bleef nog twee dagen langer hangen. Normaal gezien zou ik moeten helpen bij het opruimen, maar ik zat op school, en dus was er geen tijd. Daarom hebben mijn ouders en opa maar opgeruimd. Toen ik het zag, dacht ik: 'Zo erg is het nog bij niemand van mijn groep geweest!' Maar ik vond het wel heel tof! Voor mij is dit toch het teken dat ik nu meerderjarig ben, en het toont toch ook dat ik aanvaard word in de vriendengroep.

Ik vermoed dat dit gebruik hier zo'n jaar of tien bestaat, maar de laatste jaren is het sieren meer en meer 'in', en wordt er wel overdreven. Gelukkig konden mijn ouders ermee lachen: alleen het zagemeel was er net iets teveel aan.

De burens schrokken wel dat het zoveel was. Ze zijn dat niet gewoon, omdat de meeste al wat oudere kinderen hebben. Toch zijn ze speciaal kartonnen dozen gaan halen, zodat wij de rommel konden opruimen. Een van hen zei: 'Bij mij zou het niet waar zijn geweest! Ik had ze stuk voor stuk afgeschoten!' of ook: 'Mocht het bij ons thuis ooit zo erg zijn, dan zouden ze het toch zelf kunnen opruimen!' Tja...

Het feest ging op vrijdagavond door in Overpelt. Ik had zowat tachtig uitnodigingen uitgedeeld aan familie, goede vrienden en klasgenoten. Er waren versnaperingen, zoals chips en nootjes, en als drank hadden we bier, wijn en frisdrank. Een vriend was deejay, en hij draaide van R&B tot hardcore, maar voornamelijk hedendaagse popmuziek.

Voor een keer...

Lynn H. uit Elen is meestal een haantje-de-voorste wanneer er moet worden gesierd. De dag voor haar eigen verjaardag werd ze echter nietsvermoedend weggelokt door een vriendin. Toen sloegen de vrienden toe met veel papiersnippers, vlaggetjes en een plakkaat. De familie vond de rommel niet erg. Lynns mama zei: 'Voor één keer moet dit wel eens kunnen!' en ging prompt zelf meehelpen! Toen Lynn terug thuis kwam, was ze dan ook totaal verrast. Ze kreeg er zelfs een traantje van in de ogen. Zaterdagavond volgde een feest voor de volwassen Lynn. Een honderdtal familieleden en vrienden leefden zich uit op groovemuziek en rhythm and blues. Die muziek werd gedraaid door Lynns broer Thomas, alias J&T Productions.

Boeren zijn zware jongens

Bjorn G. uit Hoelbeek bij Bilzen studeert landbouw aan het Tongerse PIBO. Voor Bjorns achttiende verjaardag deponeerden een hele horde leerlingen, oud-leerlingen en dorpsgenoten bergen landbouwmateriaal en afval in Bjorns voortuin. Stro, deuren, snoeisel van dennenbomen, papiersnippers, koeienvoer, autobanden, drankcapsules en zelfs een kapotte tv: je noemt het maar, en het was er! Wellicht is niemand verbaasd dat de meeste versierders boerenzonen waren. Zij hadden al de rotzooi aangevoerd met karren en tractoren. Dat is al vele jaren een traditie bij de leerlingen van het PIBO: niemand die eraan ontsnapt!

Bjorn had de bui dus wel voelen hangen. Bovendien deden de versierders geen enkele moeite om hun plannen te verbergen. Met een overmacht van zeker dertig personen namen ze Bjorns huis onder handen. Al goed dat het feestvarken de versierders nog mild wist te stemmen: hij had op voorhand nog twee bakken bier – Duitse halve liters – gehaald... De voorwaarde was: niets vernielen, en alles opruimen.

Dat laatste kwam er niet van: de rommel bleef drie dagen liggen, tot de jarige eindelijk tijd had om op te ruimen. Bjorns vader keek machteloos toe, terwijl zoonlief gestaag doorwerkte... Te bedenken dat er ook wordt gesierd bij de eenentwintigste verjaardag, al is dat dan iets minder ruig. Tegen dit soort tradities valt echter weinig

te beginnen: ook toen Bjorns vader jong was, bestond het gebruik al!

Twee dagen na de woeste versieractie organiseerde de jarige een groot feest, waarop wel zeventig klasgenoten en vrienden waren uitgenodigd. Zij werden getrakteerd op bier, frisdrank en (niet teveel) glaasjes jenever. Een vriend speelde voor deejay, en er werd flink wat afgedanst. De gasten wensten Bjorn 'nog veel zotte toestanden' toe – dat belooft!

De school is uit!

De tweeling Erik en Pascale L. hebben de middelbare school met succes afgerond. Dat vonden hun broer en zus reden genoeg om de voortuin van het huis in Opglabbeek eens gepast te versieren. Samen hingen ze twee boekentassen in een mast, net als enkele wimpels en schoolboeken. Eigenlijk was het de bedoeling dat er ook een nationale driekleur in de mast zou wapperen, om zo het gezegde 'geslaagd met vlag en wimpel' volledig te maken. In deze woelige politieke tijden leek het toch maar veiliger om de vlag achterwege te laten. Tenslotte was het niet de bedoeling een politiek statement te doen: het ging hier immers om de tweeling! Daarom werd ook een spandoek in de tuin gehangen: iedereen die langs kwam, zou nu weten dat Erik en Pascale afgestudeerd zijn.

Voor de tweeling was het allemaal een totale verrassing. Om deze reden de tuin versieren is immers geen gewoonte in Opglabbeek. Dat geldt echter niet voor Nederlands Limburg, aan de overzijde van de Maas – en het is daar dat het gezin oorspronkelijk vandaan komt. Dat bleek ook uit het spandoek: daarop konden dan wel geen Belgische driekleuren, maar niemand zag graten in een verwijzing naar de Nederlandse vlag.

De versiering bleef zowat drie dagen staan. Daarna ruimden de bewoners haar zelf weer op. Voor de volwassenen volgde er op zondag een feestje voor twintig genodigden. De kids kregen hun eigen party, waarop niet enkel het afstuderen, maar ook en vooral hun achttiende verjaardag werd gevierd.

Weg met de boekentas!

Toen de jongste zoon van Hans R. uit Kinrooi het secundair onderwijs afrondde, vond zijn vader dat een goede reden voor een verrassing:

Nadat mijn zoon was geslaagd voor zijn eindexamen in het Atheneum, heb ik de boom in de voortuin versierd met een oude boekentas, schriften en boeken. Die heeft hij vanaf nu toch niet meer nodig! In Nederland is het erg gebruikelijk om op deze wijze te vieren dat iemand nu niet meer naar school hoeft. Ook hier vinden de mensen het tof: de burens reageren positief en wij tonen vooral onze trots.

Onze zoon wist wel dat we zouden sieren, maar hij wist toch niet hoe: normaal worden de boeken en tas gewoon vanuit een raam aan de voorgevel gehangen. Wij wilden het toch graag een beetje anders. De boekentas mag blijven hangen tot ongeveer een week na de diploma-uitreiking, begin juli. Daarna mag alles voorgoed weg!

Cadeaus in Opglabbeek

Hun zilveren bruiloft in stilte vieren, zat er niet in voor Lucien E. en zijn vrouw. Zoals dat te verwachten was, hadden vrienden en familieleden het huis van het koppel versierd met bloemen, ballonnen en tekstplakkaats. Er prijkte zelfs een cadeau in de voortuin: daar was immers ook nog een statief met bloemen opgesteld!

Lucien en zijn echtgenote kennen het klappen van de zweep: in Opglabbeek bestaat de versiertraditie al ruim veertig jaar. Het paar heeft zelf dan ook al vaak versierd bij anderen. Toch waren ze blij en vereerd met hun eigen decoratie, en ze lieten haar maar liefst twee weken staan. Uiteraard volgde er ook een traktatie voor de versierders: samen met andere vrienden en familieleden werden ze uitgenodigd op een groot feest. Daar waren alles samen wel honderd gasten. Ze genoten er van de hapjes en het bier, en waagden ook al eens een danspasje.

Netheid troef

In 2010 waren José K. en Yvette D. uit Gelmen bij Sint-Truiden vijftientig jaar getrouwd. Daar hoorde natuurlijk een feestje bij! Terwijl het zilveren bruidspaar de zaal aan het klaarzetten was, zagen de burenhun kans schoon. Over een thema hoefden de sierders niet lang na te denken: Yvette (47) en José (50) zijn beiden werkzaam in de 'sanitaire sector'. José is namelijk werfleider, en Yvette onthaalmoeder: het mag duidelijk zijn wie van beiden de vuilste klusjes moet opknappen... Maar geen nood: de versiering was helemaal proper, en blonk van al het zilver! In Gelmen kennen ze dan ook wat van versieren: al sinds de jaren tachtig zijn ze actief, en naar eigen zeggen zijn ze nog lang niet klaar!

José en Yvette waren aangenaam verrast toen ze de versiering zagen. Naar wie daarvoor verantwoordelijk was, hadden ze niettemin het raden. Pas de volgende dag werd op het feest onthuld wie nu eigenlijk de sierders waren! Gelukkig staken ze ook een handje toe tijdens het opruimen, zodat José en Yvette optimaal konden genieten van alle aandacht.

Nog een zilveren bruiloft

Dré H., een gepensioneerde mijnwerker uit Neeroeteren, heeft al heel wat tijd gehad om 'zijn' Linda te vertroetelen. Toch vinden de bure: 'Vijfentwintig jaar getrouwd zijn is tegenwoordig al heel veel!' en op de bewuste jubileumdag, gingen ze dan ook aan de slag. Wel vijfentwintig omwonenden sierden dapper voor de zilveren huwelijksverjaardag van Dré en Linda. Bovendien zaten ook hun kinderen Jeroen en Jolien mee in het complot.

Hoewel Linda en Dré de versiering hadden verwacht, waren ze toch erg vereerd en blij met de mooie poppen, de plakaten en al de rest. De boodschap op de plakaten was duidelijk: 'Van gelukwensen krijg je dorst!' Meteen na het sieren vloede dus al flink wat bier, maar dat was niet alles: Linda en Dré nodigden de volgende zaterdag met plezier al hun bekenden uit in de parochiezaal van Waterloo. Daar was blijkbaar geen water, maar wel frisdrank, en vooral bier en wijn à volonté voor de meer dan honderd aanwezigen. Die kregen er bovendien allerlei hapjes voorgeschoteld, werden uitgenodigd op de dansvloer, en konden genieten van een wel heel speciaal komisch duo.

Ja, Linda en Dré hadden echt aan alles gedacht. Nogal logisch: in Neeroeteren wordt tenslotte al meer dan een halve eeuw gesierd. Van zodra er zich een gelegenheid voordoet, halen de inwoners toeters en bellen uit de kast. Zo ontstond een echte traditie, die enthousiast wordt verder gezet!

Televisies bij de vleet

Vijftien collega's van Guillaume P. uit As vonden dat de achteervijftigjarige elektricien niet zomaar kon afzwaaien bij Infrax: zijn carrière moest in schoonheid worden beëindigd. Daarom besloten ze zijn voortuin in werksfeer te brengen: op die manier zou Guillaume knus thuis kunnen wennen aan zijn nieuwe situatie. Zo gezegd, zo gedaan: er werd een pop in werkkledij gemaakt, en er werd straatverlichting aangesleept die verwees naar het begin van Guillaumes carrière. Als jonge technicus, werkte hij immers aan de straatverlichting. Voorts waren er vooral veel televisietoestellen. Op de schermen daarvan werden de meest markante ogenblikken uit het leven van het feestvarken weergegeven. Ze waren netjes genummerd, en in de teksten waren telkens andere lettertypes gebruikt om alle belangrijke gebeurtenissen te beschrijven, van Guillaumes legerdienst tot de veranderingen in het bedrijf. Ondanks al het welgemeende sentiment was de boodschap duidelijk: Guillaumes collega's en burens wachten op een feestje!

Na afloop bleef de kersverse gepensioneerde achter met een heleboel tv's uit de afvalcontainer van de WARA. Benieuwd of hij die opnieuw aan de praat krijgt...

Van melk en koeien...

Jaak G. uit Neeroeteren is melkophaler – of beter: dat was hij, want hij vierde onlangs zowel zijn zestigste verjaardag als zijn pensioen. Dat daar versiering bij hoorde, stond vast en al snel werd duidelijk dat die in het teken moest staan van Jaaks job. Een melkkoe, een melkkruik, en een met slingers versierde darm om de melk op te zuigen werden aangevoerd, terwijl de wacht werd gehouden door een pop in blauwe overall. En natuurlijk mocht ook een plakkaat niet ontbreken!

Alsof dat nog niet genoeg was, werd ook de achtertuin aangepakt. Daar kozen de versierders echter voor een heel ander thema, en toonden ze Jaaks toekomst. Tenslotte zou de nieuwbakken gepensioneerde nu eindelijk tijd hebben voor de goede dingen des levens. Er stonden dus een ligbed en bierflesjes, en nog veel meer leuke dingen die Jaak voortaan goed zou kunnen gebruiken.

Op het ogenblik dat de versierders aan de slag gingen, was Jaak er niet: hij was druk bezig met zijn laatste nachtelijke rit. Zijn vrouw vergezelde hem daarbij. Toen ze 's morgens thuiskwamen, werd Jaak stil bij het zien van alle attenties en versieringen. En hij was niet alleen: ook heel wat automobilisten die door Neeroeteren reden, werden getroffen door de decoratie. Vaak stopten ze zelfs even. De burens waren op hun beurt heel positief over de versiering: iedereen was het erover eens dat die echt heel mooi was.

Na een week heeft Jaak alles tenslotte weer afgebroken. Wel bewaart hij de belangrijkste sierstukken: die zullen vroeg of laat nog wel eens van pas komen wanneer de volgende aan de beurt is. In de familie wordt er immers al zeker een halve eeuw versierd: het is er dus een echte traditie!

Jaaks feest vond plaats in zaal De Watermolen in Reppel. Daar verzamelde hij een veertigtal familieleden en werkmakkers voor een grillavond met wijn, bier en frisdrank. Natuurlijk stonden ook muziek en dans op het programma. Maar bovenal werden er herinneringen opgehaald: Jaak maakte zijn eerste rit voor de Rijdende Melkophaalwagen (RMO) in 1969. De tankwagen had toen een inhoud van zesdui-

zend vijfhonderd liter. Jaaks laatste tankwagen kon maar liefst negenentwintigduizend liter vervoeren, en volgde een computergestuurde ophaalroute...

In goede en kwade tijden samen, amen!

Edouard C. en Ivonne C. uit Lummen zijn actieve bejaarden: viermaal per jaar gaan ze op reis, en ze zijn figuranten bij de televisieprogramma's 'Familie' en 'Spoed'. Edouard en Ivonne komen overigens wel vaker op tv: toen in Lummen de duizendjarige eik werd gevierd, waren ze een van de meer dan vijftig koppels die er symbolisch hertrouwden. Naar aanleiding daarvan werden de 'tortelduifjes' geïnterviewd voor 'Man Bijt Hond'. Niet dat ze hun huwelijksbeloften echt moesten hernieuwen: Ivonne en Eduard blijven elkaar sowieso steunen in goede én kwade tijden. Zo hield Edouard altijd al van vissen, en stichtte hij een visclub in Koersel. Daarvan was hij de voorzitter, en Ivonne stond in de kantine. Op een dag werd Edouard echter zonder overleg opzij geschoven: reden genoeg voor hen beiden om er dan maar meteen mee te stoppen!

Deze week vierten Edouard en Ivonne hun gouden bruiloft. Dat kon natuurlijk niet onopgemerkt voorbijgaan! Daarom hingen enkele broers en zussen van Edouard gouden slingers omhoog, en versierden ze een boog met papieren rozen. Aan een plakkaat kwamen ze vooralsnog niet toe: daarvoor wordt gerekend op de dichtkunsten van Edouards jongste broer. Die was echter nog aan het bekomen van een reisje naar Egypte, en hij moest nog een beetje broeden op inspiratie. Wellicht komt er later dus wel degelijk een plakkaat – bij voorkeur tijdens het grote feest, dat uiteraard ook op het programma staat. Dat feest gaat zaterdagavond door, in de feestzaal van de wijk. In de namiddag zullen de feestelingen worden afgehaald met de chique auto van Edouards jongste broer. Ze worden eerst gehuldigd in het gemeentehuis, daarna gaat het naar de zaal voor de receptie, en vervolgens begint het feest voor de broers, zussen, neven, nichten, kinderen en kleinkinderen. Er komen minstens vijfenzeventig genodigden die samen zullen smullen van het koude buffet, en die zich kunnen tegoed doen aan bier en wijn. Bovendien zal er schuimwijn worden geserveerd, die is geproduceerd door een van Edouards broers! Dat vinden Edouard en Ivonne een veel leukere attentie dan een 'echt' cadeau: de familie heeft dan ook

afgesproken niet met pakjes en geschenken te komen aanzetten. Liever krijgt het gouden bruidspaar een centje: zo worden de kosten gedeeld.

Met de festiviteiten zijn Edouard en Ivonne niet aan hun proefstuk toe: ze werden ook al getrakteerd op versieringen toen Edouard op pensioen ging, en toen ze eerst twintig, en daarna dertig jaar getrouwd waren. Iedere gelegenheid is voor de familie goed om aan het sieren te slaan! Ditmaal werden de jubilarissen op de hoogte gebracht van de decorreerplannen: bij -5°C wilde het team immers graag af en toe naar binnen kunnen. De koffie en de vlaaien stonden klaar, maar het kostte nog vijf potten koffie alvorens iedereen

weer een beetje opgewarmd was. Gelukkig was er ook amaretto, zodat de bevroren vingers nog sneller ontdooiden. Hoe groot was het contrast met de trouwdag van het koppel, een halve eeuw geleden: toen was het heerlijk februariweer, en maar liefst 15°C !

Traditie in Mopertingen

Annie W. uit Mopertingen bij Bilzen zette haar schouders onder de versiering voor de gouden bruiloft van Jeanne M. en Paulus D. Ze vertelt er graag over:

De versiering bestond uit gouden doeken, twee poppen en een gedicht. Alle burens hebben samengelegd, en zo hebben we de kosten betaald. De overschot van het geld krijgen de jubilarissen in een enveloppe.

Mijn ma was uit de Kempen, uit Bocholt, en daar was sieren met poppen gebruikelijk. Toen mijn grootouders vijftig jaar getrouwd waren, was ik twaalf jaar oud. Heel het leven van mijn oma en opa werd toen uitgebeeld. Men ging in een stoet naar de kerk, en er stond een tent naast het huis... Dat is mij altijd bijgebleven. En ik vond dat zo fantastisch, dat ik altijd van versieren ben blijven houden. Ons ma was daar ook voor, en mijn zus ook, en ik dus ook. Ik hou nochtans niet van papieren rommel enzo. Wanneer het dan een keer regent, is het naar de vaantjes. Het moet goed zijn!

Samen met mensen uit de buurt, heb ik reeds bij alle burens gesierd: voor vijftig jaar huwelijk, vijftig jaar priester, een gewoon huwelijk, enzovoort enzoverder! Hier in Bilzen is dat altijd traditie geweest. Voor mij zelf hebben ze ook altijd heel mooi gesierd. Vijf jaar geleden hadden we hier zestig jaar café, en toen hebben ze de oude toog buiten gezet: dat was ook heel leuk.

Nog twintig jaar te gaan in Diepenbeek

Albert S. (78) uit Diepenbeek is een handige harry: meer dan vijftig jaar was hij schrijnwerker, en ook nu nog zit de kunst van het vak hem in de vingers. Bij zijn vijftigste huwelijksverjaardag was het echter niet Albert, maar wel het lokale buurtcomité dat de handen uit de mouwen stak. De hele buurt werd erbij betrokken, en ook de kinderen van Albert en Juliette deden mee. Het resultaat mocht gezien worden: in de voortuin werd een bank geplaatst met poppen die de jubilarissen moesten voorstellen, terwijl ze er tussen de gouden versieringen zaten. Bovendien was er een levensgrote trouwfoto. Toen de decoratie klaar was, mochten Albert en Juliette buiten komen kijken. De drank stond klaar, en het was al gauw half elf alvorens de laatste sierders de deur uit waren.

Dat was nog maar een voorsmaakje: het grote feest volgde immers later. In Roerdomp was er eerst een dankmis, gevolgd door een receptie. Om zeven uur ging iedereen tenslotte aan tafel. De kinderen, die alles hadden georganiseerd, zorgden voor ruim zesentachtig genodigden. Daar waren natuurlijk ook de negen kleinkinderen bij, en die verkeerden in een opperbeste stemming: op het feest voerden ze allerhande snode plannetjes uit!

Juliette en Albert zijn goedlachse mensen, en ze hebben een doel. Op de feestdag zei Albert het zo:

'Ik wil het liefste tekenen voor nog twintig jaar extra. Dan zijn we recordhouder in Diepenbeek, want ik denk niet dat er hier al een koppel het zeventigjarig jubileum heeft gehaald.'

Duimen dus, voor Albert en zijn Juliette!

Geschenken in Waltwilder

Vijftig jaar geleden trouwde Henri H. (77), een voormalig stempelcontroleur in de mijn van Winterslag, met de Hasseltse Marie-Thérèse P. (71). Deze kosmopolieten van de jaren zestig spoelden tenslotte aan in Waltwilder bij Bilzen, en het was daar dat ze hun gouden bruiloft vierden. Zoals dat de gewoonte is in de buurt, hoorde daar versiering bij. Henri en Marie-Thérèse mochten pas buiten komen kijken toen alles omstreeks negen uur 's avonds eindelijk klaar was. Inmiddels stond binnen de drank klaar, want Henri houdt nu eenmaal van een feestje – en daar hoort toch een goed glas bij?!

Later was er ook een groot feest, waarop niet enkel familieleden, burens, en vrienden van de gepensioneerdenvbond uit Boxberg aanwezig waren, maar ook de burgemeester en de schepenen. Zij brachten zelfs een cadeau mee voor de jubilarissen. Dat vond Henri maar wat fijn: hij houdt wel van geschenken. Zo beklagde hij zich er een beetje over dat ook de ziekenkas eigenlijk een presentje hoorde te geven, maar dat gebeurt enkel indien je dat speciaal aanvraagt. Zo hoort het toch niet te gaan bij cadeaus!

Marie-Thérèse wordt door iedereen 'tante' genoemd omwille van haar warme persoonlijkheid. Ook haar huwelijk met Henri koestert ze. Teder zei ze: 'Er is nooit een nacht geweest waarop we niet in hetzelfde bed sliepen, behalve dan toen ik in het ziekenhuis lag.' Nu maar hopen dat daar nog heel veel nachten mogen bij komen...

Een paar van goud

Toen de gouden bruiloft van Armand B. en Leontine G. uit Kwaadmechelen naderde, besloten zeven van hun kinderen en kleinkinderen het huis van de jubilarissen te versieren. Een kleinzoon werkt in een bedrijf waar men fotoafdrukken op zeil maakt, en daarom moest een 'fotodoek' het pronkstuk worden van de decoratie. Alleen... hoe moet je een dergelijk zeil, van ruim anderhalve meter op bijna twee meter groot, omhoog hangen? De versierders vonden er niets beter op dan hiervoor een voetbaldoel te gebruiken. Dat moest worden verplaatst met een aanhangwagen, wat zorgde voor heel wat gewiebel – en plezier! Voorts waren er goudkleurige vlaggetjes, cd's en bloemen. Op de grote avond moesten de rolluiken dicht – niet zozeer omdat Armand en Leontine niets mochten zien, maar wel omdat het versierwerk zo beter kon worden gefilmd.

Intussen zat het 'gouden koppel' binnen te luisteren. Pas toen het sierwerk klaar was, mochten ze komen kijken, en werden de wijnflessen geopend. Vooral het enorme doek bezorgde Leontine kippenvel. Daarop stond immers volgende tekst:

1960-2010

Armand en Leontine beloofden elkaar trouw
en zeiden oprecht 'ik houd van jou'

Hij werd haar man en zij zijn vrouw

En ja hoor, het is echt... het is nu een paar van goud

Na afloop werd het zeildoek dan ook opgehangen in de slaapkamer. Met het feest werd gewacht tot einde juni: dan was examenperiode van de kleinkinderen achter de rug, en kon iedereen volop genieten!

Leontine vertelt:

Vroeger was hier een wijkwerking waarin ik actief was. Wij sierden voor belangrijke trouwverjaardagen en geboortes. Nu is dat minder. De wijkwerking bestaat niet meer, maar er wordt wel af en toe nog gesierd. Onze familie is erg creatief, vooral via moeders kant. Ik heb zelf trouwens ook nog poppen gemaakt: met mijn boswezens heb ik in 2000 nog in het Be-lang van Limburg gestaan. Nadien heb ik geschilderd. Een dochter is organiste, die heeft zelfs al in de kerk gespeeld. En mijn broer was vroeger trompettist in dansorkesten, maar nu is hij houtsnijder. Armand heeft het dan weer voor filmcamera's. Hij filmt al sinds 1969. Eerst had hij een super8 camera, dan is alles omgezet naar VHS en nu staat alles op dvd. Hij heeft ook een rijke collectie heemkundige documenten over Ham, met bouwwerken, carnavalsvieringen en kermis. We vinden het leuk dat ook onze versieringen gefilmd zijn!

Bij gouden bruiloften doen de gemeentelijke diensten ook een duit in het zakje. Ze laten de jubilarissen de keuze: ofwel is er een receptie voor de familie op het gemeentehuis, ofwel komt er een delegatie aan huis, als de feestelingen minder mobiel zijn. Wij kozen voor dat eerste. Ons feest zal beginnen met een mis vol verrassingen. Zo zal er een misdienaar zijn die ook gediend heeft in onze huwelijksmis. Nadien is er de receptie in het gemeentehuis, en vervolgens het feest voor tachtig familieleden en burens. Zij krijgen een diner, en nadien zullen we dansen. Wij hebben nog samen met de dochters danslessen gevolgd. Dan werd thuis de living leeggemaakt om te oefenen. De dochters hebben zelfs aan acrobatische rock gedaan! De grootouders van Armand hebben vroeger ook hun gouden bruiloft gevierd. In die tijd was het feest nog veel groter, want een gouden bruiloft, dat gebeurde toch niet zo vaak.

Een schat in Lummen

Toen haar ouders vijftig jaar getrouwd waren, kon de dochter van Lucien C. en Gabriëlle V. voor het sieren rekenen op de hulp van haar broers en enkele kinderen. Een van haar broers was echter met vakantie, dus het hele plan moest worden uitgesteld tot twee weken na de eigenlijke jubileumdag. De verrassing werd er alleen maar groter op.

Lucien vertelt:

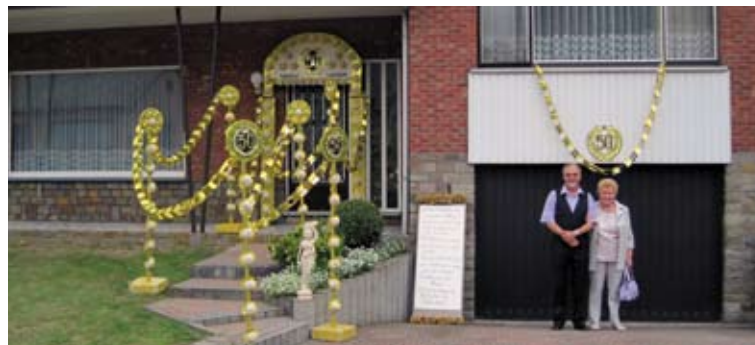
We wisten dat er iets zou gebeuren, maar niet wat en wanneer. We hadden wel gevraagd om niet te veel te doen en geen poppen te zetten: dat hadden ze al een keer gedaan bij onze vijfentwintigste huwelijksverjaardag. Toen ze gingen versieren, hebben ze ons letterlijk wandelen gestuurd. Ze moesten dus niet stil zijn want we waren er niet. De versiering blijft één week. Dan moet ze terug ingeleverd worden, want ze is gehuurd in Diepenbeek. Daar is blijkbaar iemand die gouden versieringen verzamelt en verhuurt.

Wij hebben al versierd toen mijn ouders, die hiernaast wonen, veertig, vijftig en zelfs zestig jaar getrouwd waren. Ook bij burens hebben we al gesierd, bij hun twintig- en vijfentwintigjarig huwelijk. Maar zij hebben niks teruggedaan en het gebruik niet overgenomen en dan zijn we maar gestopt. Wij waren één van de eerste nieuwe huizen in de straat: na ons zijn er vele jonge mensen komen wonen, maar er is nauwelijks contact. Da's jammer: ik ben hier geboren, en ik heb het versieren altijd gekend, maar vroeger gebeurde het meer dan nu.

Ons feest ging door op vrijdag 6 augustus, met een mis, een receptie en een diner. In de kerk hebben alle kleinkinderen voorgelezen: dat was pakkend. De receptie ging door in het gemeentehuis: de burgemeester gaf een speech, en daarna kregen we een kristallen vaas, met daarin onze namen gegrift. Vervolgens was er het avondfeest. Dat ging door in de hofveestzaal aan Schulensmeer. Er waren vijfendertig aanwezigen, vooral familieleden, twee petekinderen, en vrienden. We kregen aperitief, warm en koud buffet, dessertenbuffet en drank à volonté. Het heeft geduurd tot één uur 's nachts.

Op het feest heb ik mijn lijfspreuk herhaald: 'Als ik 's avonds ga slapen dan ligt er voor

tweehonderdduizend frank op het nachtkastje – mijn bril, mijn hoorapparaten, en mijn gebit – maar mijn grootste schat ligt naast mij!' Ja, wij zijn dan ook nog echt getrouwd, zonder te scharrelen met een ander. Zo zijn er niet veel meer!

Gouden herinneringen

René V. (77) en Maria L.(70) uit Heesveld bij Bilzen hebben hun gouden bruiloft erg jong gevierd, maar ze zijn er dan ook al vroeg aan begonnen. Maria haalt graag enkele herinneringen op aan haar ontmoeting met de proper gewassen mijnwerker René uit Alken:

Wij hebben elkaar leren kennen in maart 1958 in de danstent Meulemans te Hasselt, met carnaval. Ik was daar met mijn nicht Alice, bij wie ik bleef slapen. Ze speelden tango, wals en mars. De wals danste René met Alice, want walsen kon ik niet. De andere dansen deed hij met mij. Alice had een oogje op hem, maar René keek enkel naar mij. Alice was wel jaloers, want ze zei: 'Pas maar op, die René deugt niet, die heeft een revolver in zijn broek!' Ik ben nog verschillende keren gaan dansen met René, en goed twee jaar later zijn we getrouwd.

Maria vroeg de burens van het feestcomité om niet te sieren voor hun gouden bruiloft, maar dat was buiten de dochters gerekend! De voortuin werd kunstig in het goud gezet: er kwamen zelfs gouden ballonnen aan te pas. Die waren gekocht in Maastricht, en opgeblazen en verstoppt in de slaapkamer van de burens! De werken inspireerden de versierders, die al volop begonnen te fantaseren over de viering van de diamanten bruiloft van René en Maria binnen tien jaar.

Behalve de gouden versieringen, kreeg het jubilerende paar nog meer geschenken: van de stad Bilzen ontvingen ze een cadeaubon van honderd euro. Bovendien kwamen ook drie schepenen langs met een mooie ruiker bloemen. Alsof dat nog niet genoeg was, kregen René en Maria ook een foto in het stadsmagazine '13 Bilzen'!

Een hechte buurt

Toen André C. en Simonne V. uit Velm hun vijftigste huwelijksverjaardag vierden, besloten buren en vrienden hun krachten te bundelen. Samen versierden ze de oprit en de gevel van het huis van de jubilarissen. Er waren gouden vlaggetjes, een boog van bloemen in goudpapier, en tegen de voorgevel werd een tekst aangebracht, net als foto's van vroeger en nu.

Simonne was erg aangedaan: ze moest voortdurend traantjes van blijdschap wegpinken. Het geeft toch een bijzonder gevoel om te weten dat je erbij hoort! De buurt hangt dan ook stevig aan elkaar: de omwonenden helpen mekaar en nemen het als een hechte gemeenschap voor elkaar op. Dat doet goed.

De versiering kwam dus niet onverwacht: in Velm leeft men in groep, en telkens wanneer er wat te vieren valt, staan ook André en Simonne paraat. De buurtbewoners leggen regelmatig wat geld in een pot voor wanneer er iets moet worden gekocht, maar het liefst maken ze alles zelf. Dat gebeurt al meer dan vijftientwintig jaar zo.

Behalve de buren, kwamen ook twee schepenen langs om het gouden paar te feliciteren. Zij hadden een bloemstuk bij zich, honderd euro, en een nieuw trouwboekje, waarin ditmaal geen plaats meer was voor kinderen. Bovenal was er een oorkonde van de koning: André is immers een gepensioneerde militair. Dat verdient al eens een koninklijk presentje!

Het feest van André en Simonne ging door in Walshoutem. Daar waren een vijftigtal familieleden, vrienden en buren uitgenodigd voor een heerlijk maal. Op het menu stonden gerookte eendenborst met gebakken champignons, een vispannetje, sorbet van appel, en hertenkalf met truffelsaus en herfstgarnituur. Wie daarna nog een plekje vrij had in zijn of haar maag, kon zich tegoed doen aan de ijstaart, en tenslotte aan de koffie met pralines. Nadien was het tijd voor een danspasje, en al gauw stond de dansvloer helemaal vol. Het was een formidabel feest, en de gasten beleefden een avond om niet snel te vergeten! De versiering bleef vier dagen staan.

Daarna werd ze opgeruimd door de versierders zelf. Die recupereerden het materiaal voor later: in Velm zijn ze nog lang niet uitgevierd!

Rozen in Oud-Winterslag

Vijftig jaar geleden stapten Armand N. (71) en Marie-Julienne T. (72) in het huwelijksbootje. In Oud-Winterslag genieten ze nu van de rust, na een druk bakkersleven in Hoevenzavel: met zijn miljoenen boterhammen maakte Armand daar het harde werk in de mijn een beetje minder zwaar. Daarnaar verwijst nog het kolenwagonnetje in zijn voortuin. Dat kocht Armand bij de sluiting van de mijn van Waterschei. Hij telde heel wat mijnwerkers onder zijn klanten, en leefde dus mee met de mijn.

Vandaag is het kolenwagonnetje echter samen met het hele huis versierd: kleinzoon Robin heeft een toekomstige schoonmoeder die nog precies weet hoe je mooie papieren rozen maakt. Op haar instructie hebben de kinderen, kleinkinderen en burens van Armand en Marie-Julienne in het geheim achthonderd van die rozen gemaakt, in diverse tinten van goudgeel. Ze contrasteren prachtig met het sneeuwlandschap, vlakbij de mijnterrils van Winterslag. Behalve rozen zijn er ook boompjes in potjes: die werden ter beschikking gesteld door de gemeente.

Eigenlijk hoorde de hele versiering een verrassing zijn, maar dat is mislukt: om goed uitgerust te zijn voor het geplande feest van morgen, besloten de jubilarissen niet te gaan kaarten. Van vroeg gaan slapen kwam er nochtans al evenmin iets in huis, want de sierploeg had kou, en vooral: dorst...

Gelukkig begint het feest de volgende dag pas om vier uur in de namiddag. Dan is er een dankmis, opgedragen door pastoor Thijs, die speciaal voor deze gelegenheid nog eens voorgaat in een dienst. Daarna volgt een receptie, waarop ook schepen Anita Lapor-

te langskomt om te spreken, en om de jubilarissen een cadeautje te overhandigen. Meer dan honderd mensen zijn tot slot uitgenodigd op het diner in zaal Elysee. Alles is geregeld door Armand, maar ook zijn vijf kleinkinderen – allemaal tussen de dertien en de drieëntwintig – zijn heel enthousiast, en de hele familie geniet met volle teugen.

Gouden bruiloft in Heppen

René T. (72) en Poldine R. (73) hebben hun leven lang gewerkt in een Leuvense drukkerij, maar kregen nooit kinderen. Toen hun vijftigste huwelijksverjaardag naderde, spraken twee vriendinnen dan ook de burens aan, om alsnog te zorgen voor een jubileumverrassing. Na afloop bleven heel wat voorbijgangers staan om de mooie tekst van het ABC te lezen, die de versierders hadden opgehangen. Ook René en Poldine waren maar wat blij en verrast met de decoratie. Het deed hen deugd om samen goud te vieren, en iedereen mocht dat weten.

Het feest in Molenstede begon met een receptie. Daarna was er een avondfeest voor de vijfenzeventig familieleden, burens, en vrienden van de wandelclub, het zangkoor, en de KVLV. Na het aperitief met hapjes, kregen zij een uitgebreide menu voorgeschoteld, met wijn, water of bier naar believen. Vervolgens begon het echte feest: tot vroeg in de ochtend werd er stevig gedanst!

Boompjes, slingers en... een stier!

Nancy P. is een gedreven versierster, die graag vertelt:

José en Jean zijn vijftig jaar getrouwd. We hebben hun oprit vol boompjes geplaatst, tot aan het huis, en met slingers waren die boompjes allemaal verbonden. De schoondochter had die boompjes ergens gekregen, en ze stonden allemaal mooi in potten. Die potten waren gewoon zwart, en we vonden dat die wat kleurrijker moesten: daarom hebben we er crêpepapier rondgedaan. Van servetten hebben we ook witte rozen gemaakt: die hebben we dan in de slingers gemonteerd. Maar dat was nog niet alles: een van de burens is een lasser, en die heeft een echte boog gelast. In die boog hebben we toen allemaal bloemen en ballonnen gehangen. Om het helemaal af te maken hebben we met gouden inkt de namen van José en Jean geschreven, met in het midden nog een '50', ook in goud.

Evi en Gert, jonge mensen die hier sinds pas acht jaar wonen, zijn bij de burens overal briefjes in de bus gaan steken, om te vragen om mee te doen en om te delen in de kosten. Uiteindelijk hebben we allemaal zeven euro betaald, en daarmee kon alles worden gekocht en gehuurd. Dan zijn we op een avond samengekomen om te bespreken wat we zouden doen en hoe we het zouden aanpakken. De week nadien zijn we begonnen aan de versiering. Enkele oudere mensen in de groep hebben wat ideeën geleverd aan de jongeren, vanuit hun ervaring. Zij hebben gezegd: 'Zo wordt dat gedaan...' Eigenlijk wilden we eerst hooibalen zetten, omdat José en Jean boerenmensen zijn, maar dat vond de schoonzus maar niks: als het dan slecht weer is, dan begint dat hooi rond te vliegen enzo...

José en Jean wisten dat er iets ging gebeuren. We waren van plan om de dag voor het feest te gaan sieren, maar het was toen heel slecht en regenachtig weer. Die papieren bloemen zouden dan heel vies geworden zijn. Daarom hebben we beslist om alles een dag uit te stellen: zo is het allemaal gebeurd op hun huwelijksverjaardag zelf, samen met het feest. Op die dag zijn José en Jean hier met paard en koets afgehaald, om naar het gemeentehuis te gaan. De familie volgde in een huifkar. Daarna was er een groot feest in een tent achter het huis. Daar was barbecue met een koud buffet erbij. Maar vooral: José en Jean hadden zo'n mechanische

stier gehuurd! Haja, het zijn tenslotte boerenmensen... En de jeugd heeft dan op die stier gezeten, dat was plezant!

* *Speciale gelegenheden* *

Indelingen zijn altijd moeilijk, en nog moeilijker wanneer het gaat om zoiets veelzijdigs als traditie. Daarom heeft ook dit boek een ‘restgroep’ van voortuinversieringen, die niet passen binnen de overige delen van dit boek. Deze versieringen ‘buiten categorie’ tonen misschien nog wel het best dat Limburgers elke gelegenheid aangrijpen om te vieren. Daarbij is het voorbereiden van de versiering – vaak in het geniep – eigenlijk al een feestje op zich. Weten dat het echte feest nadien nog moet komen maakt het extra leuk! Behalve sleutelmomenten uit de levens- en de jaarcyclus zijn er dus nog talloze gelegenheden die de Limburgers inspireren, en die maken dat het versiermateriaal uit de kast wordt gehaald. Of het nu gaat om de terugkeer van een verre reis, om het steken van de mei op de ruwbouw van een nieuw huis, om de verwelcoming van nieuwe burens, of om een – tegenwoordig erg zeldzame – priesterwijding: iedere reden tot feesten is goed. En dan hebben we het nog niet eens over opmerkelijke sportprestaties: atleten kunnen zich aan iets verwachten, maar ook wie zijn of haar club of favoriete sporter ziet winnen, grijpt dat moment graag aan om te sieren! Veel minder leuk zijn de weinig feestelijke versieringen die horen bij protestacties van het NIMBY-type. ‘NIMBY’ staat dan voor ‘Not In My Backyard’: de buurtbewoners ijveren in dat geval voor herzien van gemaakte (infrastructuur)plannen. Gsm-masten, nieuwe wegen, windmolenparken: stuk voor stuk maken ze dat soms hele buurten zwart kleuren van de vlaggen en protestborden. En hoe grimmig de sfeer soms mag zijn: ook dit fenomeen creëert saamenhorigheid. Want ja, hoor: wanneer alles achter de rug is, voelen de Limburgers het vroeg of laat toch weer kriebelen. Voor je het weet, is er wel een geboorte, een kerstfeest, een gouden bruiloft of een halloweenproject, en bruist de buurt als nooit tevoren...

Een stoere danskampioen

Op 29 april 2010 werd Niels B. (15) uit Wellen, samen met zijn danspartner, Europees kampioen showdansen 'garde paar', in de categorie jeugd. De wedstrijd ging door in Linz, en ook Niels' moeder, vroeger zelf showdanseres, was mee naar Oostenrijk. Zijn vader bleef thuis. Daarmee had hij ruimschoots de kans om het gezelschap bij de terugkeer eens flink te verrassen: het hele huis was versierd met Belgische en Wellense vlaggen, en er stond een groot plakkaat. De versiering, die een maand lang werd bewaard, bleef niet onopgemerkt: Niels kreeg een kaartje van de burgemeester, en hij kwam zelfs op TV Limburg!

De titel betekent dan ook heel wat voor Niels: vroeger werd hij op school uitgelachen. Dansen was zogezegd iets voor 'janetten'. Nu is iedereen echter fier. Zelfs Niels' broer vond het 'sjiek', en ook de burens waren in de wolken.

De titel van Niels en zijn partner werd gevierd in dansclub Silverstar. Daar danst Niels al zes jaar, samen met vierhonderd andere enthousiastelingen. Het showdansen is gebaseerd op de vroegere 'dansmariekes' of majorettes, en er wordt dus veel belang gehecht aan synchroniciteit en acrobatie. Het vereist heel wat lenigheid, spierkracht en training: niets voor mietjes, zo'n showdans!

Ghislain, de Griekse God

Ghislain D. (55) woont in Smeermaas, vlakbij de Nederlandse grens. Noem hem rustig een man zonder grenzen, want hij leverde zonder meer een grenzeloze prestatie! Ghislain nam in Griekenland deel aan de 'sparthatlon': een duurloop van liefst tweehonderdvijfenveertig (!) kilometer. Dat betekent concreet niets minder dan zes marathons na elkaar – zonder rust! – ofte zesendertig uur non-stop lopen. Op 24 september 2010 nam hij, samen met ruim driehonderd andere sportievelingen, om zeven uur 's ochtends de start in hartje Athene. Anderhalve dag later overschreed Ghislain de eindstreep in Sparta. Waw!

De mooiste beloning moest echter nog komen: toen Ghislain thuis kwam, zag hij hoe zijn voortuin mooi was versierd met foto's en ballonnen. Dat was het werk van zijn echtgenote, twee kinderen, en de leden van de atletiekclub van Lanaken. Samen waren ze ongelooflijk trots op hun eigen topatleet! Een buurman zei terecht: 'Het is niet te geloven dat een mens zo ver kan lopen... Er zijn heel wat sporters die voor veel minder op de voorpagina's staan!' Ook Ghislain kreeg nochtans al heel wat aandacht: op de website van de Lanakense atletiekclub pakt men maar wat graag met de prestatie van Ghislain, de Griekse god!

Welkom in jullie nieuwe huis!

Toen Isabelle M. en haar gezin na een korte wintervakantie thuiskwamen in het donker hadden ze niets gemerkt. 's Anderendaags konden ze er echter niet naast kijken: naast de voordeur van hun nieuwe huis stond een met papieren bloemen versierde dennenboom en een plakkaat. Dat was het werk van de burens, die bijna allen ook familie zijn van de man des huizes – hij is nu eenmaal geboren en getogen in Godsheide. Isabelle had de bui zien hangen: zij mag dan wel zijn ingeweken vanuit Beringen, maar ze weet al langer dat er in Godsheide altijd wordt gesierd. Bovendien begreep ze de verborgen boodschappen van de versierploeg maar al te goed: 'Wij willen komen kijken in jullie nieuwe huis!' En nog meer: 'Wij hebben dorst!'

De sierders moesten nog wat geduld oefenen: pas vijf maanden later volgde een traktatie – en al die tijd bleef de versiering netjes staan. Uiteindelijk werd het geduld van de burens beloond: in mei werden ze getrakteerd op een kaas- en wijnavond.

Nochtans zijn Isabelle en haar man niet echt nieuwe burens: ze woonden al zowat tien jaar in bij de schoonvader – hun huidige buurman. De versiering maakte echter dat Isabelle zich extra welkom voelde. Het toont toch maar mooi dat ze met haar gezin is opgenomen in de familie en in de buurt. Godsheide is tenslotte nog een erg gesloten gemeenschap, waar familiebanden heel belangrijk zijn.

Een held in Opglabbeek

Deze soldaat uit Opglabbeek was vier maanden op militaire missie in Afghanistan. Toen hij heelhuids terug thuis kwam, was dat dus een prima reden voor een feestje! De familie, die Portugese wortels heeft, had de Portugese vlag uitgehangen en een groot spandoek gemaakt. Dat had hij niet verwacht, en hij was dan ook aangenaam verrast.

Eigenlijk was er ook een feestje gepland, maar dat moest worden uitgesteld. Het Belgische legervliegtuig had weer een keer in panne gestaan, en daardoor was hij te laat... Uitstel was echter geen afstel: een beetje later dan voorzien, kreeg onze soldaat niet een, maar twee feestjes. Op zondag was er voor de familie een gezellige ontvangst met een hapje en een drankje. Een dag later waren de vrienden aan de beurt. Maar eigenlijk volgden voor hem twee hele maanden feest: zo lang heeft hij nu verlof!

De versiering bleef meer dan een week hangen: zoals ook te lezen was op het spandoek, is de familie immers apetrots op de soldaat. Dat veel voorbijgangers stopten om hun niet-alledaagse boodschap te lezen, deed dus veel plezier: iedereen mag weten dat in Opglabbeek een echte held woont!

Nog een soldaat terug uit Afghanistan

Na vier maanden dienst keerde een soldaat veilig terug uit Afghanistan. Zijn ouders en kameraden versierden het huis dan ook in stijl: er waren vlaggen, een paspop in militair uniform, en ze duikelden zelfs een wachthuisje op! Met die decoratie hadden ze de handen behoorlijk vol gehad en de hele familie was erbij betrokken: zelfs zijn grootvader, die de tachtig nochtans al even voorbij is, fietste regelmatig langs om de werken te inspecteren. Zijn familie en vrienden waren niet aan hun proefstuk toe: ook na zijn eerste buitenlandse missie hadden ze versierd. Toen hadden ze bovendien wel veertig vrienden, kennissen en familieleden uitgenodigd. Na de maandenlange stress en het relatief geïsoleerde bestaan ver van huis was die verwelcoming echter wat te overweldigend voor onze soldaat. Daarom was de ontvangst deze keer beperkter, met enkel familie en slechts een handvol vrienden.

De versiering bleef enkele dagen staan, tot al zijn vrienden en bekenden waren langsgeslagen. Een sociaal assistent van het leger vroeg zelfs foto's, want een dergelijke versiering is toch echt wel uitzonderlijk!

Een lid van de versierploeg vertelt nog:

Er wordt hier in de buurt veel gesierd. Zo vind ik zelf nog regelmatig schelpjes van toen ik vijftig ben geworden. Toen hebben ze hier kilo's confetti gestrooid. In de voortuin hadden ze een oude zetel gezet, met daarin een pop. Ook bij een gouden bruiloft wordt er mooi versierd. De laatste keer hebben we zeker duizend rozen gemaakt met servetten uit de Aldi. Er werd toen bovendien een grote foto geplaatst in de voortuin.

Vroeger waren wij hier de 'blauwe wijk', en toen werd er altijd een kersthappening gehouden. Heel wat mensen plaatsten een kerststal in hun voortuin, en dan maakten we een kerststallentocht langs al die voortuinen. Overal was er iets te drinken, en dat eindigde dan in een verwarmde tent. Dat was altijd plezant. Maar dat dreef op vrijwilligers, en inmiddels is dat doodgebloed. Tja, sommige dingen blijven niet bestaan, hé. Gelukkig houden we nog veel versiertradities over.

Oranjegekte

Marcel Z. (29) is zoals alle Nederlanders een fervent oranjesupporter. Dat kon iedereen zien aan de manier waarop hij zijn huis in As versierd had tijdens het wereldkampioenschap in juni 2010. Het materiaal daarvoor had Marcel gekocht in zijn thuisbasis, Kerkrade, waar zelfs hele wijken oranje waren. Samen met zijn vrouw, kinderen en ouders wilde Marcel laten zien hoe fier ze bij hem thuis wel zijn op de Nederlandse voetbalploeg. Hoewel Marcells partner Sandy Belgische is, erfden zijn kinderen duidelijk papa's enthousiasme voor de Nederlandse voetbalploeg: ook de kleine Keano en Chayenne zijn nu al hevige supporters van het oranje team!

De buren en voorbijgangers hadden alle sympathie voor de oranjegekte: ze vonden het wel leuk. Het waren echter vooral de voorbijgangers die toeterden, wuifden, en zelfs stopten om hun goedkeuring te laten blijken. Het geplande feest na de – verloren – finale ging helaas niet door, en al evenmin het geplande troostbezoek aan de Spaanse supporters in Genk. De oranje spullen werden dan maar weer opgeborgen tot aan het volgende kampioenschap.

Terug uit Zuid-Afrika

Prettige drukte in het anders zo rustige Meeuwen: de zussen Silvie (22) en Jasmien (17) A. zijn veilig teruggekeerd na bijna zes weken in Zuid-Afrika. Het was nochtans geen vakantietripje: na haar medische stage in India vorig jaar, wilde Silvie graag weer een actieve en geëngageerde vakantie. Daarom besloot ze samen met haar zus te gaan werken in een klein dorpje in Zuid-Afrika. Er stonden amper negentig huisjes, en er woonden hooguit duizend mensen. Het dorp is pas sinds enkele jaren ontsloten, en dat heeft zo zijn gevolgen: de zwarte bewoners keken er aanvankelijk erg neer op de 'blanke indringsters'. Gelukkig kregen Silvie en Jasmien het vertrouwen, en wisten ze er zelfs de harten te veroveren. Het afscheid na vijf weken was dan ook zwaar, en de warme groepsknuffel die ze kregen ronduit onvergetelijk.

Over hun belevenissen hielden ze trouwen een blog bij, en die lokte soms wel zeshonderd bezoekers per dag. Geen wonder dus, dat de zussen bij hun terugkeer op heel wat belangstelling konden rekenen. Al meteen na hun landing in Zaventem werden Silvie en Jasmijn verrast: daar stond een ontvangstcomité klaar met een groot spandoek. Dat was echter nog maar het begin, want toen ze aankwamen in Meeuwen bleek het hele huis versierd door familie en vrienden. Het spandoek uit de luchthaven werd er meteen nog bij gehangen. De zussen genoten van hun warme ontvangst in hun thuishaven. Nochtans organiseerden ze geen gewoon feest: wel konden de geïnteresseerden terecht op een infoavond over hun Afrikaanse avonturen.

De mei gestoken in Zussen

Als echte Zussenaar kent Kurt L. (35) de lokale tradities als zijn broekzak. Toen hij die septembermiddag langs de werf liep, en daar hoorde dat de ruwbouw binnen enkele uren klaar zou zijn, wist hij dan ook wat hem te doen stond. Hij moest aan de slag voor het steken van de mei! Kurts aanstaande schoonmoeder had de meiboom alvast netjes versierd, en toen het metselwerk in de namiddag af was, ging de meiboom naar boven. Hoewel de metsers dat al hadden verwacht, kon de boom niet – zoals de traditie dat eigenlijk wil – worden vastgemaakt aan de spits: die was immers nog nat! Dat liet Kurt zich niet aan het hart komen, en de meiboom werd dan maar elders geplaatst. Een week lang kon de feestelijke boom blijven, tot de dakwerken begonnen. Intussen werden de familie en de burens getrakteerd op vlaai, bier en wijn. Uiteraard kreeg ook de architect een portie.

In Zussen wordt de mei al heel lang gestoken wanneer een ruwbouw klaar is. Dat doet men als dank voor de metselaars en hun dieners. Het is er dusdanig ingeburgerd, dat men vreemd zou opkijken indien het een keer niet gebeurt! Dat was echter ondenkbaar bij Kurt: zijn vader was vroeger immers metselaar, dus ook hij kent het klappen van de zweep. Overigens treedt Kurts vader bij de bouw van het nieuwe huis op als diener, kwestie van niet enkel tradities, maar ook vakkennis door te geven.

Surfend op het internet ontdekte Kurt dat het steken van de mei teruggaat tot de middeleeuwen. Dat het ook een vruchtbaarheidssymbool is, zei hij er niet bij, maar misschien voelde de versierende schoonmoeder dat wel instinctief aan. Of het nieuwe huis een vruchtbare plek is zal moeten blijken zodra Kurt en zijn vriendin Greet er een paar maanden wonen...

Not in my backyard!

Samen met de buurtbewoners van Bokrijk, nam Ludo K. het initiatief voor een protestactie tegen de komst van een sneltram. Het zogenaamde 'Spartacusproject' staat voor de aanleg van drie sneltramverbindingen: tussen Hasselt en Maastricht, tussen Hasselt en Maasmechelen, en tussen Hasselt en Neerpelt. Het buurtprotest wil helemaal niet verhinderen dat deze tramlijnen er komen: wel hopen ze dat het tracé nog kan worden gewijzigd. Het huidige traject loopt immers over de tuikabelbrug in Godsheide: zo komt de tramlijn pal tussen het natuurgebied 'De Maten' en de bewoners in te liggen. De actievoerders menen dat op die manier de draagkracht van het Bokrijkse landschap wordt overschreden.

Tijdens het pendelen naar Brussel, zag Ludo vaak zwarte vlaggen wapperen in het Hageland. Daar klaagden de buurtbewoners het lawaai op de autosnelweg aan, en ijverden ze voor geluidswerende wanden. Zo ging het idee te rijpen om in Bokrijk iets gelijkaardigs te doen: Ludo ging panlatten kopen, en Joel zorgde voor plastic. Eerst kozen ze voor eenvoudige zwarte vuilniszakken, maar die hielden niet lang stand. Daarop werden zwarte vlaggen gestikt, en die zijn de actievoerders samen gaan ophangen. Volgens Ludo symboliseren ze protest, droefheid en angst. 'Het is een signaal aan de bevolking,' zo stelt hij, 'maar vooral aan de politici en aan De Lijn, die optreedt als bouwheer van het project.' Er zijn weliswaar al veel gesprekken geweest over de noodzaak van het project en over de tracés, maar voorlopig zonder resultaat. De enigszins naargeestige 'versiering' blijft echter zo lang als nodig. In het begin stonden er overigens nog veel meer vlaggen, maar intussen zijn er al een heleboel verdwenen: enkel de vlaggen op de privéterreinen van de actievoerders staan er nog. De overige zijn weggehaald: als studentenstreek, of toch door gemeentearbeiders? Geen mens die het weet.

Ludo en zijn medeactievoerders zijn niet aan hun proefstuk toe: in het verleden hebben ze zich ook al verzet tegen de bouw van appartementen, en tegen het ruimtelijk uitvoeringsplan Hasseltweg. Telkens boekten ze succes. Nu maar hopen dat ook dit

verhaal goed afloopt, en dat de betrokken partijen erin slagen een compromis te sluiten...

Gelegenheidsgedichten

Uittreksels, voorbeelden van volkse poëzie en rijmkunst. Deze uittreksels zijn letterlijk weergegeven. Vaak bevatten de gelegenheidsgedichten een korte levensgeschiedenis van de feesteling, met enkele markante feiten. Populaire thema's die vaak terugkeren zijn de liefde, de ouderdom en de dorst.

Steve je bent al jaren uit de kluiten gewassen
En voor de wet ben je nu volwassen
Je kan vele plezieren
Dus hoog tijd om te vieren
De kinderjaren zijn nu passé
En tegen zijn vrienden zegt hij niet nee
Steve 18, Rotem, juli 2010

We wensen je iets goeds en lekker
iets mooi en nog iets gekker
iets aardigs en iets liefs
Hoe dan ook iets positiefs!
Een fijne verjaardag van elke buur
We horen wel welke dag en wat uur
Josiane 40, Godsheide, april 2010

Onder de 40 kijk je neer op die krasse bejaarden van 40
En boven de veertig wil je weer zo jong zijn
In ieder geval is het bereiken van je veertigste verjaardag
Een mooie reden voor een feestje.
God zij dank we zijn weer aan de drank!!
Zet het al maar klaar, we komen eraan!!!
Sabine 40, Wijer, augustus 2010

40 jaar voorbij,
er volgt zeker nog zo een rij
Deze leeftijd is plezant

zeker niet genant
Verjaren is vergaren
Met wijsheid en geduld,
dingen om te bewaren
tot alweer een jaar is gevuld
Want alles kan, niets moet
het is zeker goed zoals je het doet
Sonja 40, Gruitrode, juni 2010

Nu ben je een man in strijd tegen je leeftijd
Hard op zoek naar volwassenheid
We hopen in ieder geval dat al je wensen mogen uitkomen
En dat je nog lang mag genieten van al je dromen
Tom 40, Sint-Truiden, april 2010

Ons (M/V)ARKSKE wordt 50!
De kleuter en lagere school heeft hij genoten in Opglabbeek
Toen al maakte 'scherp' Marcus de meisjes van streek!
Na zijn communie maakte hij de overstap naar Bree
En liet hij boeren en scheten à volonté!
Marc, we hopen dat je nog lang voor de loltrappers mag GPS-SEN
Maar kom nu maar op de propfen met bier in flessen!
Drank alleen is eigenlijk een beetje saai,
Daarom wil jij als grootste varkentje, zeker ook vlaai!
Marc 50, Opglabbeek, april 2010

Het is niet aan hem te zien
Maar onze Fulvio wordt 5 x 10
Ziet hem hier nu hangen in dier stoel,

Op deze leeftijd nog zo'n ferm smoel
Meestal is hij goed gezind, blij en aardig,
En zijn sporen in het vak zeker waardig
Fulvio 50, As, september 2010

Pierre je bent 50 en het wordt tijd dat ik je het zeg
De rimpels en de buik zijn er om te blijven en gaan echt nooit meer weg!
Het zittende leven als chauffeur eist zijn tol, de vertering gaat trager
En voor je 't weet is je buik dik en hangt zo'n 10 cm lager
Dus Pierre laat de boel toch rustig zakken
En blijf nu niet zitten bij de pakken
Met gladgestreken nekken
Valt het leven niet te rekken
Koester je buik en je onderkinnen
Echte schoonheid zit vanbinnen!
Pierre 50, Peer, april 2010

Zij kon aan de slag in het Moederhuis
Als een maagd zo rein en kuis
Dat laatste is wel dik gelogen
Want ondertussen had zij al dikwijls met hare Cyriel rondgevlogen
Pakken poen heeft zij bij elkaar gespaard
Want ze heeft er veel 'borstelgeld' vergaard
En van die autovergoeding zo royaal
Kan ze geven een feest voor ons allemaal
Liliane 60, Alken, december 2010

Kiek ins tegooi noa dies dame

"Marlewies" zui 80 zeen

Wè geleift det nu?

Es ze neet steit te sjillere, is ze aan het boetsère

En es ze neet boetseirt, is ze aan't bloemsjikke

Marie-Louise 80, Opglabbeek, april 2010

Huis en tuintje zijn nu klaar

Opgepast, nu zijn de geburen daar!

Om dit huis te komen inspecteren,

Mogen jullie ons altijd inviteren

Laat de fles(sen) maar knallen

Wij laten altijd (en dadelijk) alles vallen

Nieuwe woning, Godsheide, januari 2010

Proficiat Freddy, met je aanstelling

Nu komt je leven in een stroomversnelling

Ontvangsten hier, optredens daar

Met meer bier dan kaviaar

Als prins ben je gedreven

Ge zult het daarom wel overleven

Je doet het goed, wij zijn gerust

Want je zit vol levenslust

Dans en spring je erdoor heen

Al voel je het in je dikke teen!!

Prins carnaval, Rekem, februari 2010

In de jaren vijftig woonde Paulus, een mooie jongeling
in een dorpje Hees, weg van alle beschaving...

De jongeman legde zich toe op snit en naad,
om later kleren te kunnen maken op ieders maat.

Maar zoals moeder natuur het wil,
wou ons Pauluske ook eens 'van bil'.

"ik wil niet langer kleren, maar een vrouw het hof maken,
maar dan moet ik eerst uit dit boerengat geraken!"

En zo verzeilde hij in 't mooie Mopertingen,
alwaar de meisjes op de jongens springen!

Gouden bruiloft, Mopertingen, juni 2010

Voor de 2de keer op rij
was je er bij.

Daar begon het weer,
iedere keer.

Kilometers lopen
en maar hopen.

Zonder kwetsuren,
klopte je kilometers en uren.

Met warm weer en zon,
begon je aan de Spartahtlon.

Het ging je goed,
je was vol goede moed.

s'Nachts stortregen,
dat viel vies tegen.

Toen kreeg je een klop,
Maar je kilometers zitten erop.

Wij zijn héél fier,
En maken het gezellig met een pintje bier.

Onze felicitatie met je behaalde prestatie!

Geslaagde duurloop, Lanaken, september 2010

Onze zoon, onze broer, onze vriend, onze held,
is terug van het Afghaans vliegveld!

Het heeft 4 maanden lang geduurd
welkom terug in je vertrouwde buurt!

Jou gemist? Dat hebben we zeker!

drink nu maar een lekkere wodka uit een beker

Nu heb je 2 maanden verlof,
dat gunnen we jou met veel lof.

Teruggekeerde militair, Opglabbeek, juni 2010

AS, 17 SEPTEMBER 2009

DIEPENBEEK, 12 JUNI 2010

AS, 40 j, 3 JANUARI 2010

DIEPENBEEK, 12 JUNI 2010

KERSTFEER, AS, 2 JANUARI 2010

GENK, 50 j, 23 MAART 2011

OPGLABEEK, 13 j, 18 SEPTEMBER 2009

WK VOETBALGEKTE, GENK, 18 JUNI 2010

As, 18 j, 6 FEBRUARI 2011

Huwelijk, KATTENWEIDE, DIEPENBEEK

As, SARA, 29 OKTOBER 2010

GENK, 8 MEI 2010

OPGLABBEK, 30 j, 3 OKTOBER 2009

GENK, 50 j, 23 MEI 2010

KERSTSEER, OPGLABBEK, 2 JANUARI 2010

OPGLABBEK, OS, 15 JANUARI 2011

Dank aan

Medewerkers aan het project 'Limburg siert en viert'

Dank aan de vele mensen die een bijdrage geleverd hebben bij aan het onderzoek over versierde voortuintjes in Limburg anno 2010!

De interviewers:

Reinhilde Pieters, Raf Schepers, Karel Baeten, Willy Remans, Katrien Schaerlaekens, Luk Indestege

De informanten die de interviewers graag te woord stonden en fier poseerden voor de foto's:

Hans Roumen

politieambtenaar, 3640 Kinrooi

André Panis

metaalarbeider, 3590 Diepenbeek

Verslegers Jan

ex-mijnwerker, 3582 Koersel

Houbion Raoul

fruitarbeider, 3870 Heers

Freddy Schuermans

foreman, 3621 Rekem, Lanaken

Jarne Miermans

scholier, 3620 Lanaken

Caubergh Johnny

arbeider, 3620 Gellik, Lanaken

Greta Vantilt

huisvrouw, 3510 Spalbeek

Guy Fabry

hoogleraar, 3800 Zepperen, Sint-Truiden

Jef Benaets

brugpensioen, 3800 Zepperen Sint-Truiden

Eddy Koppens

zelfstandige, 3510 Spalbeek, Hasselt

Vandersmissen Stijn

arbeider, 3830 Vroilingen, Wellen

Appeltans Ann

huisvrouw, 3830 Vroilingen, Wellen

Luc Erlich

brandweerman, invalide, 3740 Bilzen

Luc Santermans

bruggepensioneerd, elektricien, 3512 Stevoort, Hasselt

Dirk Pulinx

industriële bakker, 3511 Kuringen

Sven Oosterlinck

procesoperator, 3700 Vreeren Tongeren

Kris Stevens

magazijnier, studeert voor opvoeder, 3770 Vlijtingen Riemst

Patrick Deckers

fabrieksarbeider, 3590 Diepenbeek

Tom Smets

spoedarts, 3800 Sint-Truiden

Liesbeth Lathouwers
bejaardenhelpster, 3740 Kleine Spouwen, Bilzen

Brepoels Josiane
bediende, 3500 Godsheide, Hasselt

Sonja Daemen
zelfstandig ondernemer, 3960 Bree

Alex Leppens
onderhoudsman, 3920 Lommel

Heidi Deveux
bediende, 3800 Sint-Truiden

Sabine Jooken
verpleegster, 3850 Wijer, Nieuwerkerken

Erik Joosten
arbeider, 3620 Smeermaas, Lanaken

Pierre Hertogs
busschauffeur, 3990 Wijchmaal Peer

Marijke Clerix
kinderverzorgster, 3990 Wijchmaal Peer

An Thiels
verpleegster, 3510 Kermt

Marie-Rose Leduc
poetsvrouw, 3630 Opgrimbie

Doyen Marèse
lerares TSO, 3650 Dilsen

Marc Bussels
onderhoudsarbeider, 3660 Opglabbeek

Jos Vancraeybeek
magazijnier, 3690 Zutendaal

Marc Clerinx
ambtenaar, 3800 Sint-Truiden

Marina Paradijs
kassierster benzinepomp, 3665 As

Vera Vanroy
verkoopster, 3590 Diepenbeek

Suzy De Block
zelfstandige, 3530 Houthalen

Jeanine Thielens
poetsvrouw, 3620 Neerharen, Lanaken

Rudi Vanhoenshoven
ambtenaar, 3500 Bokrijk, Hasselt

Lut Vaes
3670 Meeuwen

Snellinx Danny
vrachtwagenchauffeur, 3665 As

Annie Geyskens
arbeidster, 3630 Maasmechelen

Gielen Jaak
CV monteur, 3670 Meeuwen

Smits Cor
loonwerker in de landbouw, 3620 Kesselt, Lanaken

Liliane Blokken
poetsvrouw, 3570 Sint-Joris Alken

Jean-Pierre Meesters
postbode, 3740 Eigenbilzen, Bilzen

Meuwissen Jos
lesgever VDAB, 3660 Opglabbeek

Willy Gijbels
gepens. NMBS-arbeider, 3500 Hasselt

Lucien Theunissen
onderhoudsarbeider, 3770 Vlijtingen, Riemst

Marie-Louise Waebens
gepens. Winkelbediende, 3660 Opglabbeek

Mathijs Eugene
gepens. bouwvakker, 3800 Sint-Truiden

Mariette Voets
boerin, 3724 Vliermaal, Kortesseem

Annick Ector
opvoedster, 3850 Nieuwerkerken

Liesbeth Jannis
lerares, 3582 Koersel

Ben Knoops
maatschappelijk werker, 3665 As

Jessica Lorenzetti
3600 Genk

Paternostro Miranda
huisvrouw, 3600 Genk

Tom Stockx
ingenieur, 3800 Sint-Truiden

Anouk Dehasque
leerling STW, 3590 Diepenbeek

Doomen Stefanie
leerling hotelschool, 3740 Kleine Spouwen

Steve Leyssen
scholier, 3650 Dilsen

Yasmine Bernaers
studente verpleging, 3650 Rotem, Dilsen

Femke Beckers
scholier, 3910 Neerpelt

Lynn Houben
scholier, 3650 Dilsen-Stokkem

Bjorn Gilissen
leerling PIBO, 3740 Hoelbeek, Bilzen

Lumens Jeu
zelfstandige, 3660 Opglabbeek

Evens Lucien
opvoeder, 3660 Opglabbeek

Kindermans José en Dujardin Yvette
werfleider sanitair en onthaalmoeder, 3800 Gelmen, Sint-Truiden

André Henkens en Linda Soors
ex-mijnwerker en thuisverzorgende, 3680 Neeroeteren, Maaseik

Guillaume Paulussen
elektricien, 3665 As

Jaak Geutjens
vrachtwagenchauffeur, 3680 Neeroeteren, Maaseik

Ivonne Cox

huisvrouw, 3560 Lummen

Albert Steukers en Juliette Lambrechts

gepens. schrijnwerker, 3590 Diepenbeek

Henri Houben en Marie-Thérèse Pipers

ex mijnwerker en huisvrouw, 3740 Waltwilder, Bilzen

Armand Bosmans en Leontine Geboers

ex-mijnwerker en huisvrouw, 3945 Ham, Kwaadmechelen

Lucien Cox en Gabriëlle Vanroy

gepensioneerd arbeider en huisvrouw, 3560 Lummen

Vanderstraeten René en Lieben Maria

beiden ex-Ford medewerker, 3740 Heesveld, Bilzen

Couwet André en Vanbael Simonne

gepens. militair en gepens. Bejaadenhelpster, 3806 Velm, Sint-Truiden

Lieve Coolen

kassierster, 3971 Heppen, Leopoldsburg

Armand Nijs en Marie-Julienne Thuys

gepensioneerd bakker, 3600 Oud Winterslag, Genk

Annie Withofs

3740 Mopertingen, Bilzen

Polders Nancy

3520 Bokrijk, Zonhoven

Niels Berden

leerling verzorging, 3830 Wellen

Ghislain Dops

arbeider, 3620 Lanaken

Isabelle Maufort

bedrijfsverpleegkundige, 3500 Godsheide, Hasselt

Fajardo Katja

3660 Opglabbeek

Johan Gerits

3550 Heusden-Zolder

Zimberlin Marcel

bediende, 3665 As

Silvie en Jasmien Aendekerk

student, 3670 Meeuwen

Kurt Loverix

magazijnier, 3770 Zussen, Riemst

Ludo Keyers

kaderlid, 3600 Genk

De leden van de stuurgroep:

Raf Schepers, Mien Verdingh, Stephanie Mergeay, Hilde Schoefs, Jacques Collen, Willy Remans, Karel Baeten en Tine Rock

De Limburgse Erfgoedcellen en meer in het bijzonder Katrien Schaerlaekens van Mijnerfgoed en Tine Rock van Erfgoed Hasselt.

De redactie van de Goednieuwskrant van Het Belang van Limburg o.l.v. Gert Reynders.

Studenten en docenten van de lerarenopleidingen van de hogescholen KHLim en Xios, die de didactische pakketten over voortuinversieringen ontwikkeld hebben voor lager en secundair onderwijs: Nele Beckers, Kurt Monten, Bart Lambrechts, Rilana Nijs, Deborah Dellevoet, Wendy Ramakers, Sonja Knaepen, Sanne Cruysberghs en Griet Heizmann.

De provincie Limburg voor de financiële en organisatorische steun in het kader van zijn projectsubsidies voor Erfgoed in Limburg.

Het Frans M. Olbrechtsgenootschap ter bevordering van het Volkskundig Onderzoek dat ons project aanvaard heeft voor de Frans Olbrechtsprijs.

Katharina Van Cauteren voor de eindredactie van de teksten bij de foto's en aan **Steven Koppers** van SKGV voor de grafische vormgeving.

www.volkskunde-limburg.be

Met vele honderden,
zoniet duizenden zijn ze:
de Limburgers die jaarlijks
via hun (of andermans) voortuin
ritueel communiceren met
buren, voorbijgangers, fietsers en
automobilisten tot zelfs
tv-kijkers toe ...

VOORWOORD

INLEIDING

ICONEN

JAARCYCLUS

NIEUWE VOORDEUREN

BELANGRIJKE MOMENTEN

SPECIALE GELEGENHEDEN

GELEGENHEIDSGEDICHTEN

FOTOREPORTAGE

DANK AAN

